

Dr. Marczell Mihály:

SZEPLŐTELEN FOGANTATÁS ünnepe

(dec.8.) (Immaculata Concepta)

I. sorozat: vasárnapok, ünnepnapok

(Általános bevezetés eléje olvasása szükséges: 1. kötet!)

88. kötet

TARTALOMJEGYZÉK

TARTALOMJEGYZÉK	2
Előszó	6
A/ rész: az ünnep alap gondolatát érintő beszédek	6
Különálló beszédek	6
Első gondolatcsoport: Az ünnep hittitkának értelmezése	6
1. beszéd: Mit jelent az „Immaculata Conceptio Beatae Virginis”?	6
2. beszéd: Immaculata	7
3. beszéd: Immaculata	7
4. beszéd: Immaculata conceptio	8
5. beszéd: A megváltásra kiválasztott asszony	8
6. beszéd: Isten gondolta „hófehér virág”	9
7. beszéd: Isten Anyja: Mária!	10
8. beszéd: Krisztus fényében tündöklő Szent Szűz	10
9. beszéd: Az Úr rajzolta emberarc	11
10. beszéd: Isten emberarcai	12
11. beszéd: Isten tervének élő embere	12
12. beszéd: Titkos értelmű rózsza	12
13. beszéd: A szeplőtelenül fogantatás logikai értelme	12
14. beszéd: Szól-e erről az Isten hangja?	14
15. beszéd: Mit hordoz magában a szeplőtelen fogantatás?	14
16. beszéd: Kit illetett meg egyedül ez a kegy?	15
17. beszéd: Honnan tudjuk, hogy ez a tétel hitünk tárgya?	15
18. beszéd: A Szeplőtelen Fogantatás megjelenése	16
19. beszéd: A Szeplőtelenül Fogantatott élet	16
20. beszéd: Az égi jelenségek beszédei	17
21. beszéd: A „kicsinyek” látnak	18
22. beszéd: A Szentírás szava	18
23. beszéd: Mi az emberi érték legnagyobbja?	18
24. beszéd: Embertestvéri közösségünk	19
25. beszéd: Ki juttat az egek kapujához?	19
26. beszéd: Az örök és törhetetlen gravitáció	19
27. beszéd: Az Úr örök szabadosa	19
28. beszéd: Az „Immaculata” földi nemzedéke	20
29. beszéd: Immaculata	20
30. beszéd: Az isteni ember	21
Különleges alkalmi beszédek: fogadalom megújítás Szeplőtelen Fogantatás napján	22
1. beszéd: Az olajjal öntözött szikla mellett	22
2. beszéd: Az áldozatos Szent Szűz	22
Második gondolatcsoport: Emberre vonatkozó gyakorlati értelmezés	23
a) alcsoport: A „Szeplőtelen Fogantatás” értelmezése	23
1. beszéd: Mivé lettél?	23
2. beszéd: Hogyan mutatkozik be a Boldogságos Szűzanya?	24
3. beszéd: Mit jelent a „Szeplőtelen Fogantatás” kegye?	24
4. beszéd: A legtisztább emberi lény	24
5. beszéd: Akiből csak a jóság áramlik	24
6. beszéd: Már a fogantatásban is	25
7. beszéd: Mit jelent a Szent Szűz kiváltsága?	25
8. beszéd: Ki rajzolta meg előre a Szent Szűz képét?	25
9. beszéd: Megtöri fejedet	25
b) alcsoport: A Szeplőtelen Fogantatott Szűz ajándékai, amiket Isten adott	25
1. beszéd: Az áldozati Bárányt	26
2. beszéd: Az egyéni megváltás segítőjét	26
3. beszéd: Égi Anyánkat	26
4. beszéd: Az Úr állandó követét	26
5. beszéd: Lourdes-i jelenést	26
6. beszéd: A csodás érmet	27
c) alcsoport: A mi Isten rendelte életutunk	27

1. beszéd: Az eredendő bűn egyetemessége.....	27
2. beszéd: „Szeplőtelen” és „tisztává mosott”.....	27
3. beszéd: A bűnök hullámverésében.....	27
4. beszéd: A vágyakozás törtetésében.....	27
5. beszéd: Mediatrix gratiarum.....	27
6. beszéd: A lélektisztulás forrása.....	28
7. beszéd: A tisztaságos Anya.....	28
8. beszéd: Égi Anyánk dicskoszorúja.....	28
d) alcsoport: Ötlelcímek csupán alapgondolatokkal.....	28
1. beszéd: Az Úr világterve.....	28
2. beszéd: A bűnbeesett ember tragédiája.....	28
3. beszéd: A szeretet Istenének előregondolása.....	28
4. beszéd: Asszony vétkezik – Asszony a megváltás részese.....	28
5. beszéd: Lehet-e a bűn uralma alatt a megváltást indító Asszony?.....	28
6. beszéd: A Szeplőtelen Fogantatás belső értelme.....	28
7. beszéd: A legnagyobb emberi ajándék.....	29
8. beszéd: Az isteni ajándékok és az emberi életvezetés.....	29
9. beszéd: Kaphatjuk-e, amit a Szent Szűz kapott?.....	29
10. beszéd: Mit kaptunk és mit tehetünk?.....	29
11. beszéd: Az alázatos vétel és az odaadóan készséges felhasználás.....	29
12. beszéd: Követés – a kegyelmek esdésében.....	29
13. beszéd: Követés – az alázatos vételben.....	29
14. beszéd: Követés – a hűséges szolgálatban.....	29
15. beszéd: Ott, ahová az Úr állított.....	29
16. beszéd: Minden erővel.....	29
17. beszéd: A lourdes-i barlangnál.....	29
18. beszéd: Fatimánál.....	29
Beszédláncok.....	29
I. beszédlánc: Az Isten szeme.....	29
1. beszéd: Látja a megváltás szent tényét.....	29
2. beszéd: Látja a Szeplőtelen szépségét.....	29
3. beszéd: Látja a „választott” Szűz életét.....	30
4. beszéd: Látja a Szeplőtelennek emberek életét nemesítő erejét.....	30
II. beszédlánc: Embertípusok.....	30
1. beszéd: A paradicsomi ember.....	30
2. beszéd: A számkivetett ember.....	30
3. beszéd: A megváltott ember.....	30
4. beszéd: A „szeplőtelen ember”.....	30
III. beszédlánc: Miért illeti a Szent Szület a dicséret dicsérete?.....	30
1. beszéd: Azért, mert Szeplőtelen.....	31
2. beszéd: Azért, mert tiszta virággá fakadt földi életében.....	31
3. beszéd: Azért, mert Istenanyává választatott.....	31
4. beszéd: Azért, mert a megváltás részesévé emeltetett.....	31
5. beszéd: Mert mennybe vitetvén megkoszorúztatott.....	31
IV. beszédlánc: Szeplőtelenül Fogantatott Szent Szűz.....	32
B/ rész – a/ csoportja: a „kis liturgia” szövegeihez írt beszédek.....	32
1. (Introitus) beszéd: Az Úr öltözetében.....	32
2. (Introitus) beszéd: Az Úr ruházottjának imádsága.....	33
3. (Introitus) beszéd: Az Isten szötte lélekköntös.....	33
4. (Introitus) beszéd: Én is az Úr választottja vagyok.....	34
1. (Oratio) beszéd: Hol lakozol, Uram?.....	34
1. (Graduale) beszéd: A világ asszonyainak Áldottja.....	35
2. (Graduale) beszéd: Az örök tiszta ember.....	35
3. (Graduale) beszéd: Az Úr áldottja vagy!.....	36
4. (Graduale) beszéd: Végül is ki vagy?.....	36
1. (Offertorium) beszéd: A kegyelmek teljese.....	37
2. (Offertorium) beszéd: Veled az Isten.....	38
3. (Offertorium) beszéd: Szűz Anyánk karakterisztikonja.....	38
4. (Offertorium) beszéd: Az Úr van Teveled!.....	39
1. (Secreta) beszéd: Üdvünk ára.....	39

1. (Communio) beszéd: „Csoda dolgok” zendülnek felőled	40
2. (Communio) beszéd: Isten adta ezt neked!	40
3. (Communio) beszéd: A próféták szava	41
4. (Communio) beszéd: Az angyalok éneke	41
1. (Postcommunio) beszéd: Az üdvösség forrása	42
B/ rész – b/ csoport: a napi Evangélium szövegéhez fűződő beszédek	42
a) alcsoport: Egy-egy fogalomhoz kötött beszédvázlatok	43
1. beszéd: Égi követségek	43
2. beszéd: Égi üzenetek	43
3. beszéd: Égi adományokat fogadók	44
4. beszéd: Az égi hangra figyelők	44
5. beszéd: Az égi üzenet szerint élők	44
b) alcsoport: Közvetlenül az Evangélium szövegére építkező beszédvázlatok	45
1. beszéd: Az Úr világterve	45
2. beszéd: A bűnbeesett emberiség tragédiája	45
3. beszéd: A Szeretet Istenének előregondolása	45
4. beszéd: Asszony kegyelme	46
5. beszéd: Lehet-e a bűn uralma alatt megváltást indító Asszony?	46
6. beszéd: A legnagyobb emberi ajándék	46
7. beszéd: Az isteni ajándék és az emberi életvezetés	46
8. beszéd: Kaphatjuk-e, amit a Szent Szűz kapott?	46
9. beszéd: Mit kaptunk és mit tehetünk?	47
10. beszéd: Az alázatos vétel és az odaadóan készséges felhasználás	47
11. beszéd: Követés – a kegyelem esdésében	47
12. beszéd: Követés – az alázatos vételben	47
13. beszéd: Követés – a hűséges szolgálatban	47
14. beszéd: Ott, ahová az Úr állított	47
15. beszéd: Minden erővel!	47
c) alcsoport: Az isteni terv megvalósulásának körülményeiből levont következtetések	48
1. beszéd: Az Úr követe	48
2. beszéd: A mi Názáretünk	48
3. beszéd: Az élet küszöbénél	48
4. beszéd: A királyi eredet	48
5. beszéd: Mária, a Szűz	48
6. beszéd: Belép-e hozzánk az Úr angyala?	49
7. beszéd: Mi a köszöntése?	49
d) alcsoport: A Szent Szűz köszöntése	49
1. beszéd: A Szűz köszöntése	49
2. beszéd: Az Úr „Ave”-ja	49
3. beszéd: Az Úrral létezés titka	49
4. beszéd: Az Úr áldottjai	50
5. beszéd: A hallgatag Szűz	50
6. beszéd: Az isteni csend	50
7. beszéd: Az Egyetlen Szeplőtelen	50
e) Egy beszédvázlat – a gyermekek életéről:	50
Szűz Mária a gyermekek szívében	50
f) Egy beszédvázlat – ahogyan a Szent Szűz közelében élhetünk:	51
Szűz Anyánk közelében – Szentlélek erejével	51
g) Néhány dogmatikailag kiértékelhető ellentét	52
B/ rész – c/ csoportja: a Szentlecke szövegéhez fűzött beszédek	52
Különálló beszédek	53
1. beszéd: Az ég Urának léttartalma	53
2. beszéd: Az isteni Bölcsesség valósága	53
3. beszéd: Az örök rend	54
4. beszéd: Az Úr arca – a világ felé	55
5. beszéd: A teremtés isteni tette	55
6. beszéd: Az Úr arca – a szeretet sugárzása	56
7. beszéd: A hegyek és örvények előtti Valóság	56
8. beszéd: Az Úr tevékenységének belső ereje	56
10. beszéd: Örök boldogságban élő	57

11. beszéd: Az emberszemélynek boldogságot ígérő	58
12. beszéd: Az ember életét irányító	58
13. beszéd: Az ember életét Önmagához fűző és vezető	59
14. beszéd: Az örök útjelző.....	59
15. beszéd: Az emberi lelket végsően boldogító	60
16. beszéd: Az emberi élet végnélküli tartalmát adó égi Ige.....	60
Beszédláncok.....	60
I. beszédlánc címe: Az örök Bölcsesség.....	61
1. beszéd: Az örök Ige.....	61
2. beszéd: Az örök Ige tevékenysége.....	61
3. beszéd: Az örök Ige belső élete	61
4. beszéd: Az örök Ige fényessége	61
5. beszéd: Az örök Ige odahajlása a véges személyek felé	62
II. beszédlánc címe: Az isteni Bölcsesség	62
1. beszéd: Ó az Atyaisten – örök gondolata	62
2. beszéd: Ó az Atyának örök Fia.....	62
3. beszéd: Az isteni háromság külön Személye.....	62
III. beszédlánc címe: Az isteni Bölcsesség tevékenysége	63
1. beszéd: Az Ige az Atya örök terveinek a részese	63
2. beszéd: Az Atya teremtő tevékenységével Tevékenykedő.....	63
3. beszéd: Az Atya megváltó ígéréteinek Vállalója.....	63
4. beszéd: Az Atya „ígéréteinek” Megvalósítója.....	63
IV. beszédlánc címe: Az örök Bölcsesség a földre száll	63
1. beszéd: Áldottá választott az Anyja	64
2. beszéd: A Szentlélek árnyékoltja Ő maga.....	64
3. beszéd: Az örök Bölcsesség a föld igazi Fénye.....	64
4. beszéd: Embereknek Istenhez emelő áldozati Báránya.....	64
V. beszédlánc címe: A megváltottak boldog együttese	64
1. beszéd: Tudatába lép isteni hivatottsága	65
2. beszéd: Tudatomba lép – Istenhez tartozandóságom	65
3. beszéd: Tudatába lép – az Isten kegyes leereszkedése.....	65
4. beszéd: Tudatába lép – az egekbe emelkedés biztos ténye.....	65
VI. beszédlánc címe: Az ember bölcsessége	65
1. beszéd: A felfigyelő ember	65
2. beszéd: A hallgató ember.....	66
3. beszéd: A követő ember.....	66
4. beszéd: A boldog ember	66
5. beszéd: Az örökké boldogított ember	66
VII. beszédlánc címe: Az örök Bölcsesség földi hordozója	66
Függelék.....	67
I. rész: „Forgácska” – lelkigyakorlatos tervezet elejéről:	67
Isten elindítja a Szent Szület földi életére	67
Bevezető beszéd: Ahogy az Isten terve szötte.....	67
1. beszéd: A Szent Szűz Isten szemében.....	67
II. rész: Felajánló ima	68

Előszó

A „**Szeplőtelen fogantatás**” ünnepén, december 8-án a szónoknak a következő módon lehetne megindulnia. – Először is önmagának kell teljes tartalmi megismeréssel felértékelnie a „szeplőtelen fogantatás” dogmatikai értelmét. A szeplőtelen fogantatás a Szent Szűznek azt a kivételes életkincsét jelenti, hogy az eredendő bűn nélkül lépett az élők közé. Itt tehát nem valami csodás fogantatásról van szó, hanem arról a **helyzeti kiváltságról**, hogy ő sohasem állt a „**bűnös status**” alacsony pontján. Azt is mondhatnók, ő nem tartozott a megváltandó emberek közé, mert ő nem volt a „status lapsae naturae” tagja. – Mi ennek oka? Alapjában az Isten előrerendelése. De ennek oka pedig az **istenanyai** méltóság. Valóban tehát Krisztus érdeme az ő életére előrevetett sugárkévének fényözőne. – Állandó tanítása volt-e ez az Egyháznak? Kihirdetett hittételként a Vatikáni Zsinat tanította, de az Egyház **élő tanítása** állandóan hirdette. A Tridenti Zsinat is nyilatkozott az eredendő bűnről, de hozzátette, hogy nincs szándékában hittételként hirdetni, hogy ebben benne foglaltatnék a Szent Szűz, ami általános, minden emberre kiterjedt bűnös állapot. – Az Egyház tanítását jobbra-balra magyarázzák, de az **istenanyai** méltóság előzményeként mindig tanították (Lásd: Schütz A.: Dogmatika). – Állandó hite volt-e ez a tétel a hívők seregének? Ha valaki a szentek galériájában a kivételesen megemelt tisztelet tárgya volt, akkor legősibb, hogy ez a Szent Szűz, Jézus Anyja vala. Elég csak azt jelezni, hogy az Egyház legősibb templom maradványa is – Szent Szűz templom Rómában... A hívek **ősi** lelki meggyőződése volt: aki a sátán fejének megtiprója, az nem lehet a sátán megtiprottja. – Az elemzések szempontjai szerint a következő csoportosításokat követjük: az első, **A/ rész** magának az **ünnepnek jellegéből** vezethetné le a beszédeket. Lehetne, sőt egyenesen szükségesnek mondható: **dogmatikai** értelmezést adni. A lényeg az benne, hogy magyarázatot kapjon ez a hittétel, mégpedig üdvökonómiai, tárgyi és az emberi életre kiható tartalmi tekintetben. Az utóbbi azután erkölcsi, liturgiai, pedagógiai, misztikus területre terjeszkedhet ki. Természetes, hogy a dogmatikai területen alkalom kínálkoznék **biblikus** magyarázatokra is (előkép, jövendölések!). Itt található helyet a dogmafejlődési megvilágítás is, amely reávezetné a hívőket arra az igazi gondolatra, hogy az isteni kinyilatkoztatás nem merev keret és fejlődő kivirágzást gátló élettelen anyag, igazság halmaz, hanem Krisztus Egyházára bízott élő valóság, mely kibontakozásában szépségét adja. **B/ részben** az – **a/ csoport**: a „**kis liturgia**”, a – **b/**: a **napi Evangélium** és – **c/**: a **Szentlecke** szövegeit értelmezi. – Lássuk most ezeket egyenként.

A/ rész: az ünnep alap gondolatát érintő beszédek

Különálló beszédek

Első gondolatcsoport: Az ünnep hittitkának értelmezése

1. beszéd: Mit jelent az „Immaculata Conceptio Beatae Virginis”?

(Dogmatikus beszéd: Immaculata Conceptio értelme)

Bev.: Szűz Anyánk mai ünnepe legyen a Szent Szűz bemutatkozásának napja. Sok imánk fordul hozzá közbenjáró segítségéért. Nézzük most, mit hirdet róla a mai ünnep, és mit mond nekünk a „szeplőtelen fogantatás” hittitkának igazsága. – A kérdésre két feleletet kapunk. Ismételjük tehát a kérdést: mit hirdet róla az Isten?

1. Isten kiválasztásának csodáját.

Ez az első. Lényege abban az igazságban foglalható egybe, hogy az Isten örök tervében kimagasló helyet foglal el az Úr választotta „Anyá”.

a) A megváltás Isten terve. Emberélet Istentől való elhajlása nem végleges szakítás Isten és ember között. – Legalábbis Isten részéről nem. Ott örök a szeretet, így örök az isteni kegyelemáramlás.

b) A Megváltó Anyja – a názareti város Szüze. Ez már reá talál arra, aki a kiválasztásnak szent személye. Izaiás így jövendöli: „Ezért az Úr maga ad majd jelt: Íme a szűz méhében fogan és fiút szül; neve Emmánuel lesz” (Iz. 7,14). Lukács evangélista így közli: „Az (angyal) bement hozzá és így köszöntötte: „Üdvözlégy, kegyelemmel teljes! Az Úr veled van. (Áldottabb vagy te minden asszonynál)” (Lk 1,28). Isten választottja – a szűz lélek, és Isten Anyja a szűzi Mária. Szerepe tehát: Isten örökében a megváltásban való részesedő áldozat, de szűzi életének megőrzése az áldozat csodálatos megemelés-

se.

2. A bűn állapotából való teljes kiszakíttatását.

Ez a tétel már a mai ünnep jellegét érinti. Ez a bemutatkozása már a legmagasabb élettartalmának feltárása. Így alapvetésben itt is az a döntő tény: Isten Anyja a Szent Szűz. Ennek erejében:

a) a „tisztá természetfeletti életrendben” fogantott. Ez az egészen **kivételes isteni kegy** – az Isten képének **ilyen** viselése. Tárgyi tartalma: nem viselte az eredendő bűn terhét, és hordozta a természetfeletti kegyelem kincsét. – A Vatikáni Zsinaton úgy határozza meg tanítását az Egyház: „Határozzuk, hogy ez a tanítás, melynek értelmében a boldogságos Szűz Mária a mindenható Isten páratlan kegyelméből... Krisztus Jézusnak érdemére való tekintettel fogantata, az első pillanatában eredendő büntől óva maradt – Istentől van kinyilatkoztatva” (Ineffabilis Deus bulla 1854). Az Írás pedig így szól róla: „Az (angyal) bement hozzá és így köszöntötte: „Üdvözlégy, kegyelemmel teljes! Az Úr veled van. (Áldottabb vagy te minden asszonynál)” (Lk 1,28)... És: „... Hangos szóval fölkiáltott (Erzsébet): „Áldottabb vagy te minden asszonynál és áldott a te méhednek gyümölcse” (Lk 1,42).

b) Büntelen élete dicsfényben tündöklött. Ez már következmény. Ez már kivirágzás.

Bef.: Kicsoda tehát a Szeplőtelen? Isten leánya, aki mindig Isten kegyelmének teljes birtokosa.

2. beszéd: Immaculata

(Dogmatikus beszéd: A Szeplőtelen)

Bev.: Kik a legkiválóbb emberek? – vitatta egy kongresszus. Tudósok, művészek, szentek? Ez volt a vitázott kérdés. És mi a helyes felelet?

1. Az Isten örök terve szerinti Immaculata.

Isten képmásai vagyunk, de más és más tökéletességben.

a) Az ember a paradicsomi állapotban sok kiválósággal áldott. Rajtunk visszaverődik az égi Atya vonása. „Meg is teremté Isten az embert, a maga képére teremtette, az Isten képére teremtette férfúnak és asszonynak teremtette” (1Móz. 1,27).

b) De Isten tervében a „választott” és a „malasztal teljes” mindennél tökéletesebb. Reá rávetődik isteni Fiának minden tökéletessége.

2. Hogy Isten kegyelmével indítója legyen – a „vita Immaculata”

a) Minden ember indított vándor. Kegyekeket vesz, hogy éljen velük. De hogyan? Lényeg ez: a tiszta élet ösvényeit járja.

b) A Szent Szűz is indul... De az emberiség megváltásának isteni művében részesként indul és az Isten földre szálló szeretetének tevékeny Édesanyjaként jelenik meg a földön. Érette lesz benne – az isteni „előrerendelő gondolat”.

Bef.: A tudományos vitát sok ellentmondás után zárták. – A történelem megjegyezte, hogy a kongresszus öreg portása így zárta a vitát: szerintem az Isten „örök gondolatából” fakadt a Szeplőtelen Szent Szűz, az emberi élet legszebb életpéldánya.

3. beszéd: Immaculata

(Dogmatikus beszéd: A Szeplőtelen) (Ez a beszéd az előzőnek folytatása lenne)

Bev.: A rádió-előadások nyelvőrja magyarázza most ezt a két szót: „szeplőtelen” (clear) és „büntelen” (clean). Az egyik a teljes érintetlent, a másik a megtisztultat jelenti. – Magyarázzuk e két szót – az üdvtörténet keretében.

1. Szeplőtelen – az Isten Anyja.

Ha csak a dogmatikai (statikai) megállapítás érdekelne, akkor a szentbeszéd első része le is zárná a vitát, a beszéd tárgyát.

a) Az Írás szerint: szeplőtelen az **asszony**, aki győzelmet arat. Malasztal teljes a Szűz, aki Isten Fiát foganja. – „Ellenségeskedést vetek közéd és az asszony közé, ivadékod és ivadéka közé: Az széttiporja fejedet, te pedig sarka után leselkedel” (1Móz. 3,15). – „Üdvözlégy, kegyelemmel teljes! Az Úr veled van. (Áldottabb vagy te minden asszonynál.)” (Lk 1,28).

b) A tradíció szerint szeplőtelen a Szent Szűz, aki a „csodás érem” egyik oldalát díszíti. Szeplőtelen a Szent Szűz, akit ilyenné hirdet a hitcikkelyt kimondó pápai szó.

c) Szeplőtelen – az értelme, a magyarázata szerint. Íme: ez a tanítás, mely a Szent Szűz **szeplőtelenlenségéről** szól Írásunk, Egyházunk szerint, és nyiladozik értelmünk szerény fényvetésében is.

2. De a mi „csodás érmünk” nemcsak erről a tényről beszél, hanem arról regél, hogy **dinamikus erő bennünk az a kiemelt, Isten adta lélekkincs.**

a) Szól pedig arról, hogy büntelen lehet az Istennek földön járó „emberfia”. Nem lehet szeplőtelen, hanem büntelen. Az első kivételes adomány, a másik kegyelemmel szerezhető állapot. A büntelenség azután jelenthet **temetést** – a múltat tekintve. De jelenthet **föltámadást** – a jövő életre (Mária Magdolna). Ennek az életformának szintáji elérésében segítő erő a „Szeplőtelen Szűz Anya” választottsága. A „Szeplőtelen Szűz Anya” a büntelen ember Édesanyja.

b) De erre segíteni kell az embert. Jó testvérek! Van-e a földön nagyobb segítő, mint az édesanya? Van-e szeretőbb kéz, mint az övé? Kinek jár igazi kézcsók?... És lelki vonalon? Ez az élő Isten választotta. Egyszülöttje földi életének Édesanyja és a mi Anyánk.

Bef.: Reánézek a csodás érem képére. Ezt a választott anyaságot hirdesse a Szűz Anyáról a képe, és segítségének vétele utáni emelkedettebb életre neveljen a Szeplőtelen Szeretet Anyja.

4. beszéd: Immaculata conceptio

(Erkölcsei beszéd: lourdes-i beszéd)

Bev.: A csendes názáreti házban angyal revelál... Ez történt Róma alapítása után 749-ben. A csendes egyszerű otthonban 1830-ban Labouré Szt. Katalinnak megjelent a Szent Szűz maga és a szeplőtelen éremnek képét prezentálta. Ott szólt az Isten angyala, – itt jelentkezett a Szűz maga.

1. Revelálja magát.

Mindennek alapja: az angyali üdvözlés. Azért, mert ez a hirdetés tudatta Isten kiválasztásának kegyét.

a) A Szeplőtelen Fogantatás gondolata csendül. Jelentése: olyan valakit köszönt az angyal, akit sohasem tartott hatalma alatt a sátán. Az emberek elsejének mondhatni. Nem a földi születést tekintve (ez Ádám és Éva volt), hanem Isten gondolatát tekintve. – Ez rangkérdés!

b) Az Isten kegyelméből való csodás rügyfakadás. Értelme ez: a növény lényegéhez tartozik a virág, de magasabb rendű, mint a szár... Más világrendi az ember. Igaz, hogy ember és Jessze Virága egy pontban egyező. Mindkettő ember. De az átlagos emberélet rendje – földi szolgálat és így értékesülő égi élet. – Más világrendi az Isten Anyja. Lényegében ő is ember. De „választottsága” folytán olyan természetfeletti kegyelemmel áldott (istenanyai méltóság folytán!), hogy magasabb rendű földi jelenség.

2. Hogy hazasegítse az égbe a „föld vándorát”.

Ennek az égi jelenségnek nagy a hivatása.

a) Az Isten Anyja – a föld emberének is Anyja. Azon az úton, ahol nehézségek között jár az ember. Égi Fiát is így vezette. Emberfiát is így segíti.

b) De leginkább az örök élet útján. Ennek ösvényét az égi Fiától vette, ezen való gyámolítást égi Atyjától hivatásként nyerte. – Így lesz az égi Atya Egyszülöttjének Anyja a föld emberének is segítő kezét nyújtó Édesanyja.

Bef.: A bevezetésben említett két évszám után a harmadik: 1854, a Szeplőtelen Fogantatás dogmájának kihirdetése. Ez is jelző és határolás. De tartalmilag nincs változás. Ma ugyanis a belső lendülés az erőnk. Isten nekünk is küldötte Szent Fiát. Minket is segít égi Anyánk. Tehát? Bizalom és erő legyen diadalmas lelkünk tartalma.

5. beszéd: A megváltásra kiválasztott asszony

(Dogmatikus beszéd: Jézus Anyja a megváltás részese)

Bev.: Az egek Királynőjére tekintve mindig úgy gondoljuk és rajzoljuk őt magunk elé, hogy Krisztus és ő örök kapcsolatban vannak egymással. A Messiás születése, élete és Édesanyjának tevékeny szerepe az idők eseményének körébe esik. Az ő kapcsolata azonban időt előző – a Mindenható örök tervében.

1. A Szent Szűz választásában időt előző – az örök Szeretet.

Az Úr Jézus földi elhivatottsága nem véletlen esemény szülte következmény, hanem az isteni örök eszmében való ősi létezés. A tudósok tudósa, Szt. Tamás azt tanítja, hogy az Elsőszülött dicsőségében a test is részt kér, amelynek legszorosabb, az anya életkapcsa fűződik a Szent Szűzhöz. A Szent Szűz így elválaszthatatlannak látszik a megváltás gondolatától, amelyben ő együttesen jelenik meg az Isten

örök tervében. – Időket előz meg tehát az ő személye és azért emelkedik minden emberi teremtmény fölé Isten és emberek előtt. – A mi bölcs és legnagyobb professzorunk, Horváth S. szerint az imígyen magyarázott gondolatsorra úgy üthetjük az igazság csalhatatlan bélyegét, ha kinyitjuk az Írás könyvét és kigöngyölitjük az igazság csalhatatlan szent tanítását. Szt. Pál Krisztusról így nyilatkozik: „Ő a Testnek, az Egyháznak feje. Ő a kezdet, elsősülött a holtak közül, hogy övé legyen az elsőség mindenben” (Kol. 1,18). – Majd azt is mondja: „...hogy általa békítsen ki magával mindent, ami akár a földön, akár a mennyben van, azzal, hogy keresztjének vérével békességet szerzett mindennek” (Kol. 1,20). Ahol pedig Krisztus szerepet talál, ott az ember Krisztus is előtérbe jut. Vele pedig közvetlen kapcsolatot hirdet az Édesanya. – Ennek az isteni elrendelésnek gyökere: a szeretet. „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16). – Az efezusiakhoz írt levél ezt üzeni: „Áldott legyen az Isten, Urunk Jézus Krisztus Atyja, aki Krisztusban minden mennyei, lelki áldással megáldott minket!... hogy – akaratának tetszése szerint – Jézus Krisztus által fogadott fiaivá legyünk, s magasztaljuk fölséges kegyelmét, amellyel szeretett Fiában fölkarolt minket” (Ef. 1,3 és 5-6). – A Szeretet rendez és a világmegváltás művében helyet ad a Szeretet Anyjának. Íme, a kiválasztott Asszony!

2. Szerepet tölt be az időben – az élő szeretet.

A Szentírás szerint nem merev statisztika eszköz szerepe van a „kígyó fejét tipró Asszonynak”, hanem egészen cselekvő. A sátán fejét törli össze az emberek iránti szeretetből. „Ellenségeskedést vetek közéd és az asszony közé, ivadékod és ivadéka közé: Az széttiporja fejedet, te pedig sarka után leselkedel” (1Móz. 3,15). – Éva kettő jelenik meg a történelemben: Az első a bűn asszonya, a második a megváltás részese. Ne félj a szótól! Mindig és mindenütt úgy gondold reá, mint az összkegyelmet Krisztustól vevőre. Az ő szerepe különösen kiemelt méltóság az üdvökonómiában (Olvasd csak: 1Kor. 15,45!). – Maga az a tény, hogy a Szent Szűz az „isteni Szeretet Anyja”, magával hozza, hogy ő a **szeretet sugárzójává** legyen. A hittudomány bölcséletének egyik tétele: a jóság önmaga kisugárzója. A naptól vett holdfény sem rejtőzhetik az éjszaka világába. Sőt áttöri a sötét köntöst. A Szent Szűz is minden isteni ajándék és kegyelem vétele után sugározza az idők folyamán az emberekre! Ilyen sugárzás észlelhető a Szent Családra... Gondoskodó keresése Szent Fiának. – Ilyen sugárzás észlelhető az apostolok életén. Velük van a Lélek vétel csodájánál. – Ilyen sugárzás észlelhető az összes ember életében... „Sohasem találtatott valaki, aki...” (Eszterházy imája). Igen! Csodák, kegyhelyek mind azt igazolják: a szeretet sugárzásával segít az egyéni megváltásban az isteni Szeretet Anyja.

Bef.: Lelkünk az égbe száll és ott keresi az eget Királynéját! A művészet pedig a földre hozza – véső, ecset stb. segítségével... De figyeljétek a Szent Szűz képeit! Alig marad egyedül... Legtöbbször az Úrral együtt ábrázolják, mert a művész érzi, hogy ő és a Mester együttesen alkotják az Isten szent tervét és végzik a csodás isteni valósulást: a megváltást! Hála! Hála! Szeretet érte! Nem statisztika, hanem az Első mellett a Második szerepét tölti be. Ezért hála és köszönet neki!

6. beszéd: Isten gondolta „hófehér virág”...

(Dogmatikus beszéd: Szeplőtelen fogantatás)

Bev.: Egekbe törő, Szűz Anyát tisztelő kórusok együttesében bűgő, daloló, orgonán muzsikáló művészek között megújított színpompával, égi Anyánk dicsőségét megújító pompás Isten házában kell gyarló szóval belerezdülni abba a dicsőítést szolgáló együttesbe, amely végül is azt dalolja: „Dicsértessék a Szűz Mária, Jézus Krisztusnak Anyja”. – De a szóval szólónak az a kérdés tódul a lelkébe, vajon miért gyülekezik kő, arany, akkord, színegyveleg, tömjén, könyörgő imádság Szűz Anyánk köré? A feleletet egymásutáni beszédekben adja meg a következő igehirdetők egymásutánja, és nekem csak az első feleletet kell megadnom, mondván: azért, mert szeplőtelenül fogantatott, kegyelem teljességében élt a megtestesült Egyszülöttnek Édesanyja.

1. Emeljétek csak ki az Isten gondolta emberképet és rajzolókat magatok elé egész belső kontúrját.

Megemel és öröme hangol.

a) Az ember az Isten képe. „Alkossunk embert a mi képünkre és hasonlatosságunkra” (1Móz. 1,26).

b) Az ember Isten szellemi képe (Lateráni Zsinat szerint szellemből és testből áll). „És visszatér a por a földre, honnét vétetett, az éltető lehelet pedig visszatér Istenhez, ki adta” (Préd. 12,7). „Ne féljétek azoktól, akik megölik a testet, de a lelket nem tudják megölni. Inkább attól féljétek, aki a lelket,

meg a testet is pokolba taszíthatja” (Mt 10,28). – Ez értelmet és szabad akaratot jelent.

c) Az ember a halhatatlan Isten képe (V. Lateráni Zsinat: az eszes lélek halhatatlan). Márpedig az Isten nem a holtaké, hanem az élőké, mert mindnyájan élnek Őneki. Lukács evangélistánál szó szerint: „Ő nem a holtak Istene, hanem az élőké, hiszen mindenki érte él” (Lk 20,38).

d) Az ember a megszentelő kegyelem hordozója. Mózes szerint – érintkezett az Istennel. Ozeás szerint – szövetséget kötött. Ezeknek következménye az épség adománya.

2. És most az Isten különös kegyével kiválasztott égi Anyánk képét állítsátok magatok elé.

Kicsoda ő valóban? Isten Anyja, mindnyájunk megváltásának szolgáló leánya. „Ellenségeskedést vetek közéd és az asszony közé, ivadékod és ivadéka közé: Az széttiporja fejedet, te pedig sarka után leselkedel” (1Móz. 3,15).

a) Isten nevében milyen ékesség hordozója? „Üdvözlégy, kegyelemmel teljes! (Lk 1,28). „Az Úr veled van.” /Lk 1,28/.

b) Már az ószövetségi előképben is ilyen. „Egészen szép vagy, barátnőm, és makula nincsen benned!” (Én. 4,7).

c) Végül a bölcsesség háza. „Az Úr szerzett engem útjai elején, kezdetben, mielőtt bármit is alkotott” (Péld. 8,22).

d) Dávid király tornya...

e) Zárt kert. „Elzárt kert vagy, mátkám, húgom, elzárt kert, lepecsételt forrás” (Én. 4,12).

f. És az Újszövetség? Szűznek, engedelmesnek, áldozatosnak mondja az Egyszülött Édesanyját. – És mindez miért? Mert reávetítette fényét – isteni Fia.

Bef.: Ilyennek gondolta teremtése előtt az égi Atya, ilyennek mutatta magát életében Jessze törzsének Virága. Ezért zeng dalt az ember, alkot bűgő harmóniát az orgona, azért fest ragyogó színeket a művész kicsi képekre és nagy templomfalakra, azért gyülekezik köré arany és gyémánt, azért fon koszorút a költő és azért mondja egyszerű ajakkal a beszédet mondó: „Máriát, a Szeplőtelen dicsérni, hívek jöjjetek!”

7. beszéd: Isten Anyja: Mária!

(Dogmatikus beszéd: A Szűz Anya kiváltságának gyökere)

Bev.: Litániák dicsérő szövegei legnagyobbja: Isten Anyja, Mária! – Mit jelent ez a nagyértelmű szöveg?

1. Teljesen az Istené.

Ez tárgyi értéket jelent.

a) Az Isten birtokolja őt egészen.

b) Az Isten választása kiemeli teljesen.

2. Teljesen a megváltásé.

Ez szolgálati viszonyt jelent.

a) Isten **erre** rendeli (Isten Anyja).

b) Ő ezt **örömmel** teljesíti (hűséges Anya).

Bef.: Most is mediatrix gratiarum. – Így is szolgáló leánya a léleknek.

8. beszéd: Krisztus fényében tündöklő Szent Szűz

(Dogmatikus beszéd: A Szent Szűz kiváltságának gyökere)

Bev.: A nap és hold kapcsolatát vizsgálva az egyik ősforrás, a másik vetített fény. – Mi a viszony Krisztus és isteni Anyja életét tekintve?

1. Krisztus fénye – a kiemelt lélek igazi tüze.

a) Krisztus az élet Napja.

b) Szűz Anya az élet kölcsönzött fényű holdja. „Az égen nagy jel tűnt föl: egy asszony, kinek öltözete a nap volt, lába alatt a hold, fején tizenkét csillagból korona” (Jel. 12,1).

2. Krisztus fénye – az Anya szépsége.

Jézustól ered – a szeplőtelen szépség is.

3. Krisztus fénye – az Édesanya örök dicsősége.

Jézusból származik reá örök dicsőség is.

Bef.: Krisztus az élet központja, és így Belőle a Szent Szűz és mindnyájunk élettartalma.

9. beszéd: Az Úr rajzolta emberarc

(Erkölcsi beszéd: Az Isten rajzolta életarc szolgálata)

Bev.: Az Úr lelkében örök kép az emberarc. Mégpedig úgy, mint a kristálytükör vetülete. Rajta csillog az Úr képe és hasonlatossága. „Alkossunk embert a mi képünkre és hasonlatosságunkra” (1Móz. 1,26). Bár a testét a földből teremtette, de az arcára az élet leheletét lehelte. „Megalkotta tehát az Úr Isten az embert a föld agyagából, arcára lehelte az élet leheletét és élőlényé lett az ember” (1Móz. 2,7). Ennek a leheletnek uralmához tartozik: „...uralkodjatok a tenger halain, az ég madarain s minden állaton, mely mozog a földön” (1Móz. 1,28). Így tette emberkirályi arccá azt a vonáseggyüttest, amely az Isten terve szerinti emberarcot adja. – De az első emberpáron kívül kiverődik-e valakin ez az isteni életjegy? – Talán a következő rövid tárgyalás volna az igaz felelet.

1. Az Úr Jézus Anyjáén verődik ki ez az arc.

Azért is, hogy rajta keresztül visszaadódjék mindenkinek: „Egészen szép vagy, barátnóm, és makula nincsen benned!” (Én. 4,7). – Az elhomályosodó emberarc, az Isten előtt rejtőzködő arc földies vonalakat mutat. „...elrejtőzék Ádám meg a felesége az Úr Isten színe elől a paradicsom fái közé” (1Móz. 3,8).

a) A bűnbeesett Ádám képe – az ember általános képe. Kiverődik rajta a szenvedély belső küzdelme, a munka keservének verejtéke, a törtség és bizonytalanság kontúrja, a királyi uralom helyett rajta izzik a rabszolgaság átka... A földnek, a kincsnek, a csillogásnak hódolója és az élvezetek lihegő hajhászója. Azért méltán mondja az Írás: „Jaj nektek, kik házat házhoz raktok, szántóföldet szántóföldhöz ragasztotok, míg csak hely vagyon!” (Iz. 5,8). Vegyétek tudomásul: „...a világi gondok és a csalóka gazdagság elfojtják az ígét, és meddő marad” (Mt 13,22).

b) A tiszta tekintet, az égrefeszülő nézés, az Atyához vonzó erő, a belső harmónia, a diadalmos követés, az isteni kegyelem ereje, az egek felé lendülő erői volnának az igazi istenfiúság jegyei. De ezek letöröltettek a bűnös ember arcáról. Az Írás ugyan nem mondja véglegesen elejtettnek az Istentől tudatosan elszakadó embert, mert vigasztalóan szól az Úr: „Ellenségeskedést vetek közéd és az aszszony közé, ivadékod és ivadéka közé: Az **széttiporja fejedet**, te pedig sarka után leselkedel” (1Móz. 3,15). – A beteljesülés idején a „gratia plena” áll az Úr anyyala előtt. Az, akinek így szól az angyal: „Méhedben fogansz és fiat szülsz. Jézusnak fogod hívni” (Lk 1,31). Ez valójában azt jelenti: az ég az emberéleten át a földre ereszkedik. Az ég a teljes ember szentségén át szolgálja az ember megemelését. Ezért áll a Madonna olyan tökéletes színben az emberi képzelet előtt, mert az Isten gondolta emberarc a történelem folyamán is megjelenő valóság.

2. Ámde ez nemcsak egyszerű tény. **Nemcsak a kialakítandó életkép mintája, hanem a visszacszerzendő Isten képmásának kidolgozásához kegyelmi forrás.**

Creator vitae-nek mondom az Urat, de ugyanúgy tiszteltem az Istenember földi Édesanyját...

a) Mediatrix gratiae, azaz az **isteni ember** születését közvetítő égi Anya. Bár tárgyilag nem arra vonatkozik a nemzetek apostolának szava, de ide is alkalmazható: „Lépjünk tehát bizalommal a kegyelem trónja elé, hogy irgalmat nyerjünk és kegyelmet találjunk, amikor segítségre van szükségünk” (Zsid. 4,16). A lélekarc tisztasága gyökérezetben az Úr kegyelmének erejével érhető el. De a kegyelem kiáradása és a lélek arculatának állandó megszentelése a „mediatrix omnium gratiarum” útján biztosítható. Az „immaculata conceptio” kivételes kegy, de a „vita immaculata” a kegyelemmel való együttélés szent eredménye. Ez az erőfeszítés az isteni emberarc kidolgozása. Nem külső színezés, hanem belső átnemesedés. – Van ebben sok a kegyelem megszenteléséből, a segítő kegyelemnek erejéből, de ugyancsak sok van benne a feszülő emberi jóakaratból.

b) Az isteni kegyelmet sugárzó emberarc az égrefeszülő és hazavágyakozó. A természetfeletti kegyelem az isteni természetben részesít. A mindig feszülő ember pedig az Istenhez tér. „Mily boldogok, Uram, kik házadban lakhatnak, Téged örökkön örökké magasztalhatnak!” (Zsolt. 83,5). „Szomjazza lelkem az erős, élő Istent” (Zsolt. 41,3). – Ez az átalakulás a földön is jelentkezik. Az elködösödött emberarc szemben és isteni életformában. Hűség mintázásban. „Éljetek szeretetben, amint Krisztus is szeretett minket és jóillatú áldozati adományként ajánlotta föl magát értünk Istennek” (Ef. 5,2). Kegyelem vételében: „az Úr kegyelme öröktől fogva örökké kíséri azokat, akik őt félnek” (Zsolt. 102,17). Áldozatos életben: „A jótékonyágról és adakozásról meg ne feledkezzetek, mert az ilyen áldozat kedves Istennek” (Zsid. 13,16). „Ha meg nem változtok és olyanok nem lesztek, mint a gyermek, nem mentek be a mennyek országába” (Mt 18,3). – Isten a jó Atyánk és Ő, Aki az isteni Mester-

nek, az Ő egyszülött Fiának Édesanyját állítja mellénk a földi család ihletett és ihlető Anyánkká, azáltal lesz az Immaculata arca a: vita immaculata eszményképe és szülő Édesanyja.

Bef.: Az Úr terve a teremtésben kirajzolódó isteni emberarc. Az ember élete a szétbontás. Az Úr megváltó útjában kialakítandó a Szent Szűz életarca. „Immaculata Concepta...” a: vita immaculata eszménye és segítője. Ő lesz a mi életünk megközelítendő eszményképe és ugyancsak ő lesz a mi isteni életünk kegyelem közlője.

10. beszéd: Isten emberarcai...

(Dogmatikus beszéd: Milyen az Isten tervezte ember?)

Bev.: Emberek alakítják magukon, művészek alkotják márványban vagy vásznon... De az igazi emberarcot az Isten tervezi és teremti. – Kiken verődik ki az Isten terve? Kik hordoznak „isteni emberarcot”?

1. A paradicsomi ember.

a) Ez az első, a próbát álló ember. „És parancsola néki, mondván: A paradicsom minden fájáról ehétel, de a jó és a gonosz tudásának fájáról ne egyél, mert amely napon arról eszel, halált kell halnod” (1Móz. 2,16-17).

b) De még nem az isteni természet, csak a képmását hordozó ember. „Alkossunk embert a mi képünkre és hasonlatosságunkra” (1Móz. 1,26).

2. Az örök paradicsomba segítő Istenanyánk.

a) Ez igazi, a megszentelt, a kegyelmi arc, az isteni természetet hordozó emberarc.

b) Kegyelemmel teljes: ez az Istenanya kivételes hivatottsága és adománya.

Bef.: Így a csodánk tárgya és életünk vágya! Sőt több! Élettel **megközelíthető** örök eszménye!

11. beszéd: Isten tervének élő embere

(Erkölcsei beszéd: Isten tervezte ember)

Bev.: „Az Úr szerzett engem útjai elején, kezdetben, mielőtt bármit is alkotott” (Péld. 8,22). Ezzel az idézettel szól az Írás az Isten tervéről. Milyen képet mutat az Isten gondolta **kivételesen** kiemelt emberarc?

1. Örök tervének hófehér liloma

2. Földi megjelenésének hófehér kelyhe.

Bef.: Az Isten országának legszebb virága.

12. beszéd: Titkos értelmű rózsza

(Dogmatikus beszéd: Az Isten jelei)

Bev.: A lourdes-i szobor mutatja az örök haza égi Asszonyának elképzelt alakját. – Mit tár elénk a jelenés?

1. A föld rózsája – a lábánál.

a) Nem gyűjti külső éknek.

b) De szereti – lélek jelképnek (erény!).

2. De az ég glóriája – a fejénél.

a) Dicsősége az életnek.

b) Boldogsága az örök életnek.

Bef.: És nekünk miről szól ez a szobor? Erényeken át, virágszirmokon át az égi hazába!

13. beszéd: A szeplőtelenül fogantatás logikai értelme

(Dogmatikus beszéd: A szeplőtelen fogantatás)

Bev.: Egész különösen: a tárgyi meghatározása legyen a bevezetés és ennek magyarázó fejtegetése legyen az igazi beszéd anyaga. – Ha valaki a legnagyobb kiválóságok egyikét, a szeplőtelen fogantatást akarná értelmezni, akkor azt kellene mondanunk, olyan **kiválasztás** és **lefoglalás**, amely az Ádamban elgondolt bűnnélküliséget és a mindenkinél nagyobb **természetfeletti** bőséget jelenti.

1. Isten megtehetette.

A Teremtő előtt a választás, az akarat döntési lehetősége nem kétséges. „Mindennek megvan a maga órája, és minden dolog az ég alatt elmúlik a maga idejében” (Préd. 3,1). Minden ember megjelenése isteni döntés, Máriáé a Megváltó gondolatával egybeeső elhatározás. – Isten szeretetének tárgya a teremtés ténye. A Végtelen előtt nem lehetetlen olyan választás, amely az Ő terveiben él. „Isten előtt semmi sem lehetetlen” (Lk 1,37). Csak egy kell hozzá. A képességekkel való felruházás. Hogy mivel kell felruházni, az nem lehet kétséges. Olyan természetfeletti kegyelmekkel, amelyek alkalmassá teszik a megváltás nagy művében való részesedésre. Az Isten terve Isten Anyjává választotta, ennek megvalósítására feltételét nem vonhatta meg tőle. Annál kevésbé, minél inkább világos előttünk az, hogy Mária a Messiás földi természetének Anyja, így a vele való kapcsolat a legerősebb.

2. Istenhez illett.

Egyházunk tanítása szerint az Énekek Énekének magyarázatából kicsendítendő Mária kiválasztásának melódiája. „Íme, a kedvesem mondja nekem: Kelj fel szaporán, barátnőm! Jöjj, galambom, szépen! Mert a tél már elmúlt, az eső elállt, elvonult; földünkön előbújnak a virágok, eljött a szőlőmetszés ideje, s a gerle szava hallatszik földünkön” (Én. 2,10-12). Olyan valakit jelez az Írás, akinek visszacsengő felelete az angyali hívásban csendül: „Az Úr szolgáló leánya vagyok” (Lk 1,38). – Lehet-e emberi értelemmel felmérni azt a lehetőséget, hogy az isteni akarral szembesodródó bűnhullám-hordalék lett légyen ez a „szent jegyeinek” jelzett tartalom? Aki a bűn hatalmának törésére és így a megváltásban tevőleges másodrész vállalóra rendeltetett, lehet-e az bűn alá taposott? – A Győző az Úr! A Győző segítője: Mária. – Az ember úgy érzi: illő a nagy házban, hogy soha le nem taposott legyen a hivatottak egyesülése.

3. Szerető jóságával így kellett tennie.

Már csak azért is, mert az isteni méltóság igényli ezt a kiválasztást és lefoglalást. – Ő, a Szent Szűz semmiképpen sem hordozta az Istennel való egyenlőséget. Még a gondolatból is kiüzendő! Ez csak Krisztus kiválósága. De a nagy életcélra hivatván, a cselekvő elrendelés az Isten **előrerendelése**. Az ilyen előrerendelés – belső döntés. „Vajon ki látta az Úr gondolatait? Tanácsot ki adott neki?” (Róm. 11,34). – De azt is mondja az Írás: „...de akit isteni természete szerint, halottaiból való feltámadása óta, Isten hatalmas Fiául rendelt – Jézus Krisztusról, a mi Urunkról” (Róm. 1,4). Így azután Jézusnak időben való megjelenése az örök rendelkezés valósulása. Így természetesnek látszik, hogy a Szent Szűz is bennefoglaltatik ebben az előreválasztásban, és érthető, hogy amit a Messiásról akart, azt kellett akarnia a Vele legszorosabb kapcsolatban levő Édesanyjával. Ő is választott, lefoglaltatott, meghívott és felmagasztaltatott. Azért, mert volt Jézus útja is: Aki személyi adottságában „az istenség és emberség szintézise” (Horváth S.) volt. Ennek a Jézusnak Édesanyja csak így jelenhetett meg.

4. Így is tette.

A „kegyelemmel teljes Anya” Fiáról így szól a próféta: „Gyermek születik ugyanis nekünk, és Fiú adatik nekünk, s a fejedelemség az ő vállára kerül; és leszen az ő neve: Csodálatos, Tanácsadó, Isten, Hős, az örökkévalóság Atyja, a béke Fejedelme” (Iz. 9,6). De így ír Szt. Pál: „Ő a láthatatlan Isten képmása, minden teremtmény elsősülöttje... Ő a Testnek, az Egyháznak feje. Ő a kezdet, elsősülött a holtak közül, hogy övé legyen az elsőség mindenben... hogy általa békítsen ki magával mindent, ami akár a földön, akár a mennyben van, azzal, hogy keresztyének vérével békességet szerzett mindennek” (Kol. 1,15, 18 és 20). – Világosan csengenek a szép és isteni szavak Jézusról, de ki lehetett első és mindenekfeletti életképe ennek a Mesternek, mint az Édesanyja? Ha az istenség sugara, a hivatás csodás és megemelő jellege, a feladatvállalás részesedése személyt érhetett, az csak az Anya lehetett, aki a Fiú embervoltának tevőleges létesítője. – Minden ember viseli a próféta szerint való jelet: „És mondotta neki az Úr: Járd be Jeruzsálem városát és jelöld meg tau-val ama férfiak homlokát, akik siránkoznak és bánkódnak mindamaz utálatosságok miatt, melyek benne történnek!” (Ez. 9,4) és az apokalipszisben szerepet meghatározó bélyeget: „Hallottam a megjelöltek számát is: száznegyvennégyezren voltak Izrael fiainak valamennyi törzséből” (Jel. 7,4); az emberekben élet előtti és utáni – Máriáé: a fogantatás előttié. Így kellett ezt elrendeznie az örök Atyának.

Bef.: Az Egyház igen gyakran dicséri a Szent Szüzet mint a „halottak elsősülöttjét”. Természetesen nem úgy értve, hogy ő is lelki halott, aki elsőnek támadt fel, hanem úgy, hogy ő érezte legelsőnek a lefoglalás pillanatában. Igaz, hogy ez Krisztus érdeméből származik, mégis az Isten előrerendelésében gyökerezik. Ilyen gyökérzetes egybefonódás egyenesen igényli – az Édesanya szeplőtelen fogantatását.

14. beszéd: Szól-e erről az Isten hangja?

(Dogmatikus beszéd: Kinyilatkoztatás a Szent Szűzről)

Bev.: Az bűn és a büntetés, a tiszta érintetlenség és a bűnhordozás az Isten örök ismeretének tudattartamához tartozik. – Láthatja-e ezt az ember? Így szólnia kell erről az Isten hangjának. Csak az Isten tudja és csak Ő nyilatkozathatja.

1. Írásaink előjelzéseiben.

a) Teljes világos mondatból nem vezethető le, hanem az Írás **tartalmi** része ezt állítja. „Ellenségeskedést vetek közéd és az asszony közé, ivadékod és ivadéka közé: Az széttiporja fejedet, te pedig sarka után leselkedel” (1Móz. 3,15).

b) Angyali üdvözlét: „Üdvözlégy, kegyelemmel teljes!” (Lk 1,28). Olyan jegyekkel tiszteli, amelyek a büntelenség tényét állítják. Ezek kibontásából az emberi értelemben is értelmezheti és értékelheti.

2. Krisztus Személyének fenségében.

A Szűz Anya életének Gyümölcse Krisztus. – Így azután az istenanyai méltóság szinte előrerendelve parancsolja, hogy kivételes, büntől mentes legyen a megváltó munka áldozatos résztvevője.

a) A megváltás részese... Mert ő valóban az. Krisztus Anyja, Krisztus áldozatának részese, hozzájárult Fiának áldozatához. Nem nagyobbításban, hanem készséges társként.

b) Az Isten Egyszülöttjének Anyja. Írásunk mindenütt ezt mondja: „A házba lépve, ott látták a gyermeket anyjával, Máriával, és leborulva hódoltak neki” (Mt 2,11). „Miközben még a néphez szolt, anyja és testvérei megálltak kint és beszélni akartak vele” (Mt 12,46). „Mikor Jézus látta, hogy ott áll anyja és szeretett tanítványa, így szolt anyjához: „Asszony, nézd, ő a te fiad!” (Jn 19,26). – Kérdezhetnők negatív alakban: vajon lehet-e a sátán szolgálója az Isten adta Megváltó emberré levésében az életadó?!...

3. Egyházunk állandó tanításában.

Itt azután ahhoz a ponthoz jutottunk, ahol az Egyházra bízott tanítás csendítését halljuk. A tanító Egyház tanítása így szól a fenséges igazságról, hogy dogmává hirdeti ki Szűz Mária szeplőtelen fogantatását. És mit mutat az Egyház tanítása?

a) Állandó felmagasztosítást... A hívek lélekáramlása és hódolata ennek a nagy-nagy kegyelemnek dicsőítése.

b) Az Egyház által elfogadva, a lourdes-i jelenéshez állandó tiszteletének odahajlása.

Bef.: Isten és Egyház szolt. Hívó és hódoló tisztelettel övezi. Lourdes csak külső jelzés, mert a tanítás ösgyökérzetű.

15. beszéd: Mit hordoz magában a szeplőtelen fogantatás?

(Dogmatikus beszéd: Mi a szeplőtelen fogantatás lényege?)

Bev.: Emberi méltóságunk lényege: test és lélek vagyunk. De idetartozik ez is: földön élünk, hogy égbe térjünk. Ebben a tekintetben hogyan viszonylik hozzánk a Szeplőtelen Szűz?

1. Az Isten tervezte ember egyetemleges küldetéssel jár a földön.

a) Éva népe a föld zarándok serege. Lényeg: Isten küldése: az üdvözülésre. Élete: munka.

b) Szűz Anyánk egy ember az Isten ember-tömegében. Atyja és anyja ismeretes az Írásból. Tehát test és lélek! Embertestvér. Szüzi élete kiemelt az Írás szövegében: „Üdvözlégy, kegyelemmel teljes! Az Úr veled van. (Áldottabb vagy te minden asszonynál)” (Lk 1,28). – Tehát a tiszta ember élő alakja. Szűz Anyánk küldetése is: földön járj, – égbe térj! Tehát zarándok. Istentől – Istenhez!

c) Épp azért nem emelkedik fel az emberek között... Látszólag egy a sok között. Még názáreti otthonában is – munkás és áldozatos. Így tehát ő is – zarándoktestvérünk!

2. De mélyebb vizsgálatban többet talál benne az ember. Egybehasonlító megfigyelésünkben így is áll az általános tétel: **az Isten tervezte emberélet virágzása örök fenségében élt Názáretben.**

Itt is nézni kell először az embert, azután a Szent Szüzet!

a) De, amint jól tudjuk, minden embernek egyéni hivatása és egyéni küldetése vagyona. Ez a mi alapeltérésünk gyökérzete.

b) Szűz Mária Isten Anyjává választatott. Hivatalosan már mérhetetlenül több, mert egyenesen az emberiség üdvözülésének részese. – Dávid törzsének egy virágszálát illette a kegy. A názáreti Szűz azért lett a kegynek földi-égi hordozója. Ezért a szeplőtelen dicsfényével övezetett. Ez adott kegy.

Előrerendelés szent adománya. Ebből ered a további: a szeplőtelen élet. Így azután az az igazság: az egész életen érintetlen embertestvére az emberek egyetemének. Ennek látszata kincs kifelé, de Isten adta és tudta: a lélek felé. Sőt tovább megyünk és állíthatjuk: az emberek egyéni és részleges – mások szolgálati munkájával szemben; Szűz Anya az **egy** „egyetemes ember”.

Bef.: Embertestvérünk – az egyetemes vándorúton, de lélek Édesanyánk – a megváltódás égi művében.

16. beszéd: Kit illetett meg egyedül ez a kegy?

(Dogmatikus beszéd: Mária kiválóságának gyökérzete)

Bev.: Az ember születése valóban előrerobbanás abban a rendben, melyben az Isten büntető ítélete alapján él az ember. De kérdés marad továbbá: van-e valaki, aki testvérünk embervoltában, de esetleg kiválasztottan kiemelt – hivatásában? Emberélet hivatásában nem lehet senki Istentől független, de ki az, aki egész különös hivatással kopogtat az élet küszöbén?

1. Aki az Isten Anyja.

Isten és ember viszonya a Teremtő és hazaváró Atya szeretetkapcsolata. Mindenható az Isten, és bűn lehetőséget hordozó az ember. Isten rendelése szerint lehető az ember elesése, de egyúttal Isten büntető döntése az életrend zavara és így az emberiség életének alacsony vonalra való leszállítása. „Ezért, amint a bűn egy ember által lépett a világba, s a bűn miatt a halál, és így a halál minden emberre áterjedt, mert mindnyájan bűnbeestek...” (Róm. 5,12).

a) De a Szeretet felemelést hirdet. Ez azt jelenti, hogy az Isten felől mindig áramlik a kegyelem. Még a bűnös felé is. „Bűneikre és törvényszegésükre többé nem emlékszem” (Zsid. 10,17).

b) Isten a szeretet alapja. De ez a szeretet emberarcot jelez. „Meg is teremté az Isten az embert, a maga képére, az Isten képére teremtette, férfiúnak és asszonynak teremtette” (1Móz. 1,27).

c) De a Szeretet az Édesanyán keresztül való emberré levés adománya. Ezért cseng az első evangéliumi szó: „Az Ige testté lett...” (Jn 1,14).

2. És így a megszentelő kegyelem forrása.

Így ez az Anya nem embernek anyja, hanem kivételes hivatással örökké tiszta Anya. Minden dicsőítő jelzőnél nagyobb: Istenanya!

a) Így – a teljes megváltó kegyelem közvetítője. A kegyelemszerző: Krisztus. A kegyelemosztó: az Atya. A kegyelem közvetítője: az Édesanya.

b) Így az Isten kegyelmeinek állandó és folytatólagos közvetítője. Mert az emberiség megváltása csak lehetőség.

Bef.: Az egyes ember megváltó munkája – élettörténelmi folyamat. Itt és ebben állandó segítő és közvetítő a Szent Szűz.

17. beszéd: Honnan tudjuk, hogy ez a tétel hitünk tárgya?

(Dogmatikus beszéd: A szeplőtelen fogantatás hittétele)

Bev.: Az isteni előrerendelésnek olyan csodája a szeplőtelen fogantatás, amelynek tana gondolkodásra készíti az embert. Honnan tudom, hogy az eredeti bűn terhe nélkül lépett a földre a Boldogságos Szűz Anya?

1. Az istenanyai méltóságból illően tudjuk.

Emberi értelmünk szerint szinte igényelt és így könnyen elfogadható ez az isteni tanítás.

a) A hivatás méltósága sokat parancsol („noblesse oblige!”).

b) Az életstatus valósága – sokat követel.

2. Az Írás szavaira építjük.

De a döntő nem az ember illőségét és igényeltségét hirdető emberi elme szava. Isten az emberiség életének irányítója, az Isten az emberiség titkainak a megvilágosítója.

a) Az Ószövetség jelzi. „Harmatozzatok, egek, onnan felülről, és csepegjék a felhők az igazat; nyílják meg a föld és teremje a szabadítót, és legyen egyszersmind igazságosság” (Iz. 45,8).

b) Az Újszövetség hirdeti. „Az (angyal) bement hozzá és így köszöntötte: „Üdvözlégy, kegyelemmel teljes! Az Úr veled van. (Áldottabb vagy te minden asszonynál)” (Lk 1,28).

3. Egyházunk éltető tanításának; virágjának tudjuk.

a) Az Egyház állandóan tanítja.

b) A szent atyák tanítása (Szt. Efrém, Szt. Bernát).

c) Az Egyház meghatározó kihirdetése: a Vatikáni Zsinaton (1854).

Bef.: Igényli az értelem, tanítja a kinyilatkoztatás és állandó hittételként terjeszti elénk az Egyház. Isten szava: az élet igazsága!

18. beszéd: A Szeplőtelen Fogantatás megjelenése

(Dogmatikus beszéd: Az isteni terv valósulása)

Bev.: Máriás képeink és szobraink olyan nagy mennyiségben és olyan sokféle változatban ékítik templomainkat, hogy nem ok nélkül keresi ennek egész különleges okát a hívők serege. – Azt mindenki tudja, hogy minden Mária tiszteletnek gyökere az Istenanyai méltóság, de keresve kell keresni azt is, hogy és miképpen árad ebből az isteni elrendelésből Mária életére az Isten örök rendelésének kegyelmi áramlása. – Kettős tételben állítható fel az Isten adta kiválóság.

1. A fogantatás pillanatában éri az isteni praeservatio.

Ez az első.

a) A hit tanítása szerint Mária a Szentháromság temploma, az Írás szerint pedig a sátán fejének megtörője: „Ellenségeskedést vetek közéd és az asszony közé, ivadékos és ivadéka közé: Az széttiporja fejedet, te pedig sarka után leselkedel” (1Móz. 3,15). – De lehetséges-e ez anélkül, hogy szerepet ne talált volna benne az Isten különös megőrzése (praeservatio)? Egyik igen nagy tudósunk így fejezi ki pregnáns mondatban: „Ádám egyik leánya nem született a bűnben” (Horváth S.).

b) Az emberi értelem világosan érti, hogy ez a megszentelő kegyelemben való fényeskedést jelenti. De az Írás megerősíti és döntően elintézi a kérdést, midőn így szólaltatja meg Gábiel arkangyalt: „Üdvözlégy, kegyelemmel teljes!... Áldottabb vagy te minden asszonynál” (Lk 1,28). Ki lehet Isten előtt ilyen? Hiszen: „Még angyalaiban is talál hibát!” (Jób 4,18). Csak azt mondhatja malasztal teljessé, aki a fogantatás első pillanatától kezdve olyan, aminőnek az isteni előrerendelés gondolta és tette az Isten Anyját.

c) A megszentelő kegyelemnek ilyen áradása a sátán ellen harcoló lényeges és **egyedül lehetséges** felszerelése. Dávid gyűjtheti emberi erővel a folyam lapos köveit és erősítheti parittyájának feszülő húrjait... Emberi készülődés a gyengéből teremti meg az erőset. Az Isten segítése a lényeges és döntő járulék. De a sátán, az emberiség ősellenségének megtörése teljesen Isten diadala, amelyben a Hozzá magasztosított Mária sohasem lehetett a bűn igájának hordozója. – Így jutunk a fogantatás pillanatához.

2. Egész életén keresztül kíséri az égi servatio.

Ha egyetemlegesen gondolkodunk az emberekről – így azután Mária személye is belesodródik ebbe a gondolatcsoportba –, akkor világos, hogy a kezdet kezdetén minden szépséggel felruházott is – belesodródva az élet forgatagába – különös kegyelmet igényel a végső és teljes állhatatosságra. – Mi ennek a létesítése? Olyan kegyelemáramlás és ömlesztés, amely valóra váltja azt az isteni tervet, amely szerint a megváltás részese nem lehet a sátán igájának átkos viselője.

a) Elemi igazság: az arany nem közösködik a sárral. A csillogó fém egészen kiveti és egészen elválik a salaktól. Ez az égi Teremtő bölcs előrerendelése. Lehetséges-e az, hogy az ég aranya olyan otthonban éljen, amelyet az Istennel szembemenő bűn fertője érint? – Ezt az otthont állandóan védi, óvja, szenteli az Úr Egyszülöttje.

b) Ne felejtse el Ottokár püspök szavát: ahol Isten jár, ott virágba szökken a természet. Alkalmazd ezt a názáreti házra mondván: ahol Krisztus lakik, ott állandó célrasedéssel éli természetfeletti gyönyörűséges életét Mária, az Isten Küldöttjének Anyja. Ez a második lehetséges kiválóság, amelyet a servatio szóval jelez a hittudomány.

Bef.: A lourdes-i égi jelenés Bernadett egyszerűsége és tanulatlansága folytán a legreálisabban rajzolódik elénk. Mintha az Úr színeváltozásának leírását olvasnók: ruhája fehér volt, arca fénylett, a kígyót taposó lábán aranyrózsa, kezében rózsafüzér. Saját szavai szerint: „Én vagyok a Szeplőtelen Fogantatás”. A fehérség dicső fényözőne – a Messiás Istenségének vetülete. A fogantatástól kezdve – az élet végéig. Sőt: örök életében. Ez a kép rajzolódik állandóan elénk.

19. beszéd: A Szeplőtelenül Fogantatott élet

(Dogmatikus beszéd: Az Isten vezette élet)

Bev.: Az élet új vonalának kezdetén igen gyakran halljuk ezt a szót: hozomány. Ki mit hoz, aszerint mérlegelik a felületes emberek az új élet kapuján belépőt. – Van azután az életnek olyan hozománya is, amely mindennél nagyobb és a földieket ezerszeresen átlépő. A lélek kincstárára gondolok. Ebben rejtőzik az élet hozományának hozománya. – Milyen volt a Szent Szűz lélektára? – kérdezzük a mai szentbeszédben.

1. Gyökérzetében kimagasló kegyelmi élet.

a) Az a szentély, amelyet Mária hordozott lelkében, ezt a jelzést viselte: kimagaslóan kegyelmi. Ozeás próféta szerint az Isten és a lélek olyan szent kapcsolatban lehet az előrerendelés csodás döntésével, hogy áll reá a próféta szava: „És eljegyezzek magamnak örökre, eljegyezzek magamnak annak rendje és módja szerint jósággal és szeretettel, eljegyezzek magamnak hűséggel, és te majd megtudod, hogy én vagyok az Úr” (Oz. 2,19-20).

b) Ez a lelki egybekapcsolódás azonban csak nagyobbodhat, illetve kiteljesülhetett az Istenanyaság kegyével való elhivatottság folytán. Mégpedig azért, mert ez a szent előrerendelés a megváltás élő eszközévé választotta az Úr szolgáló leányát. Ez az isteni kiválasztás olyan magasrendű és egyedülálló, hogy az Istenhez tartozandóságnak egész kegyelmi bőségét foglalja magában. Lehet-e ez más, mint az evangélista hirdette kegyelemmel teljes lélek, aki egész testi és lelki közösséget mutat az Üdvözítő Krisztussal?! Gondoljunk csak arra, hogy az Úr Egyszülöttje Mária tiszta testén át emberré születik. „Az Ige testté lett és közöttünk lakott” (Jn 1,14).

c) Lehet-e kisebb ennek az áldott Asszonynak kegyelmi ajándéka annál, amelyet mint legnagyobbat szánt az Úr a **legtökéletesebb embernek**? Ezt pedig akkor érheti el, ha a győzelmes Krisztussal együttesen győző Anya, a legyőzött sátánnal mindig szembenálló, a szeplőtelen fogantatás kegyével köszönt be az életbe. – Az Úr szentélye az ő élete. Az Úr Jézus előrevetett kegyelme örök tisztaságban és érintetlenségben díszíti az emberi élet eredetének szent otthonát.

2. Sugárzásban teljesen isteni élet.

Amit vett és hálás alázatossággal elfogadott Mária, annak birtoklása nem maradt elzártan őrzött kincs, hanem életén át jelentkező erősugárzás. Még gondolatban is el kell hessegetni magunktól az „elrejtett kincs” fogalmát, inkább közel kell hozni az égő gyertya példabeszédét. Így kellene átalakítani az Írás szent szavait: azért kell gyűjtani a gyertyát, hogy világoskodjék mindazoknak, akik a házban vannak...

a) Mária, a mi drága égi Anyánk egész élete fényvetés, mert a kiválasztó Isten úgy irányítja, hogy egész életén át a kegyelemnek legteljesebb birtoklója legyen. Az isteni kiválasztás ugyanis biztosítja az üdvösség elérését, de nem biztosan döntő az út a mód kérdésében. A hasonlat szerint a csörgedező patak cseppjei biztosan jutnak a tenger ölébe, de még mindig nem biztos, hogy milyen tekervényes út juttatja a nehézkedés törvényének, a lejtőn lefutás törvényének betartásával a vizek anyja ölébe.

b) Hallgassd csak az Énekek Énekének szavait: „Ki az, ki előjön, mint a hajnal pírja, szép, mint a hold, tiszta, mint a nap, félelmes, mint a rendben álló tábor?” (Én. 6,9). Ugyanilyen dicséretet és elragadtatásba csapongó leírást közöl Jézusról Sirák fia is mondván: „Olyan volt ő, mint a hajnali csillag a felhők között, miként a teli hold, amikor világít a maga idején; mint a ragyogó nap, úgy tündökölt ő Isten templomában” (Sir. 50,6-7). Máriáról így beszélhetünk: nem vétkezett és nem is vétkezhetett, mert az örök Atya Egyszülöttjével együttesen küzdött és győzött a gonosz ellen.

Bef.: Végezetül legyen szabad arra a pontra felhívni a figyelmet, hogy ez a „kegyelemmel teljes”, ez az „áldott Szűz”, ez a „bűn nélkül fogantatott és bűn nélkül élő Szűz” mireánk is sugározza kegyelmének sugárcsövegét. Anyánk lesz, gyermekeivé fogad és anyai szeretete fénysugarába von mindnyájunkat. – Az ő megdicsőülése lehet örömet és hódolatot kiváltó megemeltetés, de az ő lelkének Istenhez fordulása az örök lendület és előretörés biztos záloga. Ezért örül annyira az emberiség!

20. beszéd: Az égi jelenségek beszédei

(Történelmi beszéd: Az emlékezés ereje)

Bev.: Egek világa mindig nyiladozott az emberek előtt... Így a Szent Szűz élete is fel-felvillant az Isten népe előtt. De a „tisztaság lilioma” a „tisztá gyermeknép” előtt jelentkezik.

1. A „csodás érem szava”.

(Labouré Szt. Katalin, 1837).

a) Ennek igen rövid története így szól: jelet küld az Isten, hogy reá figyeljen az ember.

b) Ennek értékes tanítása így szól: tárgyi jelünk – lelki átalakulásunk eszköze.

2. Lourdes titkos beszéde.

- a) Ennek története így szól: ártatlan leánya előtt jelenik meg a Szent Szűz.
 b) Ennek lélekre ható jelentősége a következő: csodajellel jelzi szeretetét az égi Anya. És hatása? Hitünket erősíti! – Hogyan? Tettek látásával. Egyház ítéletével.
 Bef.: Jelentkezik az „Immaculata”, hogy hozzá emelje a „macula purificata” lelkeket.

21. beszéd: A „kicsinyek” látnak...

(Történelmi beszéd: A jelenések története)

Bev.: Kutat az emberi értelem. Keres és értelmez. – A történelem pedig külső tényeket vizsgál. – Jut-e ilyen területen szerepe a történelemnek?

1. Pásztorleányka lát...

- a) Égi jelenések kérdése...
 b) Egyszerű lelkek víziói...

2. Tudós szem elködösödik.

- a) A kutató a ködbe száll.
 b) A víziós lélek a fénybe jut. – De ne higgyük, hogy csak a vízió emberei üdvözülnek. Az igazság ez: „aki fölmagasztalja magát, megaláztatik; aki pedig megalázza magát, azt fölmagasztalják” (Lk 14,11).

Bef.: Hazatér a füstös lámpás vándora is. Miért? Mert az Istent keresők Istent találnak.

22. beszéd: A Szentírás szava

(Dogmatikus beszéd: Az Isten szavának ereje)

Bev.: Az égnek szava – az igazság mércéje. Szólt az Úr, és hódolt az ember. – Kérdés: milyen hangokat csendített Szűz Mária életéről az Isten hangja?

1. Az Ósevangélium szavában csendül.

- a) Az ember próbájának eredménye. Isten indít – próbával. Isten lemér – ítélettel.
 b) Az Isten szeretetfakadásának ősforrása. Isten ítélete kemény. De a kemény ítélet szeretet. Szűz Mária esetében az Isten szólt! Ezekre Mária odahajolt. Ezekre rezonáljon az ember lelke is.

2. Próféták és evangélisták szövegében hangzik. De az első hang – további ütemet talál...

- a) Az Ószövetség prófétáiban.
 b) Az Újszövetség szent igéiben.

Bef.: Szólt az Isten, hallgatta az ember és hívő áhítattal követi életzenével...

23. beszéd: Mi az emberi érték legnagyobbja?

(Dogmatikus beszéd: Az Isten tervezte ember képe)

Bev.: Emberarc szépségét végül is a belső lélek gyönyörűsége vetületének mondhatnók. – Milyen lélektartalom üdesége adja a legszebb emberképet?

1. A bűn állapotán kívül való születés.

Ez azt jelenti, hogy belső harmónia él Isten és ember között. De kérdezhetjük: ilyen-e az ember élete?

- a) Emberek sorsa... Egyetemes kép ez. Csak Ádám és Éva sorsa? A kezdet kezdetén... És így feltételezett a többi embert illetőleg. Feltételezett?... Igen! A próbaállás esetén.

b) De nem az emberiség története – a bűnbeesés nyomán. Ez már a büntetett ember képe az egész emberiségen át. Itt nagy a diszharmónia és igényelt az égi egybehangoló harmónia.

c) Az Istenanya hivatása?... Felmerülő probléma: vajon ilyen hivatás mellett milyen a választott értéktartalma? De kérdés az is, vajon van-e olyan emberkép, amely a bűnnélküliség mellett a teljes lélekszépség kincsét hordozza? Az a felelet: ha van édesanyán át való megtestesülés, akkor kivételesen tökéletes az istenanyai életkép is.

2. A bűn nélküli élet gyönyörűség.

A szeplőtelen élet valósága – egyetlen életkincs, de a tiszta élet csodája – emberélet feladata.

- a) Emberek útja. Isten diktálja. Isten gyámolítja.

b) Szűz Anyánk életpéldája. Szűznek mondja az angyal. Áldozatosnak mutatja az élet. Szenvedést

vállalónak sugározza a szeretet.

Bef.: Amit vettünk, azt viseljük, amit tehetünk, azt örömmel tegyük. Viseljük az eredendő bűn terhét, de éljük a tiszta élet örömét.

24. beszéd: Embertestvéri közösségünk
(Misztikus beszéd: Szűz Anyánk és mi)

Bev.: Szent közösség az emberiség egysége. Szent közösség égi Anyánk és csekélységünk kapcsolata. – Kicsoda tehát reánk nézve a Boldogságos Szűz Mária?

1. Embertestvérünk az Istenanya.

Az Isten Anyja, és mi az Isten fiai vagyunk.

a) De emberségével valóságos testvérünk. Ő is ember. Test és lélek. Mi a többléte? Szeplőtelenül köszönt a földre, mert az égi Egyszülött emberré levésének szentélye.

b) Szeretetének teljességével életszolgálónk. Mindenben Jézust szolgálja. Jézus pedig az „életnek szolgálja”. Édesanyja is életünk gyámola.

2. Egek felé segít a Szeplőtelen karja.

De ez a testvéri szeretet mit hoz nekünk?

a) Lelkünket az egek felé fordítja.

b) Életünket az égiek szeretetével telíti.

c) Égi utunkat szent karjával segíti.

Bef.: Közösségünk kapcsa fűz hozzá, és a szeretet ereje forraszt egybe.

25. beszéd: Ki juttat az egek kapujához?
(Dogmatikus beszéd: Krisztus megváltó ereje)

Bev.: Földi zárandok életünk az itteni életet a sírral zárja. De kérdés: hogyan lesz az örök élet kapujává a sírkert dübörgően egybefonódó hangja és a göröngy együttes?... Az Egyház tanítása szerint: valaki elvezet az örök élet kapujához. – Kicsoda a vezető?

1. Az Isten Egyszülöttjének az áldozata.

a) Isten teremtő terve erre teremti. Így még csak élettervről van szó.

b) Egyszülöttjének áldozata erre segített. Itt már valóban életvalóságról beszél az ember.

2. Ehhez az áldozathoz segít pedig a „Galileai” Édesanyja.

Hogyan értelmezendő?

a) Tárgyi valóságban. Jézus a Megváltó, Mária a Megváltó Anyja. Így tehát valóságos segítő.

b) Alanyi hozzáhangolódásban. Ő a szenvedő mártírok Királynője. Ő lesz tehát – az ember mártír-szenvedésének gyámolítója. Per Mariam – ad Jesum!

Bef.: A sírhant a földi élet zárja, az égi kapu az új élet tárója. Ki itt a vezér? Jézus a Vezető, Édesanyja a segítő.

26. beszéd: Az örök és törhetetlen gravitáció
(Dogmatikus beszéd: Isten a Központ)

Bev.: Minden Istentől és minden az Istenhez! Ezt a tételt tanítja az Egyház, és érzi is az ember. De hogyan jelentkezik ez az életben?

1. Az eredet – Istenből fakadásában.

Eredetünk... létgyökerünk... léterőnk... fennmaradásunk: az Isten.

2. És a hozzátartozandóság – örök odahajlásában.

a) Feléje áhítozunk.

b) Feléje törünk.

Bef.: Hozzá hasonlunk... De ki volt a legteljesebben Istenhez fűződő? Az az előreválasztott Szűz, aki a „tisztaság liliomának” nevét viselte. A fogantatás szent pillanatától kezdve.

27. beszéd: Az Úr örök szabadosa
(Dogmatikus beszéd: Ki az Isten legtokéletesebb szolgálója?)

Bev.: Mindenkit szolgálatra hív az Úr. A választás, a talentumosztás arányában kisebb, vagy nagyobb a hivatás. – És a Szent Szűz szolgálata?

1. Van egy „kegyelemmel teljes”.

- a) Angyal hirdeti: „Üdvözlégy, kegyelemmel teljes!” (Lk 1,28).
- b) Isten gondolatát közli.

2. Van egy – a gonosz szolgálatától mentes.

- a) Első – a bűn letiprásában.
- b) Egyetlen a teljes diadalban.

Bef.: Hogyan határozható meg tehát az Isten igazi szabadosa? Így: sohasem a sátáné, hanem mindig az Istené!

28. beszéd: Az „Immaculata” földi nemzedéke

(Erkölcsi beszéd: Az Immaculata lélekcsaládja)

Bev.: A zarándok emberek fényt keresnek. Nemcsak elméletben, hanem gyakorlatban. – Ki az örök életfény-központunk?

1. Irányítónk – égi Anyánk.

- a) Isten előrevetett fényében tündököl.
- b) Isten kegyelmi fényében világít.

2. Élettel utánozzuk az Isten Anyját.

- a) Az erények gyakorlásában.
- b) A szolgálat szépségében.

Bef.: Kik ezek a tiszta nemzedék élő emberei? A felelet ez: Fehér zászlók késő nemzedéke... „Fel diadalra...!” (kongregációs induló).

29. beszéd: Immaculata

(Dicsőítő beszéd: Szent Szűz életrangja)

Bev.: Az ember küzd és harcol. Diszharmóniát látok törekvéseiben. Tudja a jót és teszi a rosszat: „Hiszen nem azt teszem, amit szeretnék, a jót, hanem a rosszat teszem, amit nem akarok” (Róm. 7,19). – És ez a lélek az adventi lélek, mely a karácsony után vágyakozik. Szülessék meg a Krisztus lélekben. A történelmi Karácsony meghozta számára Krisztust, a húsvét a megváltás tényét, melyet azután önmagába kell fogadnia és életté átformálnia.

1. Ezzel a típussal áll szemben az eszményi típus.

Alakja gyenge, tekintete belső harmóniát tükröz. „Ego sum Immaculata Conceptio”. Itt karácsony volt mindig. Itt nincs belső zavar. Nyugalom és biztos haladás van. Itt nincs szükség történelmi karácsonyra és húsvétra. – Ez a két típus jelenik meg előttem a Szent Szűz ünnepén. Ott **az ember**, itt az **igazi ember**. – Milyen a két életkép valóságos tartalma? A Szent Szűz az égi Atya tökéletes teremtménye. A Szent Szűz kiüt az emberélet rendjéből; de az is igaz, hogy a megváltás ténye mindenkinek módot nyújt – az isteni életre.

a) A Szent Szűz kiválóságai: összegezve – a benső harmónia. A két életkísérő között az ő élete is az öröm és a szenvedés együttese; de ez végül is az áldozatosság harmóniájába csendül. – Öröme természetesen tűnő. A szenvedés a Kereszt előképe, de számára nem lesújtó erő: készséges erre a szolgálatra is. „Az Úr szolgáló leánya vagyok: történjék szavaid szerint (amit az Úr akar)” (Lk 1,38).

b) Ő csak jót akarhat. – Szegényes életének állomásai szolgálatával: Betlehem, Názáret, szerény ácsműhely... Lemond Fiáról, ki Palesztinát bejárja – lelkeket keresve... „Az Úr szolgáló leánya vagyok...” (Lk 1,38).

c) És ennek eredménye? „Örvendve örvendek az Úrban, és lelkem ujjong az én Istenemben, mert felöltöztetett az üdv ruházatába, s az igazság köntösével vett körül, mint a völegényt, ki koszorúval ékesíti magát, és mint a menyasszonyt, ki ékszereivel díszíti fel magát” (Iz. 61,10).

2. És az én lelkem hogyan közelítse? A lelkiek nagyrabecsülése – a lélek: legnagyobb kincsem.

Amit Isten akar, az legyen az én törvényem.

a) Ne keresd künn az Istent, a lelkedben szól. „De elmúlik a világ és annak bűnös kívánsága. Csak aki megteszi Isten akaratát, az él örökké” (1Jn. 2,17).

b) Ne ítélj külsőségek szerint. Arc, ruha külső forma. Zubzony és matróz ruha. Külső máz. A ná-

záreti szegénységet lásd. Tanulj lemondani a testi igényekről. Így leszel lelki ember.

c) Erre segít a megváltás. Ezt a történelmi Karácsonynak köszönheted. Ez közelebb hoz az eszményhez, az Immaculata-hoz. – Adventben erre a lelkületre kell szert tenni, mert csak akkor lesz igazi karácsonyod! Magadtól nem megy! Krisztus kell hozzá! Eszményed az Immaculata legyen! Törekvéseidben, küzdelmeidben, szenvedéseidben... Ne roppanj össze mindjárt. Krisztus megváltási ténye legyen az erkölcsi motor, mely indít. Mit tenne most Krisztus? Hogyan tenne most Krisztus? Őt kérdezd. Így lesz harmóniát alkotó erő a Megváltó. Így **közeledsz** az Immaculata-hoz. Vita dulcedo – lehet ezután az élet... És ennek lelki eredménye: „Magasztallak, Uram, mert fölemeltél engem, és nem engedted, hogy elleneim örüljenek fölöttem” (Zsolt. 29,2).

Bef.: Íme az Immaculata! A lelki advent élő embereszménye. Íme a történelmi Karácsony mint a lélek-karácsony kialakulásának feltétele és alapelve. Egyéni munka kell az isteni kegyelemhez. Kitarató, odaadó, finom munka. Olyan, aminőt nem láthatsz, csak eredményben észlelhetsz. Ezt adja meg imádságodra az Immaculata!

30. beszéd: Az isteni ember

(Erkölcsei beszéd: Az Isten gondolta teljes ember)

Bev.: Minden ünnep valamely gondolatot takar és gondolatot közöl. A mai ünnep reámutat a boldogságos Szüzre és látszólag azt mondja: íme a legszebb, a legeszményibb embertípus. De ez csak külsőség. – A mai ünnep nagyobb gondolatokat takar. Mintha azt mondaná: van egy ember, aki úgy áll a világban, ahogyan a legfölségesebb Isten elgondolta és megteremtette. „Egészen szép vagy, barátnóm, és makula nincsen benned!” (Én. 4,7). – Vannak mások, akik az eredeti útról letértek, akik szabad akaratukkal felforgatták az isteni rendet. Az egyikre azt mondjuk: milyen szép a Szeplőtelenül Fogantatott, a másokra: „Íme, gonoszságban fogantattam, és bűnökben fogant engem az én anyám” (Zsolt. 50,7). Összevetem a két embert, a mostani embert és az Isten gondolata szerinti legtökéletesebb embert.

1. A „szeplőtelen ember” képe.

a) Ismerte a célt – az ismeret világosságával. Felfedezte az anyagi világban azt, hogy az csak esz-köz a célok megvalósításában. Felismerte pontosan a határvonalat a jó és a rossz között. Az Isten fényében kellett volna tovább járnia, melyet közvetlen isteni érintkezés, a kinyilatkoztatás árasztott reá és amely biztos kalauzként vezette volna az élet útján. „Most pedig, gyermekeim, hallgassatok reám! Boldogok, kik megtartják utaimat!” (Péld. 8,32).

b) De nemcsak világosan látó, hanem a jót akaró ember is az Isten gondolata. Az az ember, akiben harmonikusak a vágyak és a törekvések. Akiben nincs erős harc a nemes és a nemtelen között. Akinek minden hajlandósága a jó, az isteni felé lendül. „Te Jeruzsálem dicsősége, te Izrael öröme, te népünk ékessége vagy” (Judit 15,10).

c) Olyan ember, mint az ártatlan gyermek, akinek szemeiben lélekjóság tükrözik. Aki lelkének jó-ságát, jóakarátát kivetíti a környezetre, aki jót keres és jót lát még ellenségeiben is. Eljátszhatnék a mérges kígyókkal, a ragadozó farkasokkal, az éhes oroszlánokkal, mert jót keres és jót lát mindenütt, ahova lelkét kivetíteni tudja. „A hívőket ezek a jelek fogják kísérni: Az én nevemben ördögöt üznek, új nyelveken beszélnek, kígyókat vesznek majd a kezükbe, és ha valami halálos mérget isznak, nem árt meg nekik” (Mk 16,17-18). Róla elmondható: „Egészen szép vagy barátnóm, és makula nincsen benned!” (Én. 4,7).

2. A bűn állapotában született ember képe.

a) Az az ember, aki látni akart és a sötétségbe jutott. Az az ember, kinek látása probléma-látás, meredezés az égbe. Keres, de nem talál, mert hiányzik a fény, amely az utat bevilágítja. Olyan ember, akiben hatalommá lett az állatias ösztönösség. Kiben harcok dúlnak az alsóbb- és felsőbbrendű ember között. Kinek hajlandósága inkább bűnre, mint az erényre hajlik. Olyan ember, akinek már vad tekintete is elárulja a benne égő szenvedély tüzét, kinek tettei azt mutatják: íme az eredeti bűnben fogant ember.

b) Az egyik ember, az Isten gondolata szerint szeplőtelenül fogantatott ember: **csak** a Szent Szűzben észleljük. De ez ne legyen leverő tudat. „O felix culpa...” kiált fel lelkesen Szt. Ágoston. „Ó boldog bűn, mely ilyen Megváltót kapott.” A Megváltó megadta nekünk is a kegyelmet, hogy küzdelmes étellel kialakítsuk magunkban az Isten gondolata szerinti tisztára mosott – isteni embert.

c) Az értelmi homálytal szemben ott a Krisztus. „Én vagyok az út, az igazság és az élet” (Jn 14,6).

„Én vagyok a világ világossága,” (Jn 8,12). A rosszra hajló akarattal szemben ott a Krisztus kegyelme, segítsége, mely gyámolítja a nehéz helyzetekben. „Én veletek vagyok...” (Mt 28,20) – mondja Krisztus. S ha Isten velünk, ki ellenünk? – kiálthatja a tettekész lélek!

Bef.: Egyrészt alázzon meg bennünket a Szeplőtelen ünnepén az a tudat, hogy értelmünk világosságát és akaratumk jórahajlását tekintve milyen mesze állunk az Isten gondolataitól, – másrészt emeljen fel bennünket az az öröm, hogy Krisztus révén isteni emberek lehetünk. Munkánk végén mi is hasonlók lehetünk a Szeplőtelenül Fogantatotthoz. A különbség az lesz köztünk: a Szent Szűznek Isten adta szent kiválósága – a szeplőtelenesség, nekünk pedig Krisztus szerezte és a saját munkánk megérdemelt jutalma – a tisztaságos élet. Természetesen minden erőfeszítésünknel is ennek tudatában: „Hiszen nélkülem semmit sem tehetek” (Jn 15,5).

*

Különleges alkalmi beszédek: fogadalom megújítás Szeplőtelen Fogantatás napján

1. beszéd: Az olajjal öntözött szikla mellett

(Erkölcsei beszéd: Élet-émlékek)

Bev.: Jákob találkozása az Úrral szent helyé alakította az olajjal öntözött sziklát. Betel – az Úr háza. – Mikor a gyermekkorban Isten szerinti életre és mindenkit egybefogó szeretetre kötelezett, újból a szent helyre sereglenek, akkor némává kell lennie Isten szolgájának, hogy beszédes legyen a szent hely és kegyelmet szóró a „szent hely Ura”. – Csak két epigrammát suttogjon az emberi ajak, de azt is csak azért, hogy emberi füllel is hallhatóvá tegye a „szent hely” szavát és a lelkek ütemes muzsikáját.

1. Az egyik epigramma így szól: **Isten adta lélek ereje életvirágokká fakaszt bennünket.**

Isten képe vagyunk, melynek kibontakozása földi hivatásunk.

a) Ebben a munkában a kegyelmet Istentől vettük, de Szűz Anyánkon keresztül kértük. Ezért voltunk és vagyunk Szűz Anyánk gyermekei.

b) Virág – az erények színpompája. Magunk vagyunk az életvirágok. Égi Atyánk a virágzó életkert örök tulajdonosa.

2. A másik epigramma így szól: **virágzó életünk színpompája égi, végnélküli életet ígérő Atyánkhöz igényesíti lelkünket.**

Ez pedig azt jelenti:

a) Földi az életünk... Szűz Anyánk földre küldött Gyermeke – az Isten Egyszülöttje.

b) De égi a kiteljesülésünk. Istenatyánknak pedig égbe emelkedő gyermeke a föld zarándoka. Fenséges égi dal mind a két epigramma, melynek zengése a lélekfüllel hallgatóknak szent lantpengése...

Bef.: És befejezésül azt kérdelem: mindezt miért ébresztgeti és miért suttogja most a szent hely csendje? Egyszerűen azért, hogy kérdező lelketeket boldogítsa az a csengő lélekgengés: Szűz Anyánk életén át a földre ereszkedett az Isten Fia, és Szűz Anyánk segítségével istenivé nemesedett az emberek nemzedéke. Mi ezt szinte tudat alatt megérettük, azért siettünk gyermekkorunkban Szűz Anyánk palástja mellé, azért ismétlünk ígéretet, hogy az életét akarjuk élni mindörökké. – Jákob olajjal öntözött sziklájának hangozzék most föl a hűségesegeknek ígéretet tevő lélek muzsikája, hogy további istenes életet ígérjen Szűz Anyánknak és ígéretével teljesülést adó kegyelmét kérje égi Atyjától.

2. beszéd: Az áldozatos Szent Szűz

(Erkölcsei beszéd: Kivel induljunk?) (Isten különös elhivatásának teljesítésére induló ifjak indítására mondott rövid beszédvázlat Szeplőtelen Fogantatás ünnepén)

Bev.: A Szent Szűz szobra előtt gyülekező „áldozatos életre áhított” kis csoportjához szóljon – a néma szobor alakja. – Ne legyen más, mint felfogó mikrofon és továbbító hangszóró, drága lelketek pedig fogja fel égi Atyátok lélekszavát, hogy annak erejében erősödve legyetek az Úr Jézus hűségese hivatásteljesítői. – Figyeljünk tehát tanító beszédére! Két dolgot akar velünk közölni. Az első: Isten hívása – kötelező parancs. A második: Isten követése – önkéntes áldozat. – Ha gyermekként iskolára gondolunk, köré sereglünk a szent szobornak gyermeki felfigyeléssel oktató szavát hallgatni...

1. Isten hívása – kötelező parancs.

Ez a hívás mindenkinek életében más és más jellegű.

a) Van egészében csak a köznapi élet szürkességére szólító. Ez is szent, mert égi. Mi a teendő? Áldozattal vállalandó!

b) Van egész isteni célzatú! Ez magasabb rendű! Miért? Mert lelket és lelkeket szolgál! Milyen ez? Papi, szerzetesi, hittérítői... szociálisan szolgálatot teljesítő... Mi a lényege? Lemondás a földiek-ről, hogy szolgáltatassék az égi élet! Mi a teendő? Ha szól az Úr, akkor így feleljen az ember: A Te akaratod az én akaratom! (Loyolai Szt. Ignác).

2. Isten követése – önkéntes áldozat.

Isten hívása áldozatra szólít? Hiszen azt lehetné az ember, hogy az Isten boldogságra szólít.

a) Boldogságra szolgálat árán... Lemondó élet árán. Ktartó szolgálat árán. De miért? Mert az örök élet bére a földi élet szenvedése.

b) Ennek elfogadására – égi Anyánk példáján. Az összes földi legkiválóbbja és mégis a „vértanúk Királynéja”? Terhes – a betlehemi útja. Szegény – a betlehemi otthona. Fájdalmas – az egyiptomi menekülése. Szinte pillanatról-pillanatra kétség fogadta. Hol a pihenő hely, ahol ételt, italt nyújtanak, ahol szeretetből kinyújtott karral várnák? Jézust nevelése után elveszti Jeruzsálemben. 30 éves korában elszakad családi házából és magára marad, aki magáénak tartja a Mestert. – Lelke törődöttségét látjuk, mikor a Pietára nézünk, aki halott Fiát tartja ölében és a fájdalom lelkével találkozunk, mikor Fiát temeti. A fájdalom Anyja, aki kiemelt „isteni kegyelem” az emberek együtteséből és beállított „szenedő áldozat” az emberek csoportjában. – Ezt tanítja példájával a választottak hivatásául. Azért tehát ne csak dicsérő himnuszokat zengjünk, hanem a hódolat mellett önként szenvedést vállalva a Szent Szűz mellé alázkodva életpéldájából azt a tanulságos tanúságot vegyük: a szenvedés nélkülözhetetlen, megváltó része az emberi életnek.

Bef.: Aki a Szent Szűz szobrának iskolájából ilyen tanítással lép Krisztus különös szolgálatával ol-tár elé, az a jó tanítvány életkincseit hordozva fogja végigélni áldozatos és szent életét. – Ilyen hivatott és „vállalkozó” Isten gyermeke létszen és állandóan érezni fogja a nagy Tanító égi segítségét, mely a Szentlélek Isten felvilágosító és megszentelő erejében fog kopogtatni a nagyot tenni akaró áldozatos és szent életében.

* *

Második gondolatcsoport: Emberre vonatkozó gyakorlati értelmezés

Végezetül idekapcsolunk még több olyan **igen rövid** beszédvázlatot, amelynek nyomán könnyen készíthetünk – egyéniségünknek megfelelő – egészen önálló beszédeket. – Mi csak arra vállalkozunk, hogy megindító gondolatot és a beszédkeretnek kidolgozandó jelleget adjunk. Itt-ott egy-két idézettel is kiegészítjük vázlatainkat. – De tartsunk itt is némi rendet. Az a) alcsoportban foglaljuk össze azokat a beszédvázlatokat, amelyek erre a kérdésre felelnek: **mit jelent a Szent Szűz Szeplőtelen Fogantatása?** A b) alcsoportban gyűjtjük egybe azokat a beszédeket, amelyek erre a kérdésre felelnek: **mit jelent a Szeplőtelenül Fogantott Szent Szűz?** Majd tegyünk egy összehasonlítást és a c) alcsoportban kérdezzük: **hogyan indulunk mi és hogyan járunk mi az Isten rendelte életúton?** Végül d) alcsoportban alapgondolattal címekeket adunk. – Az ilyen rendszeres összefogást azért tartom kívánatosnak, hogy a más és más célt szolgáló szónok könnyebben találjon útmutatást. Az így megosztott beszédvázlatok azután természetesen irányítanak bennünket arra, hogy tárgyi és módszertani szempontból megosztottan tudjuk érinteni tételeinket. – Lássuk most ezeket egyenként sorban.

a) alcsoport: A „Szeplőtelen Fogantatás” értelmezése

1. beszéd: Mivé lettél?

(Dogmatikus beszéd: Az isteni kiválasztott)

Bev.: Állapítsuk meg, hogy mindenki Isten atyai tervei szerint köszönt be az életbe. – És a Szent Szűz?

1. Szeplőtelennek gondolta az Úr.

2. Mert Isten Anyjává tette az Úr.

„Méhedben fogansz és fiat szülsz. Jézusnak fogod hívni. Nagy lesz Ő: a Magasságbelinek Fia” (Lk 1,31).

Bef.: Szögezzük le, hogy egyetlen az isteni hivatás nagyságában, egyetlen Ádám utódai között a bűntelenség és érintetlenség kegyelmében. Ennek a kegyelemnek tartalma magyarázza a „szeplőtelen fogantatás” jelentését.

2. beszéd: Hogyan mutatkozik be a Boldogságos Szűzanya?

(Dogmatikus beszéd: A Szent Szűz öntudata)

Bev.: Érintsük azt a lélektani ténytet, amely szerint az öntudatunkban él valóságos értékünk... Ez a **valóság** azután fokozódik, erősödik és világosodik. A Szűz Anya életében milyen tartalommal élt az ő élethivatást mutató öntudata?

1. Angyali üdvözlettel tudta, hogy Isten Anyja.

„Méhedben fogansz és fiat szülsz. Jézusnak fogod hívni” (Lk 1,31).

2. A próféta szavából értette, hogy ő a „Mater dolorosa”.

Betlehemi út, betlehemi szálláskeresés, egyiptomi menekülés, názáreti élet, Jézus tanító útja, Kálvária útja, a Golgota...

3. Isteni sugallatból, majd megdicsőítésben tudta, hogy ő az „Immaculata”!

Az „Assumptio” is kinyilatkoztatás!

Bef.: Állapítsuk meg, hogy a hivatásteljesítés alapját az Isten adományozza, de az életterv kivitelezését az egyetemes emberi élettörvény (szenvedés!) szolgálja.

3. beszéd: Mit jelent a „Szeplőtelen Fogantatás” kegye?

(Dogmatikus beszéd: A Szeplőtelen Fogantatás tartalma)

Bev.: Vessük fel a kérdést, mit jelent a megtisztelő cím: a „Szeplőtelenül Fogantatott Szent Szűz”?

1. Egyedülálló kiemeltséget a természetes életrendből.

a) Jelezte az Úr ítélő szava. „Ellenségeskedést vetek közéd és az asszony közé, ivadékod és ivadéka közé: Az széttiporja fejedet, te pedig sarka után leselkedel” (1Móz. 3,15).

b) Jelezte az Úr előre biztató szava: „...amikor másnap visszatért, azt találá, hogy a Lévi házából való Áron vesszeje kihajtott, a duzzadó bimbóból virágok fakadtak s azok kitárták szirmaikat és mandulává alakultak” (4Móz. 17,8).

2. És egyedülálló beállítottságot a kegyelmi életrendbe.

a) Praedestinatio personalis.

b) Cooperatio vitalis.

Bef.: E gondolatokat foglaljuk össze imigyen: a második az első alapja. Végül is mindkettő az isteni szeretet túláradó csordulása.

4. beszéd: A legtisztább emberi lény

(Dogmatikus beszéd: Immaculata!)

Bev.: Idézzük híveink lelkébe azt a magyar népéneket, amely szerint a Szent Szűz az, „akihez a legparányibb bűn homálya sem férhetett”.

1. Eredetében is Isten gondolta ember.

„Örvendezve örvendek az Úrban, és lelkem ujjong az én Istenemben, mert felöltöztetett az üdv házatába, s az igazság köntösével vett körül, mint a vőlegényt, ki koszorúval ékesíti magát, és mint a menyasszonyt, ki ékszereivel díszíti fel magát” (Iz. 61,10).

2. Életében is csábító indulaton kívül élő isteni ember.

Ez az élet folyásának tettben való és érzéshullámszásban való érintetlenségét jelenti.

Bef.: Magasztaltassék ez a hasonlat: Isten élő virága, akinek fia – az Isten Egyszülöttje.

5. beszéd: Akiből csak a jóság áramlik

(Dogmatikus beszéd: Fons gratiarum)

Bev.: Értelmezzük a természet üde forrását, mielőtt transzpozícióval a lélek talajának művelésére térünk...

1. Jézus életét édesanya szülte.

„Méhedben fogansz és fiat szülsz. Jézusnak fogod hívni” (Lk 1,31).

2. A megváltott ember életét Fia kegyelmével öntözi.

„Lám, ezentúl boldognak hirdet minden nemzedék” (Lk 1,48). Mert az angyal is mondotta: „...kegyelemmel teljes! Az Úr veled van” (Lk 1,28).

Bef.: Megállapítandó: aki a teljes jóság, kegyelemmel teljes, az a jóságot tekintve a teljes sugárzás.

6. beszéd: Már a fogantatásban is...

(Dogmatikus beszéd: A fogantatástól malasztal teljes)

Bev.: Fejtegethető, milyen előrevetett érték a Megváltó megjelenése?

1. A Szűz Anya emberi törzs sarja.

„Hat hónap múlva elküldte Isten Gábor angyalt Galilea Názáret nevű városába egy szűzhöz. A szűz egy Dávid családjából való férfinak, Józsefnek volt a jegyese és Máriának hívták” (Lk 1,26-27).

2. De a Megváltó a kegyelem élő Virága.

„Leányom, a föld minden asszonyánál jobban megáldott téged az Úr, a fölséges Isten!” (Judit 13,23).

Bef.: Ráutalhatunk: Szűz Anyánk isteni előrerendelése a Megváltó személyes ajándéka.

7. beszéd: Mit jelent a Szent Szűz kiváltsága?

(Dogmatikus beszéd: A Szeplőtelen Fogantatás értelmezése)

Bev.: A kegyelemmel telített lélek értelmezendő.

1. Az eredendő bűn állapota felett él.

2. Az isteni természet bőségében éli életét.

Bef.: Állapítsuk meg, hogy ez a tény az élő Isten tervéből fakadó predestináció.

8. beszéd: Ki rajzolta meg előre a Szent Szűz képét?

(Dogmatikus beszéd: A Szent Szűz életarca)

Bev.: Hogyan alakult ki a Szent Szűz arca?

1. Isten tervében született.

„Az Úr szerzett engem útjai elején, kezdetben, mielőtt bármit is alkotott” (Péld. 8,22).

2. Próféta ajkakon kontúrozott.

„Ezért az Úr maga ad majd nektek jelt: Íme a szűz méhében fogan és fiút szül; neve Emmanuel lesz, – vajat és mézet fog enni, hogy meg tudja vetni a rosszat és a jót tudja választani” (Iz. 7,14-15).

3. Valóságos életben alakított.

„Hat hónap múlva elküldte Isten Gábor angyalt Galilea Názáret nevű városába egy szűzhöz... Máriának hívták” (Lk 1,26 és 28).

Bef.: Fogjuk egybe ezzel a szent himnusszal: Tota pulchra est Maria!

9. beszéd: Megtöri fejedet...

(Dogmatikus beszéd: A Szent Szűz hivatása)

Bev.: Mit akart elérni az Úr, hogy ilyen csodálatosan gondolt a Szent Szűzre?

1. A sátánt tipró Édesanyja.

„Ellenségeskedést vetek közéd és az asszony közé, ivadékod és ivadéka közé: Az széttiporja fejedet, te pedig sarka után leselkedel” (1Móz. 3,15).

2. Ne uralkodjék rajta a gonoszság hatalma.

„Egészen szép vagy, barátnőm, és makula nincsen benned!” (Én. 4,7).

Bef.: Szögezzük le: az Isten tervének a legszentebb eszköze – a Megváltó Édesanyja.

1. beszéd: Az áldozati Barányt

(Dogmatikus beszéd: A Szeplőtelen első ajándéka)

Bev.: Az ember állítandó be, aki az ég ajándékait várja. A Szent Szűz szeplőtelen kiváltsága állítandó be, mint ránk nézve is az ajándékok ajándékát hozó kincs. – Mit ajándékoz?

1. Isteni Fiát, a Megváltót.

„Gyermek születik ugyanis nekünk, és Fiú adatik nekünk, s a fejedelemség az ő vállára kerül, és leszen az ő neve: Csodálatos, Tanácsadó, Isten, Hős, az örökkévalóság Atyja, a béke Fejedelme” (Iz. 9,6).

2. Az isteni Barányt és áldozatot.

„Küldd el, Uram, a bárányt, a föld urát a sivatagi Petrából Sion leányának hegyére!” (Iz. 16.1).

Bef.: Van-e ennél nagyobb ajándék?!

2. beszéd: Az egyéni megváltás segítőjét

(Dogmatikus beszéd: Megváltásunk segítője a Szeplőtelen)

Bev.: Szt. János szövege értelmezendő: „Aztán a tanítványhoz fordult: „Nézd, ő a te anyád!” (Jn 19,27).

1. Fiává fogadott a Szeplőtelen.**2. Fiához segít a Szeplőtelen.**

Ő is erre irányít: „Boldog az az ember, ki hallgat reám, és ajtómnál virraszt naponta, és őrzi ajtómfélfáját; mert aki engem megtalál, életet talál, és üdvöt merít az Úrtól” (Péld. 8,34-35).

Bef.: Értelmezendő, hogy örök kapocs a lelkifiúság kapcsa is, aminek megkötésében segítő közbenjárónk a Szeplőtelen Szűz Anya.

3. beszéd: Égi Anyánkat

(Dogmatikus beszéd: Égi Anyánk)

Bev.: Fejtegetjük, hogy a Szeplőtelen égi kegye hozzánk ereszkedő isteni kegy. Miért?

1. A földre szállt Istenember Anyjává lett.**2. Az égbe jutó ember égi Anyjává leszen.**

„Én a kedvesemé vagyok, s a kedvesem az enyém, ki élvezi a liliumokat” (Én. 6,2).

Bef.: Az örök életet hozó megváltás az örök szeretet végnélküli egybefonódása, amelynek szent eszköze és részese maga a Szent Szűz is.

4. beszéd: Az Úr állandó követét

(Erkölcsi beszéd: Velünk-e a Szent Szűz?)

Bev.: A követség jellege ismertető.

1. Ő a tiszta Szeretet örök követe.

„Üdvözlégy, kegyelemmel teljes! Az Úr veled van. (Áldottabb vagy te minden asszonynál.)” (Lk 1,28).

2. Hogy tisztán vezessen haza Isten országába.

Bef.: Így fogható képbe az egész: Jézus születését hozta az emberiségnek az égi követ, az ember istenivé alakulását segíti a minket is szerető isteni követ.

5. beszéd: Lourdes-i jelenést

(Erkölcsi beszéd: A Szent Szűz jelentkezése)

Bev.: Érintsük a Szent Szűz megjelenésének tényét. De azzal a jelzéssel, hogy a lourdes-i jelenést bemutatkozásnak mondjuk. Így bontsuk a részletezést:

1. Személyi tudatát mondja szavaival.**2. Segítő szeretetét mutatja csodáival.**

Bef.: Mutassunk reá, hogy a Szent Szűz: kegyelemosztó.

6. beszéd: A csodás érmet

(Erkölcsei beszéd: A segítség módja)

Bev.: Idézzük Sirák fia szavát: „Jóillatot fakasztok én, mint a szőlőtő, és virágomból pompás, dús gyümölcs terem” (Sir. 24,23). – Ilyennek tekinti a Szent Szület a hívők szeretete. – Miért ez a szent hit?

1. Kegyeleti tárgyakhoz is szerető segítségét köti.

2. Mert a kegyeleti tárgy lélekbuzdulást indít...

Bef.: Az érem csak figyelmeztető, de a szeretet segítséget nyújtó. Különösen lelki segítséget a haladónak.

*

c) alcsoport: A mi Isten rendelte életutunk

1. beszéd: Az eredendő bűn egyetemessége

(Dogmatikus beszéd: Isten próbája és az ember elesése)

Bev.: Az Isten próbára tevése fejtegetendő – a „szabaddá lett” ember gondolatkörében. – A lényeg röviden a következő:

1. Elbukott az ember.

2. A bűn állapotában él minden ember.

Bef.: Kiemelendő igazság: kivétel az Istenember Édesanyja!

2. beszéd: „Szeplőtelen” és „tisztává mosott”

(Dogmatikus beszéd: A Szent Szűz és mi!)

Bev.: E két fogalom értelmezendő – grammatikailag... Azután fejtendő ki a tétel.

1. Isteni kegy – a kiválasztottság kegyelme és ténye.

2. Isteni kegyelem – a tisztává alakulás lehetősége.

Bef.: A valóság így álljon elénk: Szeplőtelen az Isten Anyja – „tisztává alakult” az Isten földi gyermeke.

3. beszéd: A bűnök hullámverésében

(Erkölcsei beszéd: Az emberi élet süllyedése)

Bev.: Érintsük azt a történelmi tény, amely egyetemes és egyéni életben észlelhető: a bűn erejét.

1. Egész emberiséget kíséri.

2. Egyes embert kíséri.

Bef.: Állapítsuk meg: íme a megromlott életrend sivár képe. Mi kellene ide? Megváltó!

4. beszéd: A vágyakozás törtetésében

(Erkölcsei beszéd: Az emberiség adventje)

Bev.: Fejtegezzük, hogy nem jó nekünk ez az életalak. Vágyva vágyjuk a szebb jövőt!

1. Sötét életködből menekülünk.

2. Fényes életkeretet áhítózunk.

Bef.: Csendítsük meg Izaiás gondolatát: „Harmatozzatok, egek, onnan fölülről, és csepegjék a felhők az igazat; nyílják meg a föld és teremje a szabadítót, és legyen egyszersmind igazságosság” (Iz. 45,8).

5. beszéd: Mediatrix gratiarum

(Dogmatikus beszéd: Az élő kegyelmi eszköz)

Bev.: Állapítsuk meg és szögezzük le, hogy minden kegyelem Istentől származik.

1. A megváltás élő eszköze – az Istenember Anyja.

(Doctrina dogmatica)

2. A mi megszentelődésünk élő eszköze – a Szűz Anya.

(Doctrina catholica)

Bef.: Adjunk hálát az élő segítségért!

6. beszéd: A lélektisztulás forrása

(Dogmatikus beszéd: Megtisztulásunk alapja)

Bev.: Állapítsuk meg, hogy Isten szeretete a mi megtisztulásunk alapja.

1. A bocsánatot hozó Messiást szüli az embereknek.

2. A messiási bocsánatot közvetíti az embereknek.

Bef.: Utaljunk arra: az emberiség Legszentebbjét szülvén, az emberiség elesettjét újra szüli...

7. beszéd: A tisztaságos Anya

(Dogmatikus beszéd: A szeplőtelen fogantatás oka)

Bev.: Kérdezzük, hogy mi magyarázza a Szeplőtelen Fogantatást?

1. Az „Istenanya” méltó rája.

2. A megváltásban való résztvállalása.

Bef.: Vezessük le: a bűn Győzelmese a Messiás, a megváltás részese az Édesanya!

8. beszéd: Égi Anyánk dicsőszorúja

(Erkölcsei beszéd: A Szűz Anya dicsősége)

Bev.: Induljunk meg azzal a gondolattal, hogy jutalmat oszt az ég Ura. Előre adott kegyet és osztja szerzett érdemekre jutalmát.

1. Szeplőtelen a fogantatása.

2. Szüzi az élete.

3. Áldozatos minden életrezdülése.

4. A mennybevitel – életének koronája.

Bef.: Mutassunk reá a végtelen jószágra: mindig és mindenért fizet az Isten.

*

d) alcsoport: Ötlelcímek csupán alap gondolatokkal

1. beszéd: Az Úr világterve

Fejtegethető: a Teremtő terve – az ember életéről és az ember örök életéről.

2. beszéd: A bűnbeesett ember tragédiája

Fejtegethető: az elesett ember élete és az Isten szeretete.

3. beszéd: A szeretet Istenének előregondolása

Fejtegethető: az emberré levés isteni életterve – elesettség, vagy el nem esettség esetén.

4. beszéd: Asszony vétkezik – Asszony a megváltás részese

Fejtegethető: „Éva – az Istenanya gondolata”.

5. beszéd: Lehet-e a bűn uralma alatt a megváltást indító Asszony?

Fejtegethető: „Rabszolga – és a Szabadító Anyja”.

6. beszéd: A Szeplőtelen Fogantatás belső értelme

Fejtegethető: a dogma értelmezése.

- 7. beszéd: A legnagyobb emberi ajándék**
Fejtegethető: a megemelt élet magaslata.
- 8. beszéd: Az isteni ajándékok és az emberi életvezetés**
Fejtegethető: Isten adománya és az ember együtt-dolgozása.
- 9. beszéd: Kaphatjuk-e, amit a Szent Szűz kapott?**
Fejtegethető: az előrerendelés az Istentől függ.
- 10. beszéd: Mit kaptunk és mit tehetünk?**
Fejtegethető: mi is valamire hivatunk.
- 11. beszéd: Az alázatos vétel és az odaadóan készséges felhasználás**
Fejtegethető: álljon munkába az ember.
- 12. beszéd: Követés – a kegyelmek esdésében**
Fejtegethető: követhetjük is a Szent Szűzet, de először is: könyörgésben.
- 13. beszéd: Követés – az alázatos vételben**
Fejtegethető: követhetjük az alázatban.
- 14. beszéd: Követés – a hűséges szolgálatban**
Fejtegethető: követhetjük szolgálatban.
- 15. beszéd: Ott, ahová az Úr állított**
Fejtegethető: követhetjük az egyéni hivatásunkat teljesítő hűségben.
- 16. beszéd: Minden erővel...**
Fejtegethető: követhetjük egész odaadással.
- 17. beszéd: A lourdes-i barlangnál**
Fejtegetendő: jelentkezik előttünk a Szeplőtelen.
- 18. beszéd: Fatimánál**
Fejtegetendő: tiszta és engesztelő áldozatra szólít a Szeplőtelen.

* *

Beszédláncok

Olyan rövidre fogott **vázlatpontok** következnek, amelyek egységbe fogva, de külön-külön is elmondhatók a szónok egyéni kidolgozása szerint.

I. beszédlánc: Az Isten szeme**1. beszéd: Látja a megváltás szent tényét**

Bev.: Isten szeme mindent lát.

1. Már – ígéretben mint a jövőt.**2. Már – megvalósulásban mint égi kegyet.**Bef.: Előtte **jelen** – az élet minden alakulása.**2. beszéd: Látja a Szeplőtelen szépségét**

Bev.: Hisz ez az Ő gondolata.

1. Az igazi asszonyt.

2. A tiszta életforrást.

Bef.: Máriában látja a tökéletes embert.

3. beszéd: Látja a „választott” Szűz életét

Bev.: Előtte és Benne pereg az élet. Látja tehát:

1. Jessze törzsének hajtását.

2. A törzsnek élő virágát.

Bef.: Életvirág az emberiség törzsén.

4. beszéd: Látja a Szeplőtelennek emberek életét nemesítő erejét

Bev.: Az őserő kiható tényező.

1. Kegyelemközlője az égnek.

2. Megemelője a föld emberének.

Bef.: Krisztus erejét szórja, mert Benne Gyermekeit imádja.

*

II. beszédlánc: Embertípusok

1. beszéd: A paradicsomi ember

Bev.: Járt-e a földön az Isten embere?

1. Ahogyan az Isten tervezte?

2. Amilyené az ember alakította?

Bef.: De újra beköszöntött Szűz Mária.

2. beszéd: A számkivetett ember

Bev.: Nincs bűn büntetés nélkül.

1. A büntetett ember.

2. Az itt is gyámolított ember.

Bef.: De ez is az Isten Fia szeretetéből...

3. beszéd: A megváltott ember

Bev.: Az áldozat csodát teremt.

1. Visszanyerte a természetfeletti életet.

2. Megszerezte az istenfiúság égi kegyét.

Bef.: A bűnhődőt az Istenhez kíséri.

4. beszéd: A „szeplőtelen ember”

Bev.: Ilyen az Istenanya.

1. Isten első tervének élő csodája.

2. Isten egyetlen embere.

Bef.: Hogy állandóan aláztassék a Sátán uralma!

*

III. beszédlánc: Miért illeti a Szent Szület a dicséret dicsérete?

Ez a beszédlánc feleletet akar adni... Mégpedig ilyen alakban, illetve ilyen alkérdésre: ének, zene,

színek, aranylemezek, ékkövek a Szent Szűz temploma vagy oltára ékei, akik őt dicsőítik. Hozzá se-reglik még a tiszta nemzedék diadalmas csapata. Miért? Miért? – Őt beszédvázlat adja meg a választ.

1. beszéd: Azért, mert Szeplőtelen

(Dogmatikus beszéd: Immaculata)

Bev.: Érintsük először ezt a tételt: Ádám nemzedéke a Tridenti Zsinat tanítása szerint az elesett természet nemzedéke... De ez a tanítás **nem** zárja ide a Boldogságos Szent Szűzet.

1. A „szeplőtelenység” fogalmát.

2. Majd vezesse elő az érvek sorozatát.

a) Kinyilatkoztatott élő tanítás.

b) Az értelem meghódoló magyarázata.

Bef.: Emeljük ki „Éva” és a „Szeplőtelen” különbségét. Így látjuk a Szent Szűz **első** kiváltságának jelentőségét.

2. beszéd: Azért, mert tiszta virággá fakadt földi életében

(Dogmatikus beszéd: Virgo virginum!)

Bev.: Vessük fel azt a kérdést, hogy milyen földi életet tár elénk, aki fogantatása pillanatában már az Úr kiválasztottja?

1. Gyermekeletéről azt tudjuk: Szűz.

2. Hajadon életéről azt tudjuk: Szűz Anya.

3. Egész életéről azt tudjuk: Isten hűséges szolgáló leánya.

Bef.: Állapítsuk meg: Íme az Úr kiválasztottja, akinek földi élete a kiemeltség szépségét sugározza. Íme a második jegye, ami miatt megilleti őt a dicséret éneke.

3. beszéd: Azért, mert Istenanyává választatott

(Dogmatikus beszéd: Élő szentély)

Bev.: Vessük fel azt a kérdése, mi a gyökérzete a Szent Szűz kiemeltségének?

1. Az örök isteni tervnek a részese.

(Istenanya!)

2. Az ember istenivé alakításának televénye.

Bef.: Vezessük le: valóságos „szentély”, akiben az ég Ura lakott...

4. beszéd: Azért, mert a megváltás részesévé emeltetett

(Dogmatikus beszéd: Coredemprix)

Bev.: Kérdezzük, milyen szolgálatban jelent meg a Boldogságos Szűz?

1. Az Édesanya áldozatos szeretetét adta.

2. A „Mater dolorosa” fájdmát vállalta.

Bef.: Vezessük le: íme az áldozatban részes Istenanya! Ezért övezi kiemelt szeretetünk.

5. beszéd: Mert mennybe vitetvén megkoszorúztatott

(Dogmatikus beszéd: Assumpta!)

Bev.: Kérdezzük, milyen jellel mutatta meg Isten a Szent Szűz kiemelt életének értékelését?

1. Malasztal teljessé tette – a földi életben.

2. Egekbe emelte – a földi élet után.

Bef.: Kérdezhetnők, vajon kisebbíthető-e az az isteni kegy, amellyel az ég Ura emelte és jelölte meg Jézus Anyját? Nem! Mindenható az ég Ura! Ezért övezi Szűz Máriát az emberi dicséret dicsérete!

IV. beszédlánc: Szeplőtelenül Fogantatott Szent Szűz

1. beszéd: A megváltás isteni terve
2. beszéd: A Megváltó Személve
3. beszéd: A Megváltó „Édesanyja”
4. beszéd: A bűnös „Éva nemzedéke”
5. beszéd: „Gratia plena” – mondja az angyal
6. beszéd: „Áldottabb az asszonyok között”
7. beszéd: A Szeplőtelen Fogantatás isteni kincse

* * *

B/ rész – a/ csoportja: a „kis liturgia” szövegeihez írt beszédek

Az itt közölt beszédvázlatok olyan természetűek, amelyeknek tárgyai **nem** egyenesen az ünnep dogmatikai tartalmából merítettek, hanem az ünnepi szentmise szövegeire (Introitus, Graduale, Offertorium, Communio, Oratio, Secreta és Postcommunio) építkeznek. – Nagyon természetes, hogy igen jól teszi a szónok, ha ezeket az életgyökérzeteket feltáró gondolatokat is úgy értékesíti, hogy alkalmas módon a Szent Szűz életére is alkalmazza a megfelelő helyeket.

1. (Introitus) beszéd: Az Úr öltözetében

(Erkölcsi beszéd: Az ember lelki felszerelődése)

„Örvendve örvendek az Úrban, és lelkem ujjong az én Istenemben, mert felöltöztetett az üdv ruházatába, s az igazság köntösével vett körül, mint a vőlegényt, ki koszorúval ékesíti magát, és mint a menyasszonyt, ki ékszereivel díszíti fel magát” (Iz. 61,10).

Bev.: Földi emberi formánk Isten terve szerinti külső alakot mutat. Talán azt is mondhatnók: Ég teremtette lelkünk a test köntösében jelentkezik. De ez a felszerelődés csak a földi zárandok tartozéka. Kérdéssé tehető: milyen ruházattal ruházkodik az örök élet várományosa?

1. Jelenjék meg az üdvösség ruházatában.

Az üdvösség kérdéséről többek között Nikodémussal beszél a Mester. – Mit kell tennünk?

a) Újjászületés az első feladatunk. Ez nem külső átalakulás, hanem lélekátnevesedés. „Bizony, bizony mondom neked, ha valaki újra nem születik, nem látja meg Isten országát.” „Hogyan születhetik valaki, mikor már öreg? – vágott szavába Nikodémus. „Csak nem térhet vissza anyja méhében, hogy újra szülessék?” Jézus megmagyarázta: „Bizony, bizony mondom neked: Aki nem születik újra vízből és (Szent)lélekből, nem mehet be Isten országába” (Jn 3,3-5). – De értelmezhető így is: a kegyelem öltözékébe öltöztetek. „Nem veszendő magból születtetek ugyanis újjá, hanem Isten élő és maradandó igéje által” (1Pét. 1,23).

b) A fehér köntös hordozása is feladatunk. Látszólag jelkép az egész. „A trón körül huszonnégy szék. A székeken huszonnégy vén ült fehér ruhába öltözve, fejükön arany korona” (Jel. 4,4). – Történelmileg is „fehér golyocsot” viseltek az újjászületettek. Most is fehér ruhába öltözködnek kereszteskor, elsőáldozáskor, bérnialáskor, esküvőkor. – De valóság is ez az átöltözködés az erények színpompás lélekköntösébe. „Örvendve örvendek az Úrban, és lelkem ujjong az én Istenemben, mert felöltöztetett az üdv ruházatába, s az igazság köntösével vett körül, mint a vőlegényt, ki koszorúval ékesíti magát, és mint a menyasszonyt, ki ékszereivel díszíti fel magát” (Iz. 61,10). – Íme: ezek az Úr öltözékei...

2. Vitézkedjétek az igazság köntösében.

Minden ember tárgyi értékével Isten igazságának hirdetője. De így az élettelen dolgok együttese is Istent dicsérik gyülekezete. – Emberszemély azonban:

a) Alanyi tudatossággal legyen az igazság keresője. Olvassuk csak az Írást: „Az igazság ruháját vettem magamra, mint a palást és fejdísz, úgy burkolt igaz ítéletem” (Jób 29,14). Lelkünk ősi lendülete: az Igazság keresése; de nem csak a földi igazságot keressük! Lelkünk keresse az örök igazságot. Így élettartalmat talál! „Egyenesek az Úr végzései, vidámmá teszik a szívet, világos az Úr parancsa, felvilágosítja a szemet” (Zsolt. 18,9).

b) És ugyancsak odaadó lélekkel legyen az igazság szolgálója. Ezért mondja a Zsoltáros: „Szabadíts meg a vértől, Isten, szabadító Istenem, hogy ujjongva hirdesse igazságodat nyelvem” (Zsolt. 50,16). A meglátottat és megtaláltat hűséggel szolgálja a kereső. „Nyelvem is egész nap hirdeti igazságodat, mert zavarba és szégyenbe jutnak, kik nekem rosszat akarnak” (Zsolt. 70,24). Akár isteni igazság legyen – elméletben. „Megvédi az igazságosság ösvényeit, és örködik a jámborok útja fölött” (Péld. 2,8). Akár isteni igazság legyen – életben. Ezek hűséges szolgálója legyen az Isten igazságának köntösébe öltöző zarándok. „És ha valaki az igazságot kedveli: fáradtságának gyümölcsei kiváló erények, mert megtanít mértéktartásra s okosságra, igazságosságra s erősségre, melyeknél hasznosabb nincs az életben az embereknek” (Bölcs. 8,7).

Bef.: Az örök élet várományosa az üdvösség és igazság köntösét öltse magára.

2. (Introitus) beszéd: Az Úr ruházottjának imádsága (Erkölcsi beszéd: A lélek útja Isten felé)

Bev.: Föld emberei vagyunk, égi Atyánk körzetéhez tartozunk. Benne élünk, mozgunk és vagyunk” (Ap.Csel. 17,28). – Hogyan és mint szól Hozzá szavunk? Így is kérdezhethetők: milyen legyen Istent találó lélekszavunk?

1. Dicséretet zengő.

Hárfás, citerás, dalos és csengően muzsikáló. Akár Dávid éneke és ritmikus tánca...

a) Nem szükséges Istennek a dicséret. Önmaga – minden. Birtokos és élvező. De emberrel szemben igényes az Isten, mert tudatos teremtményétől jogos igény a hódolatos dicséret. „Tiéd Uram a fenség, a hatalom, a dicsőség és a győzelem: tiéd a dicséret, mert minden, ami az égben s a földön van, a tiéd, tiéd Uram a királyság s te vagy valamennyi fejedelme felett” (1Krn. 29,11). – De illő hódolatkifejezés ember részéről a magasztaló dicséret. Erről szól az Írás: „...magasztaljuk fölséges kegyelmét, amellyel szeretett Fiában fölkarolt minket... Magasztaljuk dicsőségét mi, akik már azelőtt is reméltünk Krisztusban” (Ef. 1,6 és 12).

b) Ember az Isten fenségét érzi. Ezt jelzi a Zsoltáros így: „Kisededek és csecsemők szájával hirdeted ellenségeiddel szemben dicséretedet, hogy tönkretedd az ellenséget s a bosszúra kelőt” (Zsolt. 8,3). Így tehát az Isten fenségének nagyszerűségét imádkozó dallal dicsőíti. „Naponként hétszer mondok dicséretet Néked Igazságos ítéleteidért” (Zsolt. 118,164). – Az igazság ez: ember nyelve lélek eszköze; ezen keresztül is csendül az Isten dicsérete.

2. A kegyelmekért háladalt éneklő.

Az Isten dicsérete a legtökéletesebb tisztelet-fajok egyike. Sőt: élethivatás. „Nyelvem akkor majd hirdeti igazságodat, és dicsér téged egész nap” (Zsolt. 34,28). – De más ima is égbe száll az ég Urához.

a) A hálás szív imája. A kérést jól ismerjük. – De a hálát hamar feledjük. Ezt olvassuk a Jelenések könyvében: „Dicsérjétek Istenünket, ti szolgálai mind, s akik őt féltitek, kicsinyek és nagyok” (Jel. 19,5). Arra kell törni, hogy a hálás lelket dolgozza ki életed!

b) Az engesztelő lélek fohászokodása. Ez is nemesebb a könyörgésnél. Itt a jóvátétel vagy az átválalás talál helyet, úgy, mint Mesterünk életében. „Kegyelme jóvoltából azonban ingyen történik megigazolásuk Jézus Krisztus megváltása által. Ő adta oda az Isten véres engesztelő áldozatául a hit által, hogy kimutassa igazságosságát” (Róm. 3,24-25). – Ez már isteni út, mert másokért hozott szeretetáldozatot. Olvasd csak az Írás szavait: „Hiszen napkelettől napnyugtáig nagy az én nevem a nemzetek között, és minden helyen tiszta eledeláldozatot áldoznak és mutatnak nevemnek Bizony nagy az én nevem a nemzetek között, – úgymond a seregek Ura” (Mal. 1,11). „Mint kosokból, bikákból és ezernyi kövér bárányból álló égő áldozat, olyan kedves legyen előtted ma a mi áldozatunk, hiszen akik benned bíznak, meg nem szégyenülnek” (Dán. 3,40).

Bef.: Égi Atyánk tartozékai vagyunk! Igen! Igen! De legyünk égi turibulumok, amelyek tömjénfüsttel dicsérik az eget Urát!

3. (Introitus) beszéd: Az Isten szötte lélekköntös (Dogmatikus beszéd: Szűz Anyánk személye)

Bev.: Hogyan öltöztette az égi ajándékok díszköntösébe égi Anyánkat az ég Ura?

1. Emberré teremtvén – képmásává tette.

A Teremtő ereje a létnek gyökérzete. És a Teremtő dicsőítése a léleknek hivatása. Valamiképpen minden teremtmény sugározza az Isten képét. – Ámde az ember tökéletesebben.

a) Képét adta az Isten. Minden ember egyenesen az Isten képmása. „Alkossunk embert a mi képünkre és hasonlatosságunkra... Megalkotta tehát az Úr Isten az embert a föld agyagából, arcára lehelte az élet leheletét és élőlényvé lett az ember” (1Móz. 1,26 és 27).

b) Sőt még természetében is részesít bennünket. Olvasd csak: „...hogyan az isteni természetnek részeseivé legyetek” (2Pét. 1,4). Vagy figyelj arra a szent szövegre: „A remény pedig nem csal meg, mert Isten szeretete kiáradt szívünkbe a ránk árasztott Szentlélek által” (Róm. 5,5). Ezt a kegyet mindenki elérheti, aki odahajló készséggel, élő hittel áll a Mester mellé. „Mindannak azonban, aki befogadta, hatalmat adott, hogy Isten fiává legyen (Jn 1,12).

2. Istenanyának rendeltetvén – szeplőtelenül fogantatta.

Az Isten egyéni hivatásra rendeli az embereket. Ez a személyes élet gyökere és értéke. – De mire hivatott a názáreti Szűz?

a) Örök gondolata és terve az égi Atyának – az ember üdvözítése. Ebben az örök tervben megvalósító – az Úr Egyszülöttje. Az isteni Ige így szól: „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16).

b) Majd az örök tervnek öröktől előrendelt szolgálója a megtestesülő Isten Fiának Édesanyja. Azért alkalmazzuk a Szent Szűzre ezt a szent szöveget: „Az Úr szerzett engem útjai elején, kezdetben, mielőtt bármit is alkotott; öröktől fogva rendelt engem, és idők óta, még a föld előtt” (Péld. 8,22-23).

c) Ebben a méltóságban pedig a kiemelt Kiemeltje. „Malasztal teljes” – az eredetétől fogva. Áldozatos – az életének egész útján (Betlehem, Egyiptom, „Pieta”...) – Égbe vitetett – megdicsőülve.

Bef.: Ilyen köntöst szőtt nekünk és – mindenekelőtt – **neki** az Isten.

4. (Introitus) beszéd: Én is az Úr választottja vagyok

(Erkölcsei beszéd: „Az én értékem”...)

Bev.: De én is „kiválasztott” vagyok. Tehát szolgálatba kell állnom. – De mit és kinek szolgáljak?

1. Amire választattam.

Vizsgáld csak életedet! Reá fogsz jönni, hogy küldetéssel köszöntöttél be az életbe.

a) Egyéni hivatásod az első küldetésed. Eleinte még csak annyit ismertél fel, hogy a földi életben munkaterületet kaptál. De később bontakozó tudásod és erőid reá vezettek, hogy valóságos és egyéni hivatásod is van.

b) Kivételes küldetés felismerése a második. Vizsgáld csak magadat! Vajon gyakorlati, tudományos, művészi és szellemi tehetségeid bemutatják-e, hogy azok fényével kell dicsőítened égi Atyádat és szolgálnod embertestvéreidet?

2. Annak kegyelmével gazdagítottan.

Az adakozó égi Atya nemcsak hivatást ad, hanem a teljesítésre szükséges kegyelmeket is adja.

a) Ezek az adományok lehetnek természetesek és természetfeletti. De mindig arra szolgálnak, hogy teljesíthessük hivatásunkat. Ezért van így: „A lelki adományok különfélék, de a Lélek ugyanaz” (1Kor. 12,4).

b) De ezek a segítő erők mindenkinek adatnak. Így azután bátran indulhat az egyéni elhivatottság útján az ember, mert vele van a segítő Isten.

Bef.: Mivé lehetek?... Én is a – Szent Szűz példájára – lehetek tiszta életű szolgálója az Úrnak.

*

1. (Oratio) beszéd: Hol lakozol, Uram?

(Dogmatikus beszéd: Isten jelenléte)

Bev.: Otthonodat keresem, Uram! De azért, hogy közelségedet érezzem egész életemen át. De nemcsak az égi otthonod a kérdésem, hanem a földön keresem szentélyedet. – Hol lakozol tehát?

1. Az érintetlen Szűz méhében.

Ez az isteni Szeretet szent ténye, mert ez az emberhez alázkodás szent csodája.

a) A megtestesülés tényében – Gyermekké lettél. Fogantattál – a Szentlélektől. „A Szentlélek száll rád és a Magasságbeli ereje borít el” (Lk 1,35). Születtél Szűz Máriától. „Miközben ott tartózkodtak,

elérkezett Mária szülésének napja. Megszülte elsőszülött fiát, pólyába takarta és jászolba fektette, mert nem kaptak helyet a szálláson” (Lk 2,6-7).

b) A Gyermekké levésben ez a mozzanata a fejlődés természetes útja. A Szentlélek áldotta Erzsébet így kiált fel Mária látogatásakor: „Áldottabb vagy te minden asszonynál és áldott a te méhednek gyümölcse! Hogyan lehet az, hogy Uram anyja jön hozzám?” (Lk 1,42-43).

2. A megszentelt emberi szívben.

Hol van tehát a Te földi trónusod? A felelet kettős és így engem is megemel:

a) Lakóhelyed a Szent Szűz anyai Szíve. Ezért mondjuk: kit te Szent Szűz méhedben hordoztál!

b) De lakóhelyed az én gyarló szívem is. Ide is beszállsz a megtisztulás szent percében. Itt is lakozol a tiszta élet folyamán. És így együtt megyünk oda, ahol Atyánk vár. „...Hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23).

Bef.: Hol van tehát a te földi otthonod? Megtestesülésedben Édesanyád Szent Szívében, és megváltói szeretettedben az én gyarló szívemben.

*

1. (Graduale) beszéd: A világ asszonyainak Áldottja (Dogmatikus beszéd: Az áldott Asszony)

„Leányom, a föld minden asszonyánál jobban megáldott téged az Úr, a fölséges Isten! (Judit 13,23).

Bev.: Éva ivadékai között csak egyetlen egy, akit így nevez az angyal: „Áldottabb vagy te minden asszonynál” (Lk 1,28). Kiváltság az isteni áldottság, és kérdéssé tehető: mit jelent ez a názáreti Szent Szűz életében?

1. Megáldotta a választás kegyével az Úr.

a) Látszólag – egyszerű kijelentés. Olyan dicséret, amely Judit asszonyra is reáillik: „Leányom, a föld minden asszonyánál jobban megáldott téged az Úr, a fölséges Isten” (Judit. 15,23).

b) A názáreti Szűz „áldottsága” – a „kegyelemmel teljes” kiemeltségében és ezen keresztül való áldozatos életében jelentkezik. „Íme az Úr szolgáló leánya vagyok: történjék velem szavaid (angyal) szerint” (Lk 1,38). Tartalmilag tehát azt mondja a képletesen alkalmazott szöveg: kiemelte az Úr, mert különös szolgálatára rendelte a Gondviselő.

2. A világ „Jeruzsálemének” örömevé magasztosította az Úr.

a) Az Egyház imáiban igen gyakran halljuk: mennyországnak dicsősége...

b) De nem mondhatnók-e: földi Jeruzsálem igaz gyönyörűsége? – Ki vagy te, az Úr választottja? Írásaink szövegei így jelzik ezt az isteni kegyet: „Hogyan lehet az, hogy Uram anyja jön hozzám?” (Lk 1,43). „Magasztalja lelkem az Urat, és ujjongjon szívem üdvözítő Istenemben, hiszen tekintetre méltatta alázatos szolgáló leányát: lám, ezentúl boldognak hirdet minden nemzedék” (Lk 1,47-48). „Mikor Jézus látta, hogy ott áll anyja és szeretett tanítványa, így szólt anyjához: „Asszony, nézd, ő a te fiad! (Jn 19,26).

c) Istennek szeplőtelenül fogantatott szolgáló leánya. „Üdvözlégy, kegyelemmel teljes! Az Úr veled van. (Áldottabb vagy te minden asszonynál.)” (Lk 1,28).

Bef.: Így kiemelkedő életsziget vagy az emberek között!

2. (Graduale) beszéd: Az örök tiszta ember (Dogmatikus beszéd: Az ember képe – Isten lelkében)

„Egészen szép vagy, barátnóm, és makula nincsen benned” (Én. 4,7).

Bev.: Aminő embert, mint eszményt dicsér az Írás, annál is szentebb volt az, amelyet teremtett az Isten. Leírását Mózesnél olvassuk és első megjelenésében Ádámban – Évában csodáljuk. – Mít látunk lelkük tükörvetületében?

1. Az eredeti bűn lehelete sem érinti.

Isten őstervében minden ember érintetlen égi követ.

a) De szabadság az isteni jegye. Maga dönthet élete felett... „uralkodjatok a tenger halain, az ég

madarain s minden állaton, mely mozog a földön” (1Móz. 1,28). Uralkodunk a földön és teljesíthetjük az Úr parancsait. „Azért jövök, hogy akaratodat megtegyem” (Zsid. 10,9). Ennek eredménye a lélek fölényes diadala és tisztasága. „Ami titeket illet, maradjon meg bennetek a tőle kapott kenet (Jézustól). Más tanítóra nincs szükségetek: bármire is tanítson az ő kenete, az igaz és nem hazugság” (1Jn. 2,27).

b) Jót keresés és birtoklás az élettartalmunk. Ezért van bennünk – Isten terve szerint – lendületes odahajlás a jó felé. Akaratunk nem is tud mást akarni, mint a jót (malum oritur ex specia boni). Az Írás pedig ezt mondja: „Ne kérdezzétek tehát, mit egyetek, vagy mit igyatok. Ne nyugtalankodjatok! Mindezt a pogányok keresik. Tudja a ti mennyei Atyátok, hogy ezekre szükségetek van. Keressétek (először) inkább az ő országát (és annak igazságát) és ezeket (mind) megkapjátok” (Lk 12,29-31). „Jaj nektek, kik a rosszat jónak mondjátok, s a jót rossznak! Kik a sötétséget világossággá teszitek, s a világosságot sötétséggé! Kik a keserűt édessé teszitek, s az édeset keserűvé!” (Iz. 5,20).

2. A tisztaság fényét tükrözi.

a) Látták és élvezték az Istent. Ádámról így szól az Úr: „Vette tehát az Úr Isten az embert s a Gyönyörűség paradicsomába helyezte, hogy művelje és őrizze meg” (1Móz. 2,15).

b) Uraltak ők mindent. „Megalkotta ugyanis az Úr Isten a földből a föld minden állatát s az ég minden madarát, és odavezette őket Ádámhoz, hogy lássa, minek nevezi el őket, – mert minden élőlénynek az lett a neve, aminek Ádám elnevezte. – Meg is adta Ádám minden baromnak s az ég minden madarának s a föld minden vadjának a maga nevét: de Ádámnak nem akadt magához illő segítője” (1Móz. 2,19-21).

Bef.: Csak képzelet szüli ma ezt az embert. De a kegyelem kialakítja ezt a lelket. Nem volna-e értékes feladat erre az útra térni?...

3. (Graduale) beszéd: Az Úr áldottja vagy!

(Dogmatikus beszéd: az Isten áldottja)

Bev.: Az Úr angyalának szava így hangzik: „Az (angyal) bement hozzá és így köszöntötte: „Üdvözlégy, kegyelemmel teljes! Az Úr veled van. (Áldottabb vagy te minden asszonynál.)” (Lk 1,28). – Mi ennek tartalma?

1. Áldott vagy – a kegyelem teljességével.

A Boldogságos Szent Szűz – a kegyelmek legnagyobbját hordozta. Ő Isten Anyja. De van-e bennünk is isteni kegyelem, amely a föld lényei fölé emel bennünket?

a) Maga a létünk is – isteni kegyelem. Ez is adomány, mert ezzel indul életünk a szolgálat nyomán. – A Szent Szűz is az örök időktől fogva isteni gondolat volt. Mi is azok vagyunk.

b) De az egyéni elhivatottságunk is kegyelem. Itt is hasonlóak vagyunk a Szent Szűzhez, csak az elhivatottság fokában tér el tőle a lelkünk. – De valamelyes szolgálat – a mi hivatásunk is!

2. Áldott vagy – az istenanyaság égi kegyével.

Most azután lássuk csak, miben áll a Szent Szűz kivételes elhivatottsága és kivételes kegyelmi áldása?

a) Ő az Isten megváltó tervének részese. Erről szól az Írás mondván: „Ellenségeskedést vetek közed és az asszony közé, ivadékok és ivadéka közé: Az széttiporja fejedet, te pedig sarka után leselkedel” (1Móz. 3,15). „Ezért az Úr maga ad majd jelt: íme a Szűz méhében fogan és fiút szül; neve Emmanuel lesz” (Iz. 7,14).

b) Ő továbbá – az istenanyai méltóságnak a viselője. Ezt hirdeti az angyal szava: „Ne félj, Mária! Kegyelmet találtál Istennél. Méhedben fogansz és fiat szülsz. Jézusnak fogod hívni” (Lk 1,30-31).

c) Ő végül az egyéni megváltásunk „segítő társa” (Mediatrix gratiarum!).

Bef.: Milyen égi adomány kellett ehhez a kivételes adottsághoz? „Immaculata vita divina”!

4. (Graduale) beszéd: Végül is ki vagy?

(Bibliikus beszéd: Próféták – a Szent Szűzről)

Bev.: Kérdezzük csak most: miképpen rajzolják elénk a Szent Szűz képét az Isten irányította történelmi feljegyzések?

1. Jeruzsálem dicsősége.

Ez a címzés végül is leszűrődött tételek igazsága.

a) Próféta jelzi. Arról mondja, aki Jeruzsálem felszabadítója. „Te, Jeruzsálem dicsősége, te Izrael

öröme, te népünk ékessége vagy” (Judit 15,10). – De arra is értelmezhető, akinek előképe a hős asszony, és aki a halál rabságából való felszabadításunk Isten választott eszköze.

b) Megváltott népünk élete igazolja. A Szent Szűzhöz fordul a szenvedők serege és rajta keresztül várja életének megemelését.

2. Izrael öröme.

a) Ez is olyan kitüntetett megállapítás, amely isteni kinyilatkoztatásból sugárzik felénk és tapasztalatunkból is megvilágosítást kap. Az Írás így magasztalja a Szent Szület: „Annak” az Anyjáról szólva, akinek így zeng az angyal dicséretet: „Nagy lesz ő: a Magasságbelinek Fia. Az Úristen neki adja atyjának, Dávidnak trónját. Uralkodni fog Jákob házában mindörökké és királyságának nem lesz vége” (Lk 1,32). Ő tehát Izrael öröme és minden ember Megváltója. – Ezért Izrael öröme az Édesanya is.

b) De ugyanezt hirdeti róla a tanuló Egyház is, meg a tanító Egyház is, mert Istenanyának mondja – Izrael sarjadékát.

3. Népek gyönyörűsége.

Ez már kiszélesíti a „Szűz Anya” hivatását és dicsőségét. Kicsoda tehát ő?

a) Minden népek öröme. Írásunk ezt tanítja isteni Fiáról az agg Simeonnal kapcsolatban: „Bocsásd el most szolgálodat, Uram, szavaid szerint békecségekben, hiszen már látták szemeim az üdvösséget, melyet minden nép számára rendeltél: világosságul a pogányok megvilágítására és dicsőségére népednek, Izraelnek” (Lk 2,29-32). – Rajta keresztül derül fel népünk éltető napja.

b) Nekünk pedig, magyaroknak: Nagyasszonya! Történelmünk igazolja, hogy Védőanyánk volt. Egyházunk imái erősítik, hogy Védőanyánk marad.

Bef.: Így lépett az életbe; így lett az élet sugárzója!

*

1. (Offertorium) beszéd: A kegyelmek teljese (Dogmatikus beszéd: Kegyelem hordozója)

„Üdvözlégy, kegyelemmel teljes! Az Úr veled van. (Áldottabb vagy te minden asszonynál.)” (Lk 1,28).

Bev.: Názáret Szent Szület ilyen hangon köszönti az Isten követe. Így is zenghetne: boldog az a család, amelyből születél és boldog az a lélek, amelynek körzetéhez emeltté. – De kérdezhetjük: mi ennek a kegyelembőségnek igazi gyökérzete?

1. Így teremtette az Isten.

Isteni szeretetének kicsordulása az ember és Isten szeretetének túlömlése még az elesett ember üdvözítése is.

a) Ezért már örök tervében így élt az Üdvözítő Anyja: „Ellenségeskedést vetek közéd és az asszony közé, ivadékok és ivadékok közé: Az széttiporja fejedet, te pedig sarka után leszelkedel” (1Móz. 3,15).

b) Azért teremtő tényében ilyenné teremtette az Isten Anyját. Itt már a fogantatás kegyelmi áramlása szerepel. Olvasd csak az Írás szavát: „Hat hónap múlva elküldte Isten Gábor angyalt Galilea Názáret nevű városába egy szűzhöz. A szűz egy Dávid családjából való férfinak, Józsefnek volt a jegyese és Máriának hívták” (Lk 1,26-27). „Az (angyal) bement hozzá és így köszöntötte: „Üdvözlégy, kegyelemmel teljes! (Áldottabb vagy te minden asszonynál.)” (Lk 1,28)... A kegyelmi teljesség ugyanis tökéletes érintetlenséget jelent. – Szűz Mária élethivatása – az üdvözítő megváltás szolgálata és az istenanyai méltóságnak viselése. Ezt olvassuk az Írásban: „Az Úr szolgáló leánya vagyok: történjék velem szavaid szerint” (Lk 1,38).

2. Így vitte Magához az Isten.

A kegyelem teljese az igazi élet valósítója.

a) Isteni élet – a történelme. Azt is mondhatnám: az isteni kegyelemnek teljes birtoklása életének igazi kincse. Hűség – az Isten szeretetében. Gyermek iránti – áldozatosság. Isten parancsolatai iránt – hűség (jeruzsálemi út!). Áldozatos szenvedés-vállalás a megváltás művében. Simeon jövendölését készséges fájdalommal fogadja: „s a te lelket is tör járja át – hogy így megnyilvánuljon sok szív érzése” (Lk 2,35). A keresztutat fájdalommal járja. „Nagy tömeg követte, köztük asszonyok is, akik sírángoztak és jajgattak miatta” (Lk 23,27). „Mikor Jézus látta, hogy ott áll anyja és szeretett tanítványa,

így szólt anyjához: „Asszony, nézd, ő a te fiad!” (Jn 19,26).

b) Isteni jutalom a célbafutás. Minden ember életpályát fut be és minden ember pályadíját várja. Földi halál az ember része! Így a Szent Szűz is! De égbe emelése – a kiemeltségének jutalmazott elismerése. Mi a különbség ember és a Szűz Anya „életvége” között? Mindnyájan halált halunk és feltámadunk, de Szűz Anyánk szeplőtelen teste a halál után – a pusztulás elhagyásával – egyenesen részese a feltámadásnak. Ő a bűn felett uralmat gyakorol, ő a bűn egyik büntetésének sem részes szenvedője. Ezt magasztalja a „mennybevitel” dogmája, amely a kivételes jutalmazás isteni ténye.

Bef.: Nagy a Teremtő és Gondviselő előrerendelő szeretete, és a nagy „kegyelmek Teljesének” felmagasztalása. Nyomdokai követhetők!

2. (Offertorium) beszéd: Veled az Isten (Misztikus beszéd: Örök léleklakónk)

Bev.: Vajon egyszerű tartály-e a lélek, aki minden szépet és égi kincset felhalmoz? Vagy élő ház és szentély, ahol Isten-tiszteletet végzünk? Nem! Nem! Lelkem élő szentély, ahol szeretetkapcsolatban él velem az Isten.

1. Lelkem örök lakója az Úr.

a) De csak helyrajzilag? Vajon csak úgy értelmezendő, hogy a Teremtő örök függésben tartja a teremtményt? Úgy, ahogy az élettelen anyagi világot? Mert ez helyrajzi és fenntartói jelenlét.

b) Nem! Szeretet dinamikailag! Ez már több, mert itt a személyes kapcsolat a döntő. Ez már nem egyszerű fenntartó függés, hanem szeretetáramlásban jelentkező egybefonódás. „A remény pedig nem csal meg, mert Isten szeretete kiáradt szívünkbe a ránk árasztott Szentlélek által” (Róm. 5,5). Ez csak a személyek kiváltsága. Lényege: ismerik egymást és akarják egymást!

c) És az eredmény? Lélekkapcsolat, amely örök vonatkozásban is érvényesül. „...hogy a hittel Krisztus lakjék szívetekben, s ti gyökeret verjetek és alapot vessetek a szeretetben” (Ef. 3,17). – Az Isten jósága áramlik az ember felé, és az ember lelke törtet az Isten felé. „Ki ragadhat el minket Krisztus szeretetéből? Nyomor vagy szükség, üldöztetés vagy éhínség, ruhátlanság, életveszély vagy kard?” (Róm. 8,35). Mégpedig földi életben és örök életben egyaránt. „Most megmarad a hit, remény, szeretet, ez a három, de köztük a legnagyobb a szeretet” (1Kor. 13,13).

2. Életem örök boldogsága az Úr.

A kufár ember azt hinné, hogy itt birtoklásról van szó. Ez ugyanis annyit jelentene, hogy lelkemben kincsként őrzöm az Urat. A valóság más. A tevékenységen van a hangsúly.

a) Szeretet kölcsönösség áramlása az Isten bírás. Olyan birtoklás tehát, amely alakító, hasonlító és átnemesítő áramlás. Istenből indul és emberlélek hullámán át Istenhez tér vissza. „Mindenekelőtt tartások ki egymás odaadó szeretetében, mert a szeretet sok bűnt eltakar” (1Pét. 4,8). „Megismertük a szeretetet, amellyel Isten szeret bennünket, és hittünk benne. Szeretet az Isten: aki szeretetben él, Istenben él, és Isten őbenne” (1Jn. 4,16).

b) Így azután boldogság élvezés és szeretet megérezés. Végül is birtoklás, de nem a statikai, vagyoniállomány elgondolásában, hanem az élethullámozásban, alakulásban és tökéletesedésben tartó boldog élvezés. „Emberi kötelekkel, a szeretet bilincseivel vonzottam őket; olyan voltam hozzájuk, mint aki leveszi vállukról az igát; és lehajoltam hozzá, hogy ételt adjak neki” (Oz. 11,4). – Így lesz örök valóság a mi életünkben is: „Megjelent nekem a távolban az Úr: örök szeretettel szeretlek téged, azért könyörületességemben magamhoz vontalak téged” (Jer. 31,3).

Bef.: A lélek tehát nem gyűjtő tartálya Isten kegyelmének, hanem a kegyelemáramlás égi búvőkörében való isteni életrészesedés.

3. (Offertorium) beszéd: Szűz Anyánk karakterisztikonja (Dogmatikus beszéd: Character indelibis)

Bev.: Életjegyeidet keresem, égi Anyám! Mik ezek?

1. Fogantatása – szeplőtelen.

Már születése előtt a Végtelen tervében kiemelt az ő életarca.

a) Isten tervében öröktől fogva előrendelt tisztaság. Erről zeng a Bölcs szava írván: „Az Úr szerzett engem útjai elején, kezdetben, mielőtt bármit is alkotott; öröktől fogva rendelt engem, és időök óta, még a föld előtt” (Péld. 8,22-23).

b) Isten megvalósította. Már szűzi életét így futamozva előre vetítik a próféták: „Ezért az Úr maga ad majd nektek jelt: Íme a szűz méhében fogan és fiút szül” (Iz. 7,14). De szeplőtelen, kegyelemteljes életét így hirdeti az evangélista: „Üdvözlégy, kegyelemmel teljes! Az Úr veled van. (Áldottabb vagy te minden asszonynál.)” (Lk 1,28). – Végül hittételként hirdeti az Egyház.

2. Születése folytán emberközösségbe lép a „Szeplőtelen”.

Dávid törzse és Jesse virága a názareti Szűz, akinek azután így bontakozik ki Isten adta hivatása.

a) A Megváltót hozza. Az angyal így jelzi a nagy elhivatottságot: „Méhedben fogansz és fiat szülsz. Jézusnak fogod hívni” (Lk 1,31). Majd így írja az evangélista a születés tényét: „Meggzülte elsőszülött fiát, pólyába takarta és jászolba fektette, mert nem kaptak helyet a szálláson” (Lk 2,7). – Végül így jellemzi Simeon a Született valóságát: „Siemon áldotta őket és így szólt anyjához, Máriához: „Soknak romlására és föltámadására lesz ő Izraelben: jel, amelynek ellenszegülnek – s a te lelkedet is tör járja át – hogy így megnyilvánuljon sok szív érzése” (Lk 2,34-35).

b) A megváltást szolgálja. Gondozta – a Megváltót. Haláláig – kísérte a Megváltót. Életben kíséri – a mostani megváltandókat. Így azután az Ő szolgálatával az én életszolgálatomra is alázkodott.

Bef.: Boldogan látom Édesanyám, hogy Isten adta életjegyeid kiemelnek, de azt is észlelem, hogy engem is megemelnek.

4. (Offertorium) beszéd: Az Úr van Teveled!

(Dogmatikus beszéd: In habitabit Spiritu Sancto)

Bev.: De azt is kérdezhetném az én Édesanyámtól: érezted-e életedben az Úr állandó kegyét?

1. Fogantatásodban nem érezhetted szeretetét.

Az emberi öntudat később ébredező. Hogy milyen kiváltságokat hordoz, csak később lép tudatba.

a) Az isteni terv ugyanis mindig zárt titok. A Szent Szűzre is áll ez a tétel. Olvasd csak a Prédikátor szavait: „...csakhogy az ember nem tudja kifürkészni Isten művét, melyet teszen kezdettől fogva mindvégig” (Préd. 3,11).

b) A születéstől kezdve fokozatosan kibontakozó és kitáruló valóság. A tiszta élet – elhivatottság és kegyelem jele. Így az Istennel való szoros kapcsolat – égi hivatottság érve.

2. Fiad fogantatásánál – érezhetted Atyád kiemelését.

Az élet tavaszhasadásakor égi hang cseng, amely figyelmet követel.

a) Az angyali üzenet – isteni elhivatottságra és így különös kiválasztásra figyelmeztet. „Az angyal így folytatta: „Ne félj, Mária! Kegyelmet találtál Istennél. Méhedben fogansz és fiat szülsz. Jézusnak fogod hívni” (Lk 1,30-31).

b) Az isteni üzenet tényé valószínűsítése az elhivatottságát, nagyszerűségét ébreszti benne (Magnificat! – Lk 1,46-49). Itt végül is azt éneklő a Boldogságos Szűz: Isten kegyelmének hordozója lett az Úr szolgáló leánya.

3. Megdicsőülésedben – örök kapcsolatban birtokolhattad az Isten Egyszülöttjét.

A földi élet küzdelem tere. A Szent Szűz számára is! Életében beteljesedett Simeon szava: „...a te lelkedet is tör járja át...” (Lk 2,35). – De milyen adomány tette valósággá a kiválasztottság teljes ismeretét?

a) A földi életben a kegyelem égi tényének természetfeletti fénysugara. – Ez a belső ismeretnek is segít.

b) De a mennyekbe szállás kivételes kegye tárta fel véglegesen, amit földi életkeretben hordozott az Isten Anyja.

Bef.: Fokozatos megvilágítással tudtad, égi Anyám, isteni életkincseidet, de az örök megdicsőülésben birtokolod isteni Fiadat.

*

1. (Secreta) beszéd: Üdvünk ára

(Dogmatikus beszéd: A megváltás ereje)

Bev.: Mít veszünk mi az Úrtól? Megváltást. Hogyan kapcsolódik ebbe a „Szeplőtelen”?

1. Őt a kiválasztás kegyelme előre kiemelte.

a) Előre rendelt isteni kegyelem. Olvasd csak az Írás szavát: „Az Úr szerzett engem útjai elején,

kezdetben, mielőtt bármit is alkotott; öröktől fogva rendelt engem, ős idők óta, még a föld előtt” (Péld. 8,22-23).

b) Méltóságához illő isteni adomány. Istenanyai a hivatása. Teljes tehát a bűn feletti győzelme.

2. Rajta keresztül minket utólag megváltson.

a) Tőle született. „Megszülte elsőszülött fiát, pólyába takarta és jászolba fektette, mert nem kaptak helyet a szálláson” (Lk 2,7).

b) Vele szenvedett. „Jézus keresztje mellett ott állt anyja... Mikor Jézus látta, hogy ott áll anyja és szeretett tanítványa, így szólt anyjához: „Asszony, nézd, ő a te fiad!” (Jn 19,25-26). – „Particeps redemptionis”. Nemcsak – az édesanya szent szolgálatával, hanem a szenvedés – részesedésével is.

Bef.: Üdvünk árából a maga számára is kért – a Mater Dolorosa!

*

1. (Communio) beszéd: „Csoda dolgok” zendülnek felőled

(Dogmatikus beszéd: Megállapítások – a Szent Szűzről)

„Mily nagy dolgot művelt velem Ő, a Hatalmas és a Szent!” (Lk 1,49).

Bev.: Égi Anyánk, hogyan zeng rólad az égi karok dala? „Csodadolgokat zeng az angyalok kara...” Mik ezek? Tisztaság! Érintetlenség! Istenanyaság!

1. Így tehát a tisztaságok tisztasága a lelked.

Ez a nagy dicsőség csak a Szent Szűzről mondható. Emberek egyetlene. Az emberek egyeteme – az elesett természet rendjében születik.

a) Az emberlélek az eredendő bűnben fogant. Ez az Isten ítélete, amelyet erősen csendít az Írás szava. „Ádámnak pedig mondá: Mivel hallgattál feleséged szavára s ettől a fáról, amelyről megparancsoltam, hogy ne egyél, – átkozott legyen a föld munkád alatt: fáradozások árán egyél abból élted valamennyi napja alatt. Töviset és bogáncsot hajtson az neked s a föld növényzetét egyed. Arcod verejtékével edd a kenyeredet, míg vissza nem térsz a földre, amelyből vétettél, – mert por vagy és vissza kell térned a porba!... Az asszonynak pedig mondá: Megsokasítom gyötrelmeidet s a terhességed kínjait: fájdalommal szülsz a gyermeket s légy a férj hatalma alatt, az meg uralkodjék rajtad” (1Móz. 3,17-19 és 16).

b) Választott lelked – Isten kegyelmének teljében fogant. Ez az isteni hang égi kinyilatkoztatás. Előfutama az ősrat égi csengése: „Ellenségeskedést vetek közéd és az asszony közé, ivadékod és ivadéka közé: Az széttiporja fejedet, te pedig sarka után leszelkedel” (1Móz. 3,15). – De valóságos meghirdetése – a kegyelem teljességének égi csendítése: „Az (angyal) bement hozzá és így köszöntötte: „Üdvözlégy, kegyelemmel teljes! Az Úr veled van. (Áldottabb vagy te minden asszonynál)” (Lk 1,28).

2. Istenfiának szülője életed.

Az emberélet folytatólagos eredetét az ember adja.

a) Szent forrásként említi ezt az Úr. „Mikor aztán kiűzte Ádámot, a Gyönyörűség paradicsoma elé kerubokat és villogó lángpallókat állította, hogy őrizzék az élet fájához vezető utat” (1Móz. 3,24). – „Nem tudjátok, hogy aki parázna nővel egyesül, egy testté lesz vele? Hiszen így olvassuk az Írásban: „A kettő testben egy lesz” (1Kor. 6,16). „Ezért hagyja el az ember atyját és anyját, feleségéhez csatlakozik, és a kettő testben egy lesz” (Ef. 5,31). De ez csak az emberszületés.

b) De Isten Egyszülöttjének megtestesülését az ég szeretetének csúcspontjául tanítja az Írás. „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16). Ebben pedig az édesanyai hivatás a Szent Szűzé. „Ne félj, Mária! Kegyelmet találtál Istennél. „Méhedben fogansz és fiat szülsz. Jézusnak fogod hívni” (Lk 1,30-31). Fogantatásának Ereje pedig a Szentlélek Isten: „A Szentlélek száll rád, és a Magasságbeli ereje borít el” (Lk 1,35).

Bef.: Hát nem égi csodadolgok ezek?!... Angyali énekek – isteni kinyilatkoztatások.

2. (Communio) beszéd: Isten adta ezt neked!

(Dogmatikus beszéd: Istentől a lélek kincsei)

Bev.: Minden jószág és kincs az Istentől, de a természetfeletti adományok egyenesen a személyes

Szeretettől és személyes szeretetért. A Szent Szűz ebben kivételes helyzetű.

1. A Mindenható Isten választotta.

Isten élettervében helyet talál a megtestesülés. Valószínűleg még a bűnbeesés nélkül is.

a) Ennek élő forrása a Szűz Anya. „Az Úr szerzett engem útjai elején, kezdetben, mielőtt bármit is alkotott” (Péld. 8,22).

b) Ennek valóságban élő szent személye a názareti Szűz. „Hat hónap múlva elküldte Isten Gábor angyalt Galilea Názáret nevű városába egy szűzhöz. A szűz egy Dávid családjából való férfinak, Józsefnek volt a jegyese és Máriának hívták” (Lk 1,26-27).

2. Az egész emberiségnek tisztaságos Anyja.

a) Az Isten adta kegyelem útján anya lett. „Az angyal ezt válaszolta: „A Szentlélek száll rád, és a Magasságbeli ereje borít el. Ezért a születendő szent is Isten Fia lesz” (Lk 1,35).

b) A megváltásban való részes munka folytán mindnyájunk Anyjává alázkodott. Természetes rendje ez annak, hogy mi Krisztus „testvérei” vagyunk. De égi örökhagyás, ha a Kereszt szavát hallgatjuk: „Mikor Jézus látta, hogy ott áll anyja és szeretett tanítványa, így szólt anyjához: „Asszony, nézd, ő a te fiad!” (Jn 19,26).

Bef.: Ha tehát mindez Isten adománya, akkor hálás lehet és háladalt énekelhet az ember. – Ha pedig tudjuk, hogy ezt a belső feladatot kivételes égi adományvételben a Szent Szűz ismerte, akkor megértjük lelkének kirobbanó énekét, az ének igazi jellegét és értékét: „Magasztalja lelkem az Urat” (Lk 1,46).

3. (Communio) beszéd: A próféták szava

(Biblikus beszéd: A kinyilatkoztatás ítélete)

Bev.: Mit mond a Szent Szűzről az Ószövetség szava?

1. Lélektartalmát – ősi Írások hirdetik.

Az Írások szava így szól a „jövő Asszonyáról”:

a) Már az Ósevangélium szövege is érinti mondván: „Ellenségeskedést vetek közéd és az asszony közé, ivadékod és ivadéka közé: Az széttiporja fejedet, te pedig sarka után leselkedel” (1Móz. 3,15). Itt a nemzetség során emeli ki – az Üdvözítő Anyját.

b) Majd Izaiás jelzi. „Ezért az Úr maga ad majd jelt nektek: Íme a szűz méhében fogan és fiút szül; neve Emmánuel lesz” (Iz. 7,14). Itt a szűzek sorában dicsőíti – az Üdvözítő Anyját.

c) Végül ugyancsak a próféta hirdeti: „Harmatozzatok, egek, onnan felülről, és csepegjék a felhők az igazat: nyílják meg a föld és teremje a szabadítót, és legyen egyszersmind igazságosság” (Iz. 45,8). És: „Gyermek születik ugyanis nekünk, és Fiú adatik nekünk, s a fejedelemség az ő vállára kerül, és leszen az ő neve: Csodálatos, Tanácsadó, Isten, Hős, az örökkévalóság Atyja, a béke Fejedelme” (Iz. 9,6). Itt pedig Isten Fiának mondja a Szent Szűz Fiát.

2. Életében – égiek dicsőítettek.

De hogyan áll elénk a Szent Szűz élete – az Írások szerint?

a) Szűznek mondja az Írás. „...elküldte Isten Gábor angyalt... egy szűzhöz... Máriának hívták” (Lk 1,26 és 28).

b) Ezt a megemlést dicsőíti Simeon: „...Simeon áldotta őket és így szólt anyjához, Máriához: „Soknak romlására és föltámadására lesz ő Izraelben: jel, amelynek ellenszegülnek...” (Lk 2,34).

Bef.: És ezek a prófétai szavak miért csengenek? Azért, hogy Isten tervét előfutamozzák az ember életében, és így hódolatos tisztelet ébredjen a hívők lelkében.

4. (Communio) beszéd: Az angyalok éneke

(Biblikus beszéd: Angyalok szava)

Bev.: Istennek követői az angyalok – szavuk tehát a Küldő Személy üzenete. – Mit hirdetnek ők a Szent Szűzről?

1. Názáretben Gábrriel arkangyal az Isten üzenetét hirdette.

Az Ószövetség előfutamai isteni igék; de az Újszövetség hajnalán az angyali ajkak a megvalósulás harsonázói. – Mit hirdetnek?

a) A Messiás születését. „Az angyal ezt válaszolta: „A Szentlélek száll rád, és a Magasságbeli ereje borít el. Ezért a születendő szent is Isten Fia lesz” (Lk 1,35).

b) Az Édesanya égi hivatását. „Ne félj, Mária! Kegyelmet találtál Istennél. Méhedben fogansz és fiat szülsz. Jézusnak fogod hívni” (Lk 1,30-31). Az angyalnál szentebb ajak így felel a szóra: „Az Úr szolgáló leánya vagyok: történjék velem szavaid szerint” (Lk 1,38).

2. Betlehemben égi seregek csapatja dicsőségét zengedezte.

Az Újszövetség hajnalpírján angyal jelenti az isteni elhivatást. És az Újszövetség beköszöntésével angyalnép hirdeti az isteni szeretet csodáját.

a) A Messiás születését dicsőítik az angyalok. Olvasd csak az evangélista szavát: „Hirtelen nagy mennyei sereg vette körül az angyalt. Dicséretet énekeltek az Istennek: „Dicsőség a magasságban Istennek, és béke a földön a jóakarátú embereknek” (Lk 2,13-14).

b) A Messiás „otthonát” övezik a földön járó „ember angyalok”. Szent Szűz... Szent József... Pásztorok... Királyok...

Bef.: Lásd az olasz mesterek – betlehemi képeit!...

*

1. (Postcommunio) beszéd: Az üdvösség forrása

(Dogmatikus beszéd: Szűz Anya és mi)

Bev.: Kicsoda a mi üdvösségünk forrása? Maga Krisztus. De kérdezhetném azt is: vajon mit cselekedett és milyen kegyvel gazdagította Édesanyját?

1. Szűz Anyánkat tisztán fakasztotta.

Isten terve a Szent Szűz, azért mondja róla a próféta: „Ezért az Úr maga ad majd jelt nektek: Íme a szűz méhében fogan és fiút szül; neve Emmánuel lesz” (Iz. 7,14).

a) Ez az istenanyai méltóság illő alakja. Emberélet megváltása – a tiszta élet virágfakasztása...

b) És az égi Atya teljes szeretetének kisugárzása. Naggyá gondolta az Isten. „Ellenségeskedést vetek közéd és az asszony közé, ivadékod és ivadéka közé: Az széttiporja fejedet, te pedig sarka után leselkedel” (1Móz. 3,15). – Nagynak dicsőíti az ember. „Hangos szóval fölkiáltott: „Áldottabb vagy te minden asszonynál és áldott a te méhednek gyümölcse! Hogyan lehet az, hogy Uram anyja jön hozzám?” (Lk 1,42-43).

2. Bennünk a sodródó életet megtisztította.

Élethelyzetünk és élethalakításunk nem magaslati és egyenes vonalú.

a) Születésünk – az elesett természet rendjébe állít. Ez az eredendő bűn terhe. Ezért: „Arcod verejtékével edd a kenyeredet, míg vissza nem térsz a földbe, amelyből vétetél, mert por vagy és vissza kell térned a porba” (1Móz. 3,19).

b) Megváltásunk a „természetfeletti rendbe” való belépés lehetőségét adja. Ez az újjászületésünk. „Bizony, bizony mondom neked: Ha valaki újra nem születik vízből és (Szent)lélekből, nem mehet be Isten országába” (Jn 3,5). – Mindezt Krisztus adja, de Édesanyja is segítő társa.

Bef.: Imával kérjük, hogy ide is tartozzék megváltásban tevékeny részt kapó személyiségünk.

* * *

B/ rész – b/ csoport: a napi Evangélium szövegéhez fűződő beszédek

A mai ünnep Evangéliuma így szól: „Hat hónap múlva elküldte Isten Gábor angyalt Galilea Názáret nevű városába egy szűzhöz. A szűz egy Dávid családjából való férfinak, Józsefnek volt a jegyese és Máriának hívták. Az (angyal) bement hozzá és így köszöntötte: „Üdvözlégy, kegyelemmel teljes! Az Úr veled van. (Áldottabb vagy te minden asszonynál)” (Lk 1,26-28).

Első pillanatra látszik, hogy ez a rész valójában a megtestesülésről szóló Evangéliumból közöl (Ugyanezzel a részletszöveggel indul a március 25-i Gyümölcslő Boldogasszony ünnepének evangéliumi szövege is. Mégpedig azért, mert ebben rejtőzködik a Szeplőtelen Fogantatás valóságos gyökérzete). – A csoportosítás szempontjairól a következőket mondhatnánk el röviden a szentbeszédekre vonatkozóan: a) alcsoportban szólni lehetne erről az Evangéliumról elsősorban úgy, hogy homiliaszerűen végigfuthatnánk a szent szövegen és isteni igazságait **egy-egy fogalomhoz kötve**, az egész szöveget erre vagy arra alkalmaznók. De miért így? Azért, mert így igen könnyen fejtegethető és építhető fel egy-egy homília; de másrészt azért is, mert így egy-egy alapgondolatnak emléke erősen rögződhet a

hallgatók lelkébe. „A fogalomkötő egységeket” ilyen szavakkal tömöríteném: égi követségek, égi üzenetek, égi adományt hordozók, égi hangra figyelők, az égi üzenet szerint élők stb... A b) alcsoportban az **Evangélium tartalmi egységét** venném és néhány rövid vázlatot közölnék. Miért néhányat és rövidet? Azért, mert a szöveg tartalmi része már az ünnep jellegének csoportjában közöltetett szükségszerűen, itt csak új alakot adunk az égi gondolatok keretének. – A c) alcsoportban néhány olyan beszédvázlat következik, amely mind az isteni terv megvalósulásának **körülményeiből von le több következtetést**. – A d)-ben néhány beszédvázlat a **Szent Szűz köszöntésére** irányítja a figyelmet. – Az e)-vel jelzünk csupán egy beszédvázlatot, amely a **gyermek életére** vonatkozik. – Az f) is csak egy beszédvázlatot közöl, melynek kérdése: hogyan közeledhetünk a **Szent Szűz közelébe?**... A g) alcsoport csupán néhány **dogmatikailag kiértékelhető ellentét-gondolatot** ad, esetleg beszéd-tétel felhasználására. – Így részletezve vegyük most sorra az alcsoportokat egyenként.

a) alcsoport: *Egy-egy fogalomhoz kötött beszédvázlatok*

1. beszéd: Égi követségek

(Homiletikus beszéd: Isten követői)

Bev.: Az Írás szava angyalnak nevezi az Úr követét. – Valóságban görög szó ez az elnevezés, magyarra fordítva: követet jelent. Isten küld-e követeket a földre?

1. A mai Evangélium szerint Gábor arkangyal a követ.

a) Isten választotta... Ezért mondja a szöveg: „Hat hónap múlva elküldte Isten Gábor angyalt Galilea Názáret nevű városába egy szűzhöz” (Lk 1,26).

b) Isten kiemelt választottja: „A szűz... Józsefnek volt a jegyese... – mégis – Áldottabb vagy te minden asszonynál” (Lk 1,27, 28).

c) Isten Gábort a föld szűzi leányához küldötte. „...Üdvözlégy, kegyelemmel teljes! Az Úr veled van” (Lk 1,28).

2. A mai Evangélium szerint isteni üzenetet hirdet a követ.

Az üzenet tartalma ez:

a) Isten választott. És a választás – a názáreti szűzre esett.

b) Isten megvalósított. Az Ige megtestesült. „Az Ige testté lett és közöttünk lakott” (Jn 1,14).

c) Ezen keresztül Isten – minket is boldogított. Így azután mi is „Isten fiaivá” lehetünk. „Mindannak azonban, aki befogadta, hatalmat adott, hogy Isten fiává legyen, annak, aki hisz őbenne” (Jn 1,12).

Bef.: Angyalok, „isteni követek” szavát hallgassd és intő, Istentől jött üzeneteidet kövesd!

2. beszéd: Égi üzenetek

(Homiletikus beszéd: Isten kinyilatkoztatásai)

Bev.: Amikor isten angyalainak követségéről olvasunk, kérdés lesz előttünk, vajon van-e mondanivalója az ember számára az ég Urának? A mai szöveg szépen magyarázza, hogy valóban igen nagy mondanivalója volt a Szent Szűz és a mi számunkra is.

1. A Szent Szűzhöz intézett üzenete nagy égi ajándék.

a) Választottság meghirdetése. „Az (angyal) bement hozzá és így köszöntötte: „Üdvözlégy, kegyelemmel teljes! Az Úr veled van. (Áldottabb vagy te minden asszonynál)” (Lk 1,28).

b) A megváltás előrecsendítése. „Ne félj, Mária! Kegyelmet találtál Istennél” (Lk 1,30).

c) Isten emberré levésének kinyilatkoztatása. „Nagy lesz ő: a Magasságbelinek Fia” (Lk 1,32).

2. Valóra való ténye – életajándék.

a) A Szent Szűz veszi, amit hall: „Méhedben fogansz és fiat szülsz. Jézusnak fogod hívni” (Lk 1,31).

b) A Szent Szűz éli. „Magasztalja lelkem az Urat, és ujjongjon szívem üdvözítő Istenemben. Hiszen tekintetre méltatta alázatos szolgáló leányát; lám, ezentúl boldognak hirdet minden nemzedék. Mily nagy dolgot művelt velem Ő, a Hatalmas és a Szent!” (Lk 1,46-49).

c) És minden ember boldogságává teszi.

Bef.: Az ég Ura a Szűzhöz küldi követét, de rajta keresztül az egész emberiségnek küldi áldó, megváltó kegyelmét.

3. beszéd: Égi adományokat fogadók (Homiletikus beszéd: Isten kegyei)

Bev.: Jakab apostol levelében ezt a fenséges szöveget olvasom: „Földről, a világosság Atyjától csak jó adomány, csak tökéletes ajándék származik. Nála nincsen változás, sem árnyéka a változandóságnak” (Jak. 1,17). – Ez a szöveg jutott az eszembe, amikor ma az ég legnagyobb kegyéről, az angyal hozta megtestesülés titkáról olvastam az Írás sorát. Szinte kirobban belőlem a nagy kérdés: milyen adomány égi meghirdetését és fogadását hallotta az angyal ajkáról a Boldogságos égi Anyánk?

1. A kiválasztottság adománya az első.

a) Isten tervében élt a Szent Szűz. Ez már adomány. Olvasd csak az Írást: „Az Úr szerzett engem útjai elején, kezdetben, mielőtt bármit is alkotott; öröktől fogva rendelt engem, és idők óta, még a föld előtt” (Péld. 8,22-23).

b) Isten szent tervében élt a megváltás. Ez is adomány. Olvasd csak az Írást: „Ellenségeskedést vettek közéd és az asszony közé, ivadékok és ivadéka közé: Az széttiporja fejedet, te pedig sarka után leselkedel” (1Móz. 3,15).

c) Isten szent küldésének hírért, kincsét vitte Gábiel. Ez is égi adomány. Olvasd csak: „Méhedben fogansz és fiat szülsz. Jézusnak fogod hívni” (Lk 1,31).

2. Istenanyaság kegye a másik.

a) De ez az istenanyai kiválóság – minden kegyelem gyökere. Jól zengi a Szent Szűz: „Magasztalja lelkem az Urat, és ujjongjon szívem üdvözítő Istenemben” (Lk 1,46-47).

b) Mert Jézus Krisztus az egész emberiségnek – tehát Édesanyjának is – megszentelője. Miénk – utóbb, az Édesanyáé – előbb.

Bef.: A befejezés azt a feleletet adhatja összefoglalóan: Isten kiemelt szeretetét hirdeti, hogy a megtestesülés kegyét megvalósítsa.

4. beszéd: Az égi hangra figyelők (Homiletikus beszéd: Isten szava követendő)

Bev.: Miért szól az Isten? Egyszerű a felelet: hogy hallja és kövesse az ember. A mai Írásban cseng az Úr üzenete, és égi Anyánk az első, kinek a lelkében kicseng reá az engedelmisség alázata.

1. A mostani szöveg csak az angyal szavát mondja.

a) A jelenés leírását látjuk. Az imádkozó Szűz találkozik az Isten angyalával... Olvasd csak: „Hat hónap múlva elküldte Isten Gábor angyalt Galilea Názáret nevű városába egy szűzhöz. A szűz egy Dávid családjából való férfinak, Józsefnek volt a jegyese és Máriának hívták. Az (angyal) bement hozzá és így köszöntötte: „Üdvözlégy, kegyelemmel teljes! Az Úr veled van. (Áldottabb vagy te minden asszonynál)” (Lk 1,26-28).

b) Az angyali igék csengését halljuk. Szól az üzenetet hozó, és Isten szavait hallja a merengő. Olvasd csak: „...E szavakra (Mária) megijedt, zavarba jött és gondolkodni kezdett a köszöntés értelmén...” (Lk 1,29).

2. Majd azután a Szűz feleletét adja.

a) Alázatos, csodálkozó kérdésben: „Hogyan történik meg ez, hiszen férfit nem ismerek?” (Lk 1,34).

b) Hódolatos – a teljesítés készségében. „Mária erre így szólt: „Az Úr szolgáló leánya vagyok: történjék velem szavaid szerint” (Lk 1,38).

Bef.: A mi életünkre is tanító példát ad az Írás! Szól az Isten, hallja az ember és hódolattal kövesse a szót – étellel!

5. beszéd: Az égi üzenet szerint élők (Homiletikus beszéd: Az ember élete – Isten szeme)

Bev.: Az isteni üzenet különféle lehet. Hívogatva – magához édesget, hazavezetést szorgalmazva – integető, de lehet előreválasztva – magához láncoló. Ez az utóbbi elhivatottságot jelent, mely előre-rendelésben irányítja a jövő eredményeket.

1. A Szent Szűz elhivatott.

a) Hivatást kap ő. „Méhedben fogansz és fiat szülsz. Jézusnak fogod hívni” (Lk 1,31).

b) Hivatást kap minden ember. Mindnyájan égi követek vagyunk, kik Isten terve szerint szolgálót teljesítünk. Magunk üdvét és mások nemesítését.

2. De a Szent Szűz előrerendelt.

a) Isten tervének, örök Személyének kontúrja. Ezért kivételes a szeplőtelen fogantatás ajándéka.

b) Isten tervének sodródó valósítója. Ezért állandóan döntő az érintetlen élet hullámozása. Ezt mondja magáról az égi kincsekkel gazdagított Szent Szűz: „Magasztalja lelkem az Urat, és ujjongjon szívem üdvözítő Istenemben” (Lk 1,46-47).

Bef.: Az égi Anyánknak szóló üzenete – a legnagyobb ajándék, számunkra küldött üzenetek életcélunk elérésében – a legnagyobb kísérőink.

*

b) alcsoport: Közvetlenül az Evangélium szövegére építkező beszédvázlatok

(Legalábbis per allusionem). Így hangolják a hívők lelkét a Szeplőtelen Szűz Anya tiszteletére és ezen keresztül a lélek nemesítése munkájára. – Bár az egész beszédcsoport egységes összefogást mutat, mégis egyenként is külön beszédeként használhatók. Az egységes egybefogás csak azt akarja, hogy a szónok állandóan tartsa szem előtt ezt a dogmatikai tételt: a Szűz Anya minden kiválóságának alapja az égi Fiának reásugárzott kegyelme (ennek értelmezésére nagyon ajánlható Horváth S. „Sole amicta mulieris” című műve; Budapest, 1948). – A most következő beszédek a Szeplőtelen Fogantatás üdvökonómiai jellegét és a mi életünkre kiható tartalmát érintik és fejtegetik. Az egésznek összefogó gondolata legyen: **Üdvösségünk szolgálatában!**

1. beszéd: Az Úr világterve

Bev.: „Isten szeretet” (1Jn. 4,8).

1. Örök valóság a Szeretet.

„Aki nem szeret, nem ismeri az Istent, mert az Isten szeretet” (1Jn. 4,8).

2. Örök elhatározás – a szeretetszórás.

„Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16).

Bef.: Legyen tehát boldog az ember!

2. beszéd: A bűnbeesett emberiség tragédiája

Bev.: A szabad ember és a bűn lehetősége.

1. Isten parancsol.

„A paradicsom minden fájáról ehétel, de a jó és a gonosz tudásának fájáról ne egyél, mert amely napon arról eszel, halált kell halnod” (1Móz. 2,16-17).

2. Az ember engedetlen volt.

„Látá tehát az asszony, hogy a fa evésre jó, szemre szép és tekintetre gyönyörű, és vón a gyümölcséből és evék s ada férjének s az szintén evék” (1Móz. 3,5-6).

Bef.: Ember részéről megtörtént a szakadás.

3. beszéd: A Szeretet Istenének előregondolása

Bev.: A Szeretet – még a bukás lehetőségében is Szeretet...

1. Ember megváltására gondol.

„E világ bölcsessége ugyanis oktalanság Isten előtt. Így mondja az Írás: „Saját ravaszágukkal fogja meg a bölcsüket” /1Kor. 3,19/.

2. Szűz Anya szeplőtelenességét látja.

„Az Úr szerzett engem útjai elején, kezdetben, mielőtt bármit is alkotott” (Péld. 8,22).

Bef.: Előre tehát – Isten útján!

4. beszéd: Asszony kegyelme

Bev.: Éva személye.

1. Éva vétke ködbe húz.

„Arcod verejtékével edd a kenyeredet, míg vissza nem térsz a földbe, melyből vétettél, mert por vagy és vissza kell térned a porba” (1Móz. 3,19).

2. Mária fényessége fénybe von.

„Nagy lesz ő: a Magasságbelinek Fia. Az Úristen neki adja atyjának, Dávidnak trónját. Uralkodni fog Jákob házában mindörökké és királyságának nem lesz vége” (Lk 1,32-33).

Bef.: Sole amicta mulieris!

5. beszéd: Lehet-e a bűn uralma alatt megváltást indító Asszony?

Bev.: Istent hozni a világra, – hogyan lehetséges?

1. Választottságban tiszta.

„Az Úr szerzett engem útjai elején, kezdetben, mielőtt bármit is alkotott; öröktől fogva rendelt engem, és idők óta, még a föld előtt” (Péld. 8,22-23).

2. Malasztal teljes.

„Az (angyal) bement hozzá és így köszöntötte: „Üdvözlégy, kegyelemmel teljes! Az Úr veled van. (Áldottabb vagy te minden asszonynál)” (Lk 1,28).

Bef.: A lilium életté fakad...

6. beszéd: A legnagyobb emberi ajándék

Bev.: Isten az osztó. – Miket oszt a föld emberének?

1. Földieket?

Ezt minden ember kapja. „És megáldá őket az Isten, és mondá: Szaporodjatok, sokasodjatok, s töltsétek be a földet s hajtsátok uralmatok alá és uralkodjatok a tenger halain, az ég madarain s minden állaton, mely mozog a földön” (1Móz. 1,28).

2. Lelkieket?

Ezt is mindenki bírja. „Megalkotta tehát az Úr Isten az embert a föld agyagából, arcára lehelte az élet leheletét és élőlényé lett az ember” (1Móz. 2,7).

3. Istenieket?

Ezt is mindenki elérheti. „Mindegyikünk annyi kegyelmet kapott ajándékba, amennyit Krisztus adott” (Ef. 4,7).

Bef.: De a sok ajándék között a legnagyobb a Szeplőtelen Fogantatás!

7. beszéd: Az isteni ajándék és az emberi életvezetés

Bev.: Mindenkinek ad az Úr. – Mit tegyünk tehát?

1. Fogadjuk.

„Mindannak azonban, aki befogadta, hatalmat adott, hogy Isten fiává legyen” (Jn 1,12).

2. Használjuk.

„Mint az ő munkatársai, figyelmeztetünk titeket, hogy Isten kegyelmét ne vegyétek hiába” (2Kor. 6,1).

Bef.: Tökéletesedésünk! Ezért buzdít a Mester: „Ti olyan tökéletesek legyetek tehát, mint mennyei Atyátok” (Mt 5,48).

8. beszéd: Kaphatjuk-e, amit a Szent Szűz kapott?

Bev.: Isten előre rendelve ad.

1. Isten Anyja, – tehát mindent kapott.

„Az (angyal) bement hozzá és így köszöntötte: „Üdvözlégy, kegyelemmel teljes! Az Úr veled van. (Áldottabb vagy te minden asszonynál)” (Lk 1,28).

2. Mi – Isten fiai vagyunk, tehát sokat várhatunk.

„Mindannak azonban, aki befogadta, hatalmat adott, hogy Isten fiává legyen” (Jn 1,12). „Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23).

Bef.: Mindenki örök életet kaphat!

9. beszéd: Mit kaptunk és mit tehetünk?

Bev.: Egyéni kincseket hordozunk.

1. Tehetségek.

Gondolj mindig erre: „Egyiknek öt talentumot adott, a másiknak kettőt, a harmadiknak csak egyet, kinek-kinek rátermettsége szerint” (Mt 25,15).

2. Hivatások.

Gondolj mindig erre: „Egyik ugyanis a Lélektől a bölcsesség adományát kapta, a másik a tudás adományát ugyanattól a Lélektől...” (1Kor. 12,8).

Bef.: Értékesek, – hasznosítsa az ember!

10. beszéd: Az alázatos vétel és az odaadóan készsleges felhasználás

Bev.: Elég az Isten adománya.

1. Hálával vegyünk mindent.

2. Szeretettel szolgáljunk mindenkit.

Bef.: Jelszó: tökéletesítendő!

11. beszéd: Követés – a kegyelem esdésében

Bev.: Ő is, a Szent Szűz is fohászokodva kérő!

1. A hivatás kegyét kérjük.

2. A teljesedés erejét esdjük.

Bef.: Bizalom: kapunk!

12. beszéd: Követés – az alázatos vételben

Bev.: „Az Úr szolgáló leánya vagyok...” (Lk 1,38).

1. Így fogadjuk a jót.

„Magasztalja lelkem az Urat, és ujjongjon szívem üdvözítő Istenemben” (Lk 1,46-47).

2. És így fogadjuk a terhet.

„...s a te lelkedet is tör járja át...” (Lk 2,35).

Bef.: Minden – Istentől!

13. beszéd: Követés – a hűséges szolgálatban

Bev.: Szolgálatra jelentkezünk.

1. Magunk tökéletesítésére.

2. Mások nemesítésére.

Bef.: Istennek szolgálunk.

14. beszéd: Ott, ahová az Úr állított

Bev.: Hol kell szolgálnunk?

1. Isten adja a hivatást.

2. Isten adja az erősítést.

Bef.: Ott szolgálj tehát, ahová az Isten állít.

15. beszéd: Minden erővel!

Bev.: Isten mindent célra rendelt!

1. Mindent! Földet, nagyvilágot; és engemet is!

2. A legnagyobb erővel!

Parancsoló és felelősségre vonó az indítása.

Bef.: Így hasonulunk végül is az Istenhez – Szűz Anyánk életéből is tanulva.

*

c) alcsoport: Az isteni terv megvalósulásának körülményeiből levont következtetések

Most olyan beszédvázlatok következnek, amelyek nem a lényeges pontot és nem a gyakorlati közvetési módot érintenék.

1. beszéd: Az Úr követe

Bev.: Az Úr indít...

1. Üzenetet hoz minden ember.

2. Feladatot teljesít minden ember.

Bef.: Hozzák az Újszülöttet, Isten szeretetét, és a tehetségek pedig Isten ajándékát.

2. beszéd: A mi Názáretünk

Bev.: Nekünk is van...

1. Isten követsége köztünk is jár.

2. Isten követsége nekünk is üzenetet közvetít.

Bef.: Figyeld csak!

3. beszéd: Az élet küszöbénél

Bev.: És a születés?

1. Isten angyala – az anya.

(Testi születés!)

2. Isten angyala – az Egyház.

(Lelki születés!)

Bef.: Így erősödve, támogatva indulunk!

4. beszéd: A királyi eredet

Bev.: Isten emberré lett – én isteni emberré lettem...

1. Isteni a törzsem.

„Megalkotta tehát az Úr Isten az embert a föld agyagából, arcára lehelte az élet leheletét és élőlényé lett az ember” (1Móz. 2,7).

2. Isteni a küldetésem.

„Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fognak lakni” (Jn 14,23).

Bef.: Igazi gondod legyen, hogy lélekkirályyá nemesedjél!

5. beszéd: Mária, a Szűz

Bev.: Szűz a leányzó.

1. Választottja ő az Úrnak.

„Ezért az Úr maga ad majd nektek jelt: Íme a szűz méhében fogan és fiút szül; neve Emmánuel lesz” (Iz. 7,14).

2. Kiemeltje az égi Atyának.

„Az (angyal) bement hozzá és így köszöntötte: „Üdvözlégy, kegyelemmel teljes! Az Úr veled van.

(Áldottabb vagy te minden asszonynál)” (Lk 1,28).

Bef.: Anya és Szűz leányzó... Ez az isteni kegyelem igazi ténye. „A Szentlélek száll rád, és a Magasságbeli ereje borít el téged.” (Lk 1,35).

6. beszéd: Belép-e hozzánk az Úr angyala?

Bev.: Isten angyalai szállnak...

1. Lélektöthont keresnek.

„Tóbiás erre kiment és találkozott egy viruló ifjúval, aki felővezve és mintegy útrakészen állott ott” (Tób. 5,5).

2. Bennem is otthont keresnek.

Bennünk is szól az angyal... „És rajta leszen majd az Úr lelke: a bölcsesség és az értelem lelke, a tanács és az erősség lelke, a tudás és a jámborság lelke” (Iz. 11,2).

Bef.: Csak figyeljük az angyali hangokat!

7. beszéd: Mi a köszöntése?

Bev.: Az Úr nevében jövök...

1. Küldetésedet diktálok.

„Méhedben fogansz és fiat szülsz. Jézusnak fogod hívni” (Lk 1,31).

2. Küldetésedet szorgalmazd!

„A Szentlélek száll rád, és a Magasságbeli ereje borít el” (Lk 1,35).

Bef.: Mi volt a tied? – Hallgasd lelked szavát!

*

d) alcsoport: A Szent Szűz köszöntése

Most erősebben térünk reá erre a kérdésre, hogy ebből vonhassunk le magunk számára **következtetéseket**.

1. beszéd: A Szűz köszöntése

Bev.: Gábiel a köszöntő.

1. Hallgassuk a köszöntőt.

„Ma, ha szavát meghalljátok, meg ne keményítsétek szíveteket” (Zsolt. 94,8).

2. Kövessük az alázatos köszöntőket.

Legyen állandó válaszuk: „Az Úr szolgáló leánya vagyok: történjék velem szavaid szerint” (Lk 1,38).

Bef.: Így tanít az angyal.

2. beszéd: Az Úr „Ave”-ja

Bev.: Isten köszöntő szót mond.

1. A választottaknak.

„Hat hónap múlva elküldte Isten Gábor angyalt... egy szűzhöz... Máriának hívták... Üdvözlégy, kegyelemmel teljes! Az Úr veled van...” (Lk 1,26,27,28).

2. De az üdvözítendő embernek is!

„Mily nagy dolgot művelt velem Ó, a Hatalmas és a Szent! Irgalma az istenfélőkre száll nemzedékről nemzedékre” (Lk 1,49-50).

Bef.: Szól az Úr mindenkihez.

3. beszéd: Az Úrral létezés titka

Bev.: Eredetben az Övéi vagyunk!

1. Kegyelemben Vele.

„Élek ugyan, de nem én, hanem Krisztus él bennem” (Gal. 2,20).

2. Szeretetben Benne.

„Maradjatok bennem, akkor én is bennetek maradok” (Jn 15,4).

Bef.: Benne élünk!

4. beszéd: Az Úr áldottjai

Bev.: Kivételesen áldott a Szent Szűz. – És én?

1. Áldott vagyok az újjászületésben.

„Bizony, bizony mondom neked: Ha valaki újra nem születik vízből és (Szent)lélekből, nem mehet be Isten országába” (Jn 3,5).

2. Áldott vagyok a kegyelmi életben.

„Nem tudjátok, hogy Isten temploma vagytok és Isten Lelke lakik bennetek?” (1Kor. 3,16).

Bef.: Isteni vagyok – égi kegyelmekkel!

5. beszéd: A hallgató Szűz

Bev.: Tanítónk a Szűz.

1. Alázatos hallgatással.

„...gondolkodni kezdett a köszöntés értelmén...” (Lk 1,29).

2. Készséges hozzájárulással.

„Mária erre így szólt: „Az Úr szolgáló leánya vagyok: történjék velem szavaid szerint” (Lk 1,38).

Bef.: A néma tanító...

6. beszéd: Az isteni csend

Bev.: Beszél a csend...

1. Lélekkészségről.

„Az Úr szolgáló leánya vagyok: történjék velem szavaid szerint” (Lk 1,38).

2. Életindításról.

„Méhedben fogansz és fiat szülsz. Jézusnak fogod hívni” (Lk 1,31). „Hangos szóval fölkiáltott: „Áldottabb vagy te minden asszonynál és áldott a te méhednek gyümölcse! Hogyan lehet az, hogy Uram anyja jön hozzám?” (Lk 1,42-43).

Bef.: A csend a növekedés indítója.

7. beszéd: Az Egyetlen Szeplőtelen

Bev.: Egyetlen egy az emberek között, akit szeplőtelennek lehet köszönteni.

1. Mert előreválasztott.

„Az Úr szerzett engem útjai elején, kezdetben, mielőtt bármit is alkotott” (Péld. 8,22).

2. És Isten Anyjává emeltetett.

„Méhedben fogansz és fiat szülsz. Jézusnak fogod hívni. Nagy lesz ő: a Magasságbelinek Fia” (Lk 1,31-32).

Bef.: És mi? Legyünk tiszták, hogy megközelítsük az örök Tisztát!

*

e) Egy beszédvázlat – a gyermekek életéről:

Szűz Mária a gyermekek szívében

Bev.: A szentélyek szentélye – a gyermek szíve. Oda minden megtisztulva tér és onnét szeretettel lép a világba (Pl. Nagy S.: „Pintyőke világa”... Tigris simogat a picike... „I like you father” – mondja a kis amerikai leányka a villamoson a katolikus papnak...).. Ki lakik ott és ki ékíti a házat?

1. Jézus Szent Családja – a lélekház lakója.

„Hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23). – Kíséret a Szűz Anya. Azért is, hogy otthont készítsen Szent Fiának. – Miért ilyen kedves hely a kisgyermek lelke? A felelet így hangzik:

a) Mert várva váró.

b) Mert szivacsként befogadó.

c) Mert szeretettel körülrajongó. „Ex ore infantium!” „Kisdedek és csecsemők szájával hirdetteted ellenségeiddel szemben dicséretedet” (Zsolt. 8,3). – És miért kedves otthona ez a lélekszentély a Szűz Anyának? Mert a gyermek tapad földi és égi Anyánkhoz.

2. Drága Szűz Anyánk a lakás áhítózója.

Milyen virágokkal kellene díszítve lennie?

a) Az alázat ibolyáival.

b) A szeretet erényével (tüzes rózsza).

c) A tisztaság csillogásával (fehér liliom).

d) Az engedelmisség meghajlásával (évelő tulipán). Ezek pedig elsősorban – a gyermeklélek kincsei.

Bef.: Milyen szép az Úr tanítása a gyermekekről. „Aki pedig befogad egy ilyen gyermeket az én nevemben, engem fogad be” (Mt 18,5). „Aki csak egyet is bűnre csábít a bennem hívó kicsinyek közül, jobban járna, ha malomkövet kötnének a nyakára s a tengerbe dobnák” (Mt 18,6)... „Hagyjátok csak a gyermekeket s ne akadályozzátok meg, hogy hozzám jöjjenek, mert ilyeneké a mennyek országa” (Mt 19,14). – Lám! A Szent Szűz Lourdes-ban, Fatimában – gyermekeknek jelenik meg. Legyetek drága szentélyei Jézusnak, ki Magával viszi Szűz Anyánkat, aki gondos háziasszonya marad drága lelkeknek.

*

f) Egy beszédvázlat – ahogyan a Szent Szűz közelében élhetünk:

Szűz Anyánk közelében – Szentlélek erejével

(Erkölcsei beszéd: A Szentlélek erejének észlelése)

Bev.: Az Írás szent szövegét véve ezt a két mondatot olvasom belőle: „...Mindezek az asszonyokkal, Máriával, Jézus anyjával és testvéreivel együtt egy szívvel-lélekkel, állhatatosan imádkoztak... miután parancsot adott a Szentlélek által apostolainak, akiket kiválasztott” (Ap.Csel. 1,14 és 3). Rövid tartalma ez a tétel: a Szentlélek ereje szállt az apostolokra, amidőn imádkozó lélekkel velük volt a Szentlélek Mátkája. – Ennek az első pünkösdi ünnep viharzó, tüzes nyelvek jelével Lélek vételt jelző csodanapja lelke után áhítóznék a mai ember is; bizony, vágyó vággyal mondogatná: bár az én lelke-met is áthatná az az erő, amely élő tüzé lobbantaná, az Isten áldozatosává izzítaná lelkünket és sugárzásra törő lendületével embertestvérek lelke megszentelésére sürgetne bennünket! Legyen szabad megörvendeztetni titeket azzal az isteni ígérettel: „A Vigasztaló pedig, akit az Atya nevemben küld, megtanít majd mindenre és eszetekbe juttat mindent, amit mondtam nektek” (Jn 14,26). Ezt pedig így fogalmazom drága lelkek öröme: alkossátok a Szűz Anya imádságos körzetét és érezni fogjátok a Szentlélek éltető erejét. Az isteni kinyilatkoztatás alapján ugyanis a Szentlélek ereje három döntően fontos mozzanatban jelentkezik:

1. Az első a Szeplőtelen fogantatás isteni ajándéka.

Ennek az ajándéknak az érintésénél a szerető Isten emberteremtő atyai élettervére kell gondolkunk. Isten tervében a Szeretet Lelke az emberiség üdvének elgondolója. A Szentlélek szeretete – a „teljesen tiszta ember” előrerendelése.

a) Az, akiről így szól az Ószövetség: „Öröktől fogva rendelt engem, ős idők óta, még a föld előtt” (Péld. 8,23). „Amilyen a liliom a tövisek között, olyan a barátném a leányok között!” (Én. 2,2).

b) Az, akiről így szól az Újszövetség: „Üdvözlégy, kegyelemmel teljes! Az Úr veled van. (Áldottabb vagy te minden asszonynál.)”... „Ne félj, Mária! Kegyelmet találtál Istennél” (Lk 1,28 és 30). – Íme! A Szeretet Lelke örök előrerendelő kísérője annak, aki a történelem folyamán az emberiség Üdvözítőjének anyai méltóságát képviseli. Végül is mit jelent ez? Örök időktől örök kísérője a Szentlélek Szűzanyáknak!

2. A második angyali üzenet csendítés: az Úr Egyszülöttjének fogantatása.

Ennél a ténynél azt kell leszögeznünk, hogy az örök isteni szeretet tervnek hajnalhasadására virradt az emberiség. Itt arról van szó: az isteni tervet a történelemben megvalósítja az Isten.

a) Ebben a Szeretetben az életforrás Názáret Szüze. Hozzá küldötte Isten az angyalt, hogy meghirdesse neki a megtestesülés csodáját.

b) Ebben a történelemben valósuló isteni Szeretetben – állandó gondozó, együtt élő, együtt szenvedő a Boldogságos Szűz Anya, az Istenanya. Mert ugyancsak róla mondja az evangélista: „Méhedben fogansz és fiat szülsz. Jézusnak fogod hívni” (Lk 1,31). Íme! A Szeretet Lelkének történelmi jelentkezése és teremtő ereje a Szent Szűz életének isteni átalakítója!

3. A harmadik üzenet ajándék – az isteni életterv szolgálatára rendeltnek Szentlélekkel való telítése.

a) A Szűz körzetében élők – veszik (apostolok pünkösdje).

b) Beszédben értékesítik. Történelmi élet szolgálatára indulók nyerik. Minden életszolgálatra induló ember nyeri (bérmálás).

De a kiindulás a Szent Szűz körzete, amely a Szentlélek örök működésének területe. Íme! A nagy hivatásra indulók az imádkozó Szent Szűz körzetéből vették és veszik a Szentlélek erejét.

Bef.: Befejezésül felvetem a kérdést: akarod, embertestvér, venni és birtokolni a Szentlélek erejét? Feleletül ezt súgom neked: keresd az Istenanya lélekközelségét és így venni fogod az égi Szeretettel a Szentlélek erejét.

*

g) *Néhány dogmatikailag kiértékelhető ellentét*

Zárógondolatként fűzzünk ide **esetleg** beszéddé kidolgozható néhány tételpontot.

1. Ádám utóda – Isten képe. Mária sarja – Isten Fia.

2. Ádám élettartalma – az elfordulás lehetősége. Mária lélekkincse – a teljes odafordulás égi ajándéka.

3. Ádám életútja – az elesés tragédiája. Mária életútja – a megemelkedés diadala.

4. Ádám tette – a halhatatlanság boldogságának elködösítése. Mária élete – a halhatatlanság boldogságának fénybevonása.

Ezeket a gondolatokat azután a **Szent Szüzet érintve** így alapozhatnók meg: azért ilyen a róla alkotott isteni gondolat, mert ő az Úr Egyszülöttjének Édesanyja. Az élet Napja sugározza fénykévéjét a kiválasztott „életvirágra”. – Ezek a gondolatok pedig az **embert érintően** így értelmezhetők: az Isten szeretete az embert is Magához öleli és így a Szeretet végnélküliségében boldogítja. Röviden: a teremtő Szeretet hazavárja a teremtett szeretetet: az embert.

* * *

B/ rész – c/ csoportja: a Szentlecke szövegéhez fűzött beszédek

A mai ünnep **Szentleckéjének** szövege így szól: „Az Úr szerzett engem útjai elején, kezdetben, mielőtt bármit is alkotott; öröktől fogva rendelt engem, és idők óta, még a föld előtt; nem voltak még tengerek, én már fogantam, még nem törtek elő a vízben dús források, még nem állottak a hegyek súlyos tömegükben, a halmok előtt születtem; még nem teremtette meg a földet és a folyókat és a földkekség sarkait; amikor az eget felállította, már ott voltam, amikor biztos törvénnyel kört vont a mélység színe fölé; amikor a fellegeket odafenn megerősítette, és kimérte a vízforrásokat, amikor a tengert körülvette határával, és törvényt szabott a vizeknek, hogy át ne hágják határaikat, amikor a föld alapjait megvetette; ott voltam mellette, mindent elrendeztem, és gyönyörködtem nap-nap után; színe előtt játszadoztam mindenkor, játszadoztam a földje kerekességén, és gyönyörűséggel voltam az emberek fiai között. Most pedig, gyermekeim, hallgassatok reám! Boldogok, kik megtartják utaimat! Hallgassatok az intést, legyetek bölcsék és el ne vessétek azt magatoktól! Boldog az az ember, ki hallgat reám, és ajtómnál virraszt naponta, és őrzi ajtóim félfáját; mert aki engem megtalál, életet talál, és üdvöt merít az Úrtól” (Péld. 8,22-35).

Amint tudjuk, teljesen azonos a szeptember 8-i ünnepnek, Kisboldogasszony napjának Szentlecké-

jével, de azért mindkét ünnepen külön is írunk vázlatokat, mert a szent szövegek értelmezését a mai ünnep alapgondolatának ütemezésére irányítjuk. – Miről lehetne most szólni a mai szent szöveg tartalmának és a mai ünnep gondolatának egybefonásával? Az egyes beszédek tárgyválasztásánál indító gondolat legyen az Örök Bölcsesség értelmezése. Mégpedig úgy értékesítsük a kinyilatkoztatást, hogy közöljük az Isten adta gondolatok értelmét, de egyúttal alkalmazzuk gyakorlati életünkre annak isteni csengését. – Itt azután igen szép és jó alkalom kínálkozik arra, hogy a szónoki beszédben annyira kívánatos alkalmazást a beszéd döntő jellegévé tegyük. Majd azután olyan beszédvázlatokat is közlünk, amelyek teljesen egybefonódó egységet adnak és így szélesebben fogható fejtegetésre nyújtanak alkalmat (tehát a különálló beszédek után beszédlánc-vázlatok is következnek). – Lássuk így ezeket egymás után.

Különálló beszédek

1. beszéd: Az ég Urának léttartalma

(Dogmatikus beszéd: Isten személyes élete)

Bev.: Kicsoda az Isten? Értelmünk a létehez, a kinyilatkoztatás a léttartalom körzetéhez, de **teljes** kimerítéséhez semmi és senki sem juttat. Oka ennek az a tény, hogy Isten a Végtelen, az ember a végnélküli. – Mi lehet – meg-közelítően – személyes léttartalma? Ő a minden bölcsesség birtoklója.

1. Ő Maga a Személy.

- a) Tudja és bírja Önmagát.
- b) Boldogan éli életét.
- c) Az Írás szerint Jézusról szól ez az égi szó: „Ez az én szeretett Fiam, akiben kedvem telik” (Mt 3,17).

2. Benne él tehát Egyszülöttje.

De mily értelmet kap ez a mondat?

- a) Olyan Fia, mint mi vagyunk? Vagy olyan Fia, akit különös küldetéssel indított az Atya?
- b) A tartalom sokkal több. Az Írás úgy magyarázza: „Kezdetben volt az Ige, és az Ige Istennél volt, és Isten volt az Ige” (Jn 1,1-2). Majd Péter apostol ajkán így nyilatkozik a Lélek: „Te vagy a Messiás, az élő Isten fia” (Mt 16,16). Ezt a hangot megdicséri a Mester: „Boldog vagy Simon, János fia! Nem test és vér nyilatkoztatta ki ezt neked, hanem az én mennyei Atyám” (Mt 16,17). – Végül hallált halt ezért a mondatért: „A főpap folytatta: „Esküvel kényszerítelek az élő Istenre: mond meg, te vagy-e a Messiás, az Isten fia?” „Én vagyok”, felelte Jézus” (Mt 26,63-64). Íme: Isten Egyszülöttje, a szó teljes tartalmi értelmével. – De mi alkotja továbbá Isten életét?

3. A megtestesült Fiú mellett benne él a Szeretet Lelke.

- a) Az Írás többször szól erről a titokról. Ez **tény** kérdés. – „Tres videbat et **unum** adorabat” (Ábrahám találkozása a három férfiúval. 1Móz. 18,3-4). – Krisztus keresztelese. Égi neve – Galamb képében a Szentlélek. Erre az Írásra utalhatunk: „...kereszteljétek meg őket az Atya és Fiú és Szentlélek nevében” (Mt 28,19).

b) De lényegét tekintve így állapítható meg az Isten élettartalma: ez a **reláció** kérdése. Az emberekhez viszonyítva azonban hozzátartozik minden szellemi és végnélküli életet élő ember. Forrás: a Szeretet. A Szeretet kisugárzását tekintve és az emberek üdvét elősegítve kiemelkedik az Egyszülött Édesanyja, mert a megtestesülés titka is az Isten léttartalmának adata.

- c) Ennek a valóságnak részlete azután a Szeplőtelen Fogantatás előre adott kegye. „Áldottabb vagy te minden asszonynál” (Lk 1,28). Majd ugyanannak részlete a megváltás tényében való részese-dés elfogadása. Erről jövendő Simeon: „... a te lelkedet is tör járja át...” (Lk 2,35). Ez az emberek „legkiemelkedettebbjére” áradás isteni ténye.

Bef.: Mégiscsak az égő csipkebokrot gondold el! Olvasd: 2 Mózs.3.fejezetét. Az Isten döntő meghatározása: „Én vagyok az „Aki vagyok” (2Móz. 3,14). Lét a lényegem, értelem a Fiam és szeretetem a Szentlélek. – De értelmezd ezt a hármasságot így is: az Atya teremt, a Fiú megvált, a Szentlélek megszentel. Így a Szent Szűz szerepe is helyet talál.

2. beszéd: Az isteni Bölcsesség valósága

(Dogmatikus beszéd: Az Isten személyi cselekedetei)

Bev.: Az Írás szavával kezdem: „Az Úr szerzett engem útjai elején...” (Péld. 8,22). Mit jelent ez valóban? Értelmet, önbírást és teljes valóságot. – Ki-csoda tehát az Isten?

1. Értelmes Személy az Isten.

a) Az ember értelme is ezt parancsolja. Mégpedig azért, mert ő maga is személy, és így Ura és Teremtője nem lehet nála kisebb.

b) De az Írás is mondja: „Kezdetben volt az Ige, és az Ige Istennél volt, és Isten volt az Ige” (Jn 1,1-2).

2. Öntudatos és önbíró valóság a Végtelen.

a) Az Ószövetség az élő Istent ünnepli. „Amily igaz, hogy én élek – ezt üzeni az Úr –, oly igaz, hogy amint szólni hallottalak titeket, úgy cselekszem veletek” (4Móz. 14,28).

b) Az Újszövetség is azt mondja: „Én vagyok az út, az igazság és az élet” (Jn 14,6). – És ez az önbírást – önmagától való létezés. „Amint az Atyának élete van önmagában, úgy adta a Fiúnak is, hogy élete legyen önmagában” (Jn 5,26).

3. Döntően érvényesülő az isteni Bölcsesség.

a) Az Ószövetség prófétái az ellenállhatatlan isteni akaratra utalnak. „Ki adott nekem előbb, hogy vissza kellene neki adnom? Ami az ég alatt van, az mind az enyém!” (Jób 41,2). – „Én alkottam a földet, az embereket és az állatokat, melyek a föld színén vannak, nagy hatalommal és kinyújtott karommal, és annak adom, aki szememnek tetszik” (Jer. 27,5).

b) Az Újszövetségben is az isteni akarat érvényét hirdeti a Mester. Ezért száll égbe tanított imánk is: „...legyen meg a te akaratod” (Mt 6,10). Ezt tanítja Szt. Pál is: „Hiszen ki állhat ellen akaratának?” (Róm. 9,19).

Bef.: Isten bölcsessége minden valóságnak tartalma, rendje és elsődleges célja. Isten – a Bölcsesség.

3. beszéd: Az örök rend

(Dogmatikus beszéd: Az örök életrend)

Bev.: „...mindent elrendeztem...” /Péld. 8,30/. – Isten rendje a Szentháromság titkos élete. Kifelé pedig a teremtés rendje. Embert tekintve Isten hasonlósága – a szentség.

1. Szent az Isten.

Mi a szentség? – A tökéletes jóság.

a) Ez valóban belső önbírást. Forrása: a teljes ismeret, amelynek alapján nem terhelt ez az élet a tökéletes jóságtól.

b) De ennek kisugárzása – a szentség jelentkezése. Isten lényege a Végtelen, a személyes Ige, továbbá a személyes Szeretet. Ez a mi hitünk alapja és emberi életünk Isten felé sodródásának motorja. Énekünk alaphangja is így csendül: „Szent, szent, szent az Úr, a mindenható Isten...” (Jel. 4,8).

c) Ennek az emberek részéről jelentkező elismerése az a törtetés, amellyel az örök és élő Törvény megtartásában, a lélek harmóniájában, az Istenhez emelkedni akarás erejében és szolgálatában keressük a mi szentségünket is. – Igaz, hogy gyökérezete a kegyelem, de feldolgozó munkája az emberi erőfeszítés. Így akarunk „szent életképe” lenni az égi Atyánknak!

2. Legyen szent az ember!

a) „Isten rendje” a világ embereire is kiterjed: ők az Ő képmásai. Így „Isten rendjéhez” tartozik, hogy legyen szent a teremtett ember. Így is van a paradicsomban... „Teremté... és hasonlatosságára alkotta...” (1Móz. 2,7). – De az „Isten rendjéhez” tartozik a bukott ember is. Ígéretet tesz erre az Isten. „Ellenségeskedést vetek közéd és az asszony közé, ivadékod és ivadéka közé: Az széttiporja fejedet, te pedig sarka után leselkedel” (1Móz. 3,15). – De az „Isten rendjéhez” tartozik mindenekelőtt a Megváltó Anyja, kit kiemel a bűnös emberi nemből a gondviselő Atya. Vele zenghetjük: „Magasztallak, Uram, mert fölemeltél engem, és nem engedted, hogy elleneim örüljenek fölöttem” (Zsolt. 29,2). És: „Örvendve örvendek az Úrban, és lelkem ujjong az én Istenemben” (Iz. 61,10).

b) De ez a „rend” parancsszerű irányítás arra nézve, hogy tényleg dolgozzék az ember, hogy szent legyen. Ennek azután egyik mozzanata: tisztelve tisztelje (hyperdulia) a Szent Szület, hogy segítőt imája támogassa őt, a zárándokot a szentebb élet felé.

Bef.: „Isten rendje” az emberek közül élre állítja a Szent Szület. Körülötte és mögötte éljen az ember és vele haladjon az örök tájak felé. – Így valósul az „Isten rendje”!

4. beszéd: Az Úr arca – a világ felé (Dogmatikus beszéd: Isten a világ Ura)

Bev.: Az ember lelke bele akar tekinteni az Isten arcába, de véges szeme nem láthatja a végtelen Isten tündöklő vonásait. Nap és szem... De Isten arcának fényét idevetíti a kinyilatkoztatás mondván:

1. Az örök „Van” az első vonása.

Mi ennek a lényege?

a) Az emberi elme így részletezi: Végtelen – időben, térben és szellemi tökéletességben...

b) A kinyilatkoztatás így magyarázza: „Én vagyok az, „Aki vagyok” (2Móz. 3,14). És önmagától való létét direkt tanítja: „Amint az Atyának élete van önmagában, úgy adta a Fiúnak is, hogy élete legyen önmagában” (Jn 5,26). Valóban személyes és Végtelen, a „Van”, akinek élettartalma: erő, mindenség Hatalma. „Kezdetben volt az Ige, és az Ige Istennél volt, és Isten volt az Ige. Ő volt kezdetben Istennél” (Jn 1,1-2). Ennek pedig legnagyobb személyes valósága: a Szeretet.

2. A teremtő Forrás – a másik vonása.

Az Isten léte nem elszigetelt és zártan élő. Ő az élet Forrása és így a Belőle buggyanó életben az Ő képe csillan.

a) Emberi elménk az első pillanatra csak a világ adatait látja. Már ti. felületesen. De mélyére is hatolunk – értelemmel. Tudomány a mélységjárás. Ezért adta az értelmet. „Íme szavad szerint cselekszem veled s oly bölcs és értelmes szívet adok neked, hogy hozzád hasonló sem előtted nem volt, sem utánad nem lesz” (3Kir. 3,12).

b) De annak gyönyörűségeiből a Forrás mindenekfelettségét sejteni tudjuk. „Hiszen, ami benne láthatatlan: örök ereje és isteni mivolta, a világ teremtése óta művei alapján értelemmel fölismerhető” (Róm. 1,20). A világ rejtélyeinek mélységei; az Isten képének gyönyörű visszatükröződései. Minden jószág, igazság és szépség a „Végtelennek végesben való jelentkezése”.

Bef.: Az Isten arca tehát két nagy vonást mutat: Van és Életforrás. Boldogan mondhatjuk: Végnélküli létben hasonló Hozzá életünk, és Forráshoz visszasodródó a mi életfolyamunk! – Előttünk: Szűz Anyánk!

5. beszéd: A teremtés isteni tette (Dogmatikus beszéd: A teremtés)

Bev.: Születésünk után titkos kezek húzzák el érzékszerveink elöl a világot elzáró függönyöket... Látunk, tapintunk, érzünk... majd birtokba veszünk... használunk... később értékelünk... magunk öntudatára ébredünk... másokat szeretünk... titkokat látunk... végül Istenhez emelkedünk... Mit gondolunk ezután világról és Istenről?

1. Isten örök terve az elgondolt világ.

Ez az első gondolatunk. De valóság-e ez?

a) Értelmünk arra kényszerít, – ide kell jutnunk a gondolkodás útján. Hogyan? Az oknyomozás útján, mégpedig az eredetig. Az eredettől – a létezés tervéig. „Kezdetben volt az Ige, és az Ige Istennél volt, és Isten volt az Ige” (Jn 1,1-2).

b) Isten szava arra világít, amit az Írásból olvashatunk: „A bölcsesség forrása Isten igéje a magaságban, útjai öröktől fogva való parancsok” (Sir. 1,5). Így azután fényben áll az az igazság, az a vizsgáló gondolat, hogy a mindenség a gondviselő Atya kezében pihen. Mi ennek a következménye?

2. Isten végtelen erejének jelentkezése – a létező világ.

Az isteni gondolat – a valóság.

a) Létezik – az anyagi világ (anyagi mindenség). Ezt érzi és tapasztalja az ember. Ennek eredetét kutatja és vizsgálja a tudós elméje.

b) Létezik – a testi-lelki és szellemi világ (ember, világ). Ez is a tapasztalat területéhez is tartozik. De az emberi élet szellemisége is az emberi létező elismert tétele.

c) Létezik – a szellemi világ (angyali világ). Ez már a tapasztalaton kívül esik. Ez Isten szava és a hitnek állandó hangja... (Olvasd: pl. a Jelenések könyvét...)... Hitnek tétele a IV. Lateráni Zsinat tana: „Isten az ő mindenható erejével teremtette az angyalit és világbelit”.

Bef.: A létitkok függönyét végül is Isten fényudvara világítja keresztül. Így láthatunk Isten kegyelmével!

6. beszéd: Az Úr arca – a szeretet sugárzása (Dogmatikus beszéd: A teremtés gyökérzete)

Bev.: A források buggyanása és a geizirek fakadása – a bőségnek kirobbanása... Mi az Isten valóságának kifelé való jelentkezése? – Végül csak az lehet a felelet: világ és személyes lét (angyal, ember, természet). Tökéletesség részletes változata – az egyik, és a személyes szeretet személyes léte – a másik. Így azután megfelelhettünk arra a kérdésre: hogyan fordul a világ felé az Isten arca?

1. A Tökéletes igazat, szépet, jót akarja a világ felé.

a) Igazság – a lét. „Az Úr minden útja irgalom és igazság” (Zsolt. 24,10). – „Én vagyok az út, az igazság és az élet” (Jn 14,6).

b) Szépség – a lét. „Anyja vagyok én a szép szeretetnek” (Sir. 24,24).

c) Jóság – a lét. „Jóságos vagy te: jóságodban” (Zsolt. 118,68). „Milyen jó az Isten Izraelhez, azokhoz, kik igaz szívűek!” (Zsolt. 72,1).

2. Személyesen boldogító szeretetet – az ember felé.

De mindennél közelebb esik az Istenhez az ember. Hasonló Hozzá! Ezért többet ad neki.

a) Személy az ember. Ez az Isten első nagy ajándékozott kincse. Értelmet és akaratot hordozva – önbíró. Isten képe! „Meg is teremté az Isten az embert a maga képére, az Isten képére teremtette, férfinak és asszonynak teremtette” (1Móz. 1,27).

b) Személyes szeretettel fonódik köré. Ez az Isten második nagy ajándékozott kincse. „Amint kívánkozik a szarvas a forrás vizéhez, úgy kívánkozik lelkem tehozzád, Istenem!” (Zsolt. 41,2).

Isten rejtőzött – a nagy világ előtt. Csak hódol a világ, de nem tudja értékelni és személyesen nem szereti az Istent. – És az ember? Feleljen reá az Írás mondván: „Bevitt engem a boros házba, s a cégére fölöttem: szerelem” (Én. 2,4). Majd: „Emberi kötelékekkel, a szeretet bilincseivel vonzottam őket” (Oz. 11,4). De ez is olvasható: „...Isten szeretete kiáradt szívünkbe a ránk árasztott Szentlélek által” (Róm. 5,5).

Bef.: De az igaz, a szép és a jó – egyetemes tárgyi tulajdon. Az ember felé áramló szeretet pedig: személyes kapcsolat. – Ez az ember igazi felértéklése.

7. beszéd: A hegyek és örvények előtti Valóság (Dogmatikus beszéd: Isten örök)

Bev.: Emberi életünk változatai az „előtt, utóbb” keretében mozognak... (Szt. Tamás tanítása az időről). Így tehát állomásai: múlt, jelen, jövő. – És az Istené?

1. Hiányzik belőle – a változás.

A változás meghatározása könnyű, de lényegének megtalálása nehéz. „Nem ember az Isten, hogy hazudjék, s nem ember fia, hogy változzék” (4Móz. 23,19). Átmenet – a meghatározás, de hogy mi és hogyan változik a változást szenvedőnek megmaradása mellett – érthetetlen. (Szt. Tamás az okok szerepével magyarázza).

a) Isten – az ő Ok. Hozzá fut minden létező eredet szála. Eredetben ez a teremtés. „Bölcsességgel alapította az Úr a földet, és értelemmel állította fel az eget” (Péld. 3,19). Alakulásban – ez változás. „Mindent, mint rossz ruhát a változásnak adsz, mindenek úgy avulnak el” (Zsid. 1,12).

b) Isten változatlan. Benne gyökeredzik minden változás alakulása.

2. Így lényege: az örök Létezés.

a) Bölcséletileg így közelíthető: Spencerral indulok. Ha valami van, az akkor vagy magától lett, vagy valami végtelen és örök. Az anyag van, de részletes és esedékes, tehát nem lehet örök. Mi a következtetés? – Az Isten. A Szellem az örök Lét. Magam értelme is ezt az utat járja.

b) Kinyilatkoztatásunk útja pedig ezt az utat vonja fénybe. Olvasd csak az Írás szövegét: „Én vagyok az „Aki vagyok” (2Móz. 3,14). „Hárman tanúskodnak tehát a mennyben: az Atya, az Ige és a Szentlélek, és ez a három egy” (1Jn. 5,7).

Bef.: Az Isten az örök és változatlan Sarkcsillag, Akiből és Aki körül és Akihez tör minden.

8. beszéd: Az Úr tevékenységének belső ereje (Dogmatikus beszéd: Isten mindenható)

Bev.: A végtelen igazi tartalma – a mindenhatóság. Ő – a minden, és így Belőle – minden. „Min-

den ő általa lett” (Jn 1,3). – Milyen módon értelmezendő ez a mindenhatóság?

1. Mindenható – a tervekben.

Isten a létteljesség és így Benne a lét minden lehetősége. Ő: valóság, de Belőle eredhet minden lehetőség.

a) Ezek élettervek. „Ezt mondja az Úr, aki megvált téged, aki téged az anyaméhből alkotott: Én vagyok az Úr, mindenek alkotója, ki egyedül terjesztettem ki az egeket, ki megszilárdítottam a földet. – Nem volt senki sem mellettem –” (Iz. 44,24).

b) Ezek életvalóságok. „Ki volt segítségére az Úr lelkének, vagy ki volt tanácsadója, és ki oktatta őt?” (Iz. 40,13). „Minden ő általa lett, és nélküle semmi sem lett, ami lett” (Jn 1,3).

2. Mindenható – a megvalósulásban.

a) A teremtés – a valóság indítása. „Kezdetben teremté az Isten a mennyet és a földet” (1Móz. 1,1).

b) A fenntartás – a valóság állandósulása. „Hogy is maradhatna meg bármi, ha te nem akarnád, és hogyan állhatna fenn, mit nem hívtál létre?” (Bölcs. 11,26). „Ő előbb van mindennél, s minden benne áll fönn” (Kol. 1,17).

c) A gondviselő kormányzás a célbafutás segítése. „Ha adsz nekik, felszedik, ha megnyitod kezedet, jóllaknak javaiddal mind” (Zsolt. 103,28).

Bef.: A világ milliárdnyi nagyszerűsége és parányokban való csodás fensége – a mindenhatóság állandóan kiáltó jele!

9. beszéd: Az örök Együttműködő

(Dogmatikus beszéd: Concursus divinus)

Bev.: Az „actus purus”-tól nem húzódhat el az ember. Akitől az eredet, a fenntartás és a gondoskodó Szeretet, annak Lelke együttműködő a világgal és az emberrel. – Ezért mondja az apostol: „A megbízások is különfélék... a csodatettek is, de Isten, aki mindezt mindenkiben végbeviszi, ugyanaz” (1Kor. 12,5-6).

1. Minden alaprezdülésben velem az Isten.

Gyenge elmém értelme súgja, és Isten erős szava erősíti.

a) Mindenben (eredet is!) Istentől függök. Lehetetlen, hogy cselekvéseink függetlenek lennének... Szabad akaratunk mellett is!...

b) De az Írás egyenesen tanítja. „Uram, te majd békességet adsz nekünk, hisz minden dolgunkat a javunkra végezted” (Iz. 26,12).

c) A Tridenti Káté is tanítja (Cat.Rom. I. 2,22).

2. Minden megrezdülésben velem dolgozik az Isten.

Az emberi cselekedetek jók és rosszak. Hogyan értelmezendő az Isten együttműködése?

a) Jóban – könnyen megértem. Ez érthető. A legfőbb Jó indít és segít a jóban (conkursus supernaturalis is van). – Hogyan? Megvilágít és megemel. De azt is jegyezd meg: az isteni együttműködés teremtői jellegű (Schütz).

b) Rosszban – bár nehezebben, de így értelmezem: minden cselekedet mint tett és anyagi való – **jó**. Így és itt is velem az Isten. „Minden lét, akárhogyan van is, Istentől ered” (Szt. Tamás). – De az emberi gonoszság a jó megtagadása, és így áll távol az Isten. Nem Ő távolodik, hanem én távolítom el Őt magamtól. Én vagyok az erkölcsi ok.

Bef.: És Isten? A fizikai folyamatban való segítő. De ez jó! A cselekvő Istentől tárgyilag. De el lehet Őt szakítani – erkölcsileg!

10. beszéd: Örök boldogságban élő

(Dogmatikus beszéd: Isten belső életének tartalma)

Bev.: Isten létének belső tartalma: a végtelen boldogság. Honnét tudom? Két tényből vezetem le.

1. Ő Maga az Élet.

Ez az első. És ennek tartalma?

a) Ő a „Van” (2Móz. 3,14).

b) De Ő a „Küldő”. Tehát személyesen intézkedő. „...Ekképp mond Izrael fiainak: Az „Aki van” küldött engem hozzátok” (2Móz. 3,14). „Bizony én vagyok az Úr, ki nem változom; ezért nem veszte-

tek el ti, Jákob fiai” (Mal. 3,6). – „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16).

2. Az Élet pedig boldogság.

Természetesen – a tökéletes létre gondolunk elsősorban. De minden életre áll valamiképpen.

a) Magunkról tapasztaljuk. Mindenki életre tör és életért dolgozik. A tökéletesebb, a boldogabb a jelszó. A tartalmi elgondolás színezi az erőfeszítést. Az élet örök igény.

b) Róla tudjuk és reá hittel átvetítjük. Az Isten élete a legtökéletesebb, tehát a legboldogabb. Ez a birtoklás a teljes boldogság. Ez az élet – Szeretet. Istenben pedig örökké élő ez a Szeretet. Belső vonatkozásban és kifelé való áramlásban. „Amint engem szeret az Atya, úgy szeretlek én is titeket. Maradjatok meg szeretetemben” (Jn 15,9).

Bef.: A teljesség – boldogság. Isten pedig – a Teljesség.

11. beszéd: Az emberszemélynek boldogságot ígérő

(Dogmatikus beszéd: Az ember másodlagos célja)

Bev.: Dobogóan vágyó lelkünket azzal a szép valósággal nyugtatja meg a Mester, amelyben a „hegyi beszéd” nyolc boldogság szériáját kínálja nekünk az életben. Azért mondja ezt, mert a „boldog ember inge” minden ember vágya. – De hogyan közli ezt a Mester?

1. Közli a birtoklás módját.

Hogy mi a boldogságunk tárgya, azt így felelhetnők meg: maga az Isten észlelése és bírása. – De hogyan szerezhető ez meg?

a) A földiek értéklésével?... Vagyon? Szelídség? Szenvedés? – Olvasd csak el Máté 5. fejezetét!

b) Az égiek felbecsülésével? Szerte kell húzni az örök tájak függönyét. Látni kell az égieket! Érezni kell az Isten jelenlétét.

2. És nyújtja a segítség kegyét!

De a módok látása még nem a birtoklás ténye. A „Kék madár” apróinak története még nem a boldogság madarának megszerzése. Isten azonban segít is ebben.

a) Megtanítja szemünket a helyes látásra. „Világos az Úr parancsa, felvilágosítja a szemet” (Zsolt. 18,9). „Fiam! Ne szaporítsd dolgaidat, mert ha ekként gazdagszol, nem maradsz vétek nélkül! Ha törtsz is utána, még sem éred el, ha jársz is utána, mit sem találsz” (Sir. 11,10).

b) Kegyelemmel segít a helyes választásra. „...béke, béke néked és segítődnek, mert megsegít téged a te Istened” (1Krón. 12,18). Ezért könyörgünk mondván: „Isten, fordítsd figyelmedet segítségemre, Uram, siess megsegítenemre!” (Zsolt. 69,2). „Gyöngeségünkben segítségünkre van a Lélek is, mert nem tudjuk, hogyan imádkozzunk helyesen. A Lélek azonban maga könyörög helyettünk szavakba nem foglalható sóhajtásokkal” (Róm. 8,26).

c) Állandó kegyelemmel erősít a kitartásra. Mert állandóan kitartanak az igazak. „Szeressétek az igazságot, ti föld kormányzói! Gondoljatok az Úrra jó lélekkel, keressétek őt szívetek egyszerűségében” (Bölcs. 1,1). Mert: „Kegyelme jóvoltából azonban ingyen történik megigazulásuk Jézus Krisztus megváltása által” (Róm. 3,24). Ennek eredménye: „De Isten kegyelméből vagyok, ami vagyok, s rám árasztott kegyelme meddő nem maradt” (1Kor. 15,10).

Bef.: Végül is Atyánk az Isten és ezért ígér és ad boldogságot szeretett gyermekeinek.

12. beszéd: Az ember életét irányító

(Dogmatikus beszéd: Isten segítőnk)

Bev.: Hányatott nádszál, vagy irányított „Isten gyermeke” a föld zarándoka? Ha ugyanis együttműködő az Isten, akkor állandóan segítő is az Úr. – Mit tesz tehát velem az Isten?

1. Az indító Isten irányít.

A teremtés a létbe indítás. De a magunkkal hozott kincsek égi adományok. Gazdagít tehát a Teremtő. – De mivel?

a) Az adományok, a készségek csoportjával. Ez mind – természetes vonal. Gondolj a talentumokra! (Mt 25,15...). Mik ezek? Testi erők... Lelki tehetségek... Olyanok, amelyeket így jellemez az Írás: „Gazdagság és hatalom felemelik a szívet, de mind a kettőn túltesz az Úr félelme” (Sir. 40,26).

b) A kegyelmek csodás árasztásával. Ez már természetfeletti vonal. Lényeg: a természetfeletti életképesség és a természetfeletti élés. „Így váltotta be nekünk legszebb és legnagyobb ígéreteit, hogy

ezek révén az isteni természet részeseivé legyetek” (2Pét. 1,4). „Földről, a világosság Atyjától csak jó adomány, csak tökéletes ajándék származik” (Jak. 1,17).

2. A segítő Isten – hazasegít.

Az ember életútjának iránymutatója a földi boldogság széles horizontja felé mutat. De ez az út a sírhoz vezet. Kérdés: van-e vertikális mutató is?

a) Ő tudja, merre menjek. Ha van ilyen hivatás, akkor Ő azt akarja nekem. Mégpedig azért, mert Ő az élet indítója és célkitűzője. Tudja tehát, hogy merre kell véglegesen mennie az embernek. Azért írja az apostol: „Most azonban felszabadultok a bűn alól és Istennek szolgálói lettetek. Gyümölcsötök a megszentelődés, célotok az örök élet” (Róm. 6,22-23). Az igazság ez: velem megsejteti és megérezte-ti. Mégpedig vágyban és áhításban. Ezért mondja a Zsoltáros: „Amint kívánczik a szarvas a forrás vizéhez, úgy kívánczik lelkem tehozzád, Istenem!” (Zsolt. 41,2).

b) Bizzál ebben. Ezért imádkozik bizakodva Eszter: „Uram, te, aki egyedül vagy a mi királyunk, segíts meg elhagyatottságomban, hiszen más segítőm rajtad kívül nincsen” (Eszter 14,3). Ezt ismétljük mindnyájan dalolva a Zsoltárossal: „Isten, fordítsd figyelmedet segítségemre, Uram, siess segítségemre!” (Zsolt. 69,2). Bízva bízhatunk tehát!

Bef.: Íme, az igazi Irányító nem személytelen útmutató pózna, hanem mellém szegődő személyes Gyámolító! Ez az Isten!

13. beszéd: Az ember életét Önmagához fűző és vezető

(Dogmatikus beszéd: Isten és ember kapcsolata)

Bev.: Mit jelent reánk nézve az Isten dinamikai szerepe? Távol van-e tőlem (deizmus), vagy magához vonz-e (theizmus) a Mindenható?

1. A személyes lét erejével Magához fűző.

Az ember legnagyobb életkincse: a személyiség. Ő a végesnek látszó személy. Isten is az, Személy, de öröktől fogva Végtelen. – És így milyen lehet a két személyes pólus dinamikája?

a) A személyes lét kincse – az Isten-Személyhez való vonzódás áldása. – Istennek nincs szüksége az emberre és áldozataira. „Halljad én népem, hadd beszéljek, Izrael, hadd tegyek bizonyosságot ellened: Én vagyok az Isten, a te Istened... Nem veszek el házadból fiatal bikákat, sem nyájadból kecskebakkokat, hisz enyém az erdő minden vadja, a hegyek állata és barma” (Zsolt. 49,7 és 9-10). – De az embernek mindenekfelett szüksége van az isteni szeretetre. „Szóljak bár emberek vagy angyalok nyelvén, ha szeretet nincs bennem, csak zengő érc vagyok vagy pengő cimbalom. Legyen bár prófétáló tehetségem, ismerjem bár az összes titkokat és minden tudományt, legyen akkora hitem, hogy hegyeket mozgassak, ha szeretet nincs bennem, mit sem érek” (1Kor. 13,1-2). „Mindezen fölül pedig szeressétek egymást, mert ez a tökéletesség köteleke” (Kol. 3,14).

b) De ez a vonzódás – kétoldalúan induló szeretetáramlás. Ez minden személyes kapcsolat gyökere. A végtelen Atya és a végnélküli fiú életének azonban boldogító hullámmása. „Megismertük a szeretetet, amellyel Isten szeret bennünket, és hittünk benne. Szeretet az Isten: aki szeretetben él, Istenben él, és Isten öbenne” (1Jn. 4,16).

2. A földi életen át az örök hazába vezető.

A földről tudjuk, hogy tápláló anyánk és életlehetőséget biztosító hazánk. De azt sejtjük, hogy ez csak élettartalmunk első állomása. A második és teljesen boldogító végállomás az égi otthon. És ide is segít. De hogyan?

a) Tudatunkra hozza – kinyilatkoztatásával. „... Ismered a parancsokat: ne ölj, ne paráználkodjál, ne lopj, hamisan ne tanúskodjál, ne csalj, atyádat és anyádat tiszteld” /Mk 10,19/.

b) Feléje fordít – élettevékenységgel.

c) Odasegít – magasztaló kegyelmével. „Kegyelme jóvoltából azonban ingyen történik megigazulásunk Jézus Krisztus megváltása által” (Róm. 3,24).

Bef.: Így Isten valóságos dinamikával segítő Atya és minket Magához ragadó égi Szeretet.

14. beszéd: Az örök útjelző

(Dogmatikus beszéd: Norma moralitatis)

Bev.: Ki tudná az emberek életútját véglegesen kipontozni? Itt valójában arról van szó, milyen utat jelölt ki a Mindenható az emberek egyetemének? Ezért szólítsuk meg az Istent: szólj, Uram, hogy hall-

ja és egészen kövesse szavadat a föld zarándoka. – De kicsoda szól hozzánk?

1. A kinyilatkoztató Isten.

a) Ő – lénytanilag – az erkölcsi úton fejlesztendő ember cselekvés – mércéje. Olvasd csak az Írást: „Amikor a pogány törvény híján a természet szavára teszi meg a törvényben foglaltakat, törvény hiányában önmagának törvénye. Ezzel igazolja, hogy a törvény követelménye szívébe van írva, amiről lelkiismerete tanúskodik és önitélete is, mely hol vádolja, hol fölmenti” (Róm. 2,14-15).

b) Ő – lélektanilag – az isteni akaratoknak a lélekben csendítője. Végül is: a teremtmény természetében cseng a Teremtő akarata.

2. A törvények mércéje szerint ítélő Mester.

a) Az egyetemes törvény erejét mindenki érzi (Suntheresis).

b) Az egyes esetre alkalmazva a kegyelemmel áldott lélek éli (Suneidesis). Ez már az isteni megvilágítás és a lelkiismeret szavának finoman észlelhető eredménye.

c) Így az isteni ítélet a tettet méri. Ezt az erkölcsi fokot ítéli meg az Isten: „Nos hát, seregek Ura, te igazságos bíró, ki a veséket és a szíveket vizsgálod, hadd látnom, miként állasz bosszút rajtuk! – Mert előtted tártam fel ügyemet” (Jer. 11,20).

Bef.: Isten pontoz, ember nyomoz és megtalálva – életé teremt.

15. beszéd: Az emberi lelket végsően boldogító

(Erkölcsei beszéd: Az emberi lélek boldogsága)

Bev.: Mi az emberi élet vágydalának alapakkordja? A felelet ez: a boldogság vágy áhítozott hangoztatása. De van-e ennek végső kiteljesülése?

1. A végtelen Atya indította boldogság áhítozásával.

a) A természet követelődzése.

b) A lélek tartalommal telítése.

2. A Megváltó telíti a boldogság teljességével.

a) Szerzi – a Kereszten.

b) Adja – az újjászületés kegyelmével.

Bef.: Még a szenvedés is örömmre való transzponálással érték!

16. beszéd: Az emberi élet végnélküli tartalmát adó égi Ige

(Dogmatikus beszéd: Az emberi élet végnélküli tartalma)

Bev.: Mi adja az örök élet igazi tartalmát?

1. Tárgyilag – az isteni Ige.

Ez valóban – az ember részéről tárgyi. Hogyan? Isten Egyszülöttje – az emberiség üdve. „Úgy szeretne Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16). – És ennek eredménye?

a) Már földi életünkben – Jézus az élettartalom. „Élek ugyan, de nem én, hanem Krisztus él bennem” (Gal. 2,20).

b) Végnélküli kiteljesülésben pedig – Ő az életet boldogító tartalom. „Ma még csak tükörben, homályosan látunk, akkor majd színről-színre. Most csak töredékes a tudásom, akkor majd úgy ismerem, ahogy én is ismert vagyok” (1Kor. 13,12).

2. Alanyilag – a birtoklás öröme.

Az ember tárgyian Isten dicsérete. De van-e benne valami egészen egyéni?

a) Alany az ember, tehát alanyi életet is igényel.

b) Személy az ember, tehát személyi boldogságot nyer.

c) Közösségi lény az ember, tehát Istennel való közös szeretetben él.

Bef.: Az örök élet tartalma tehát Isten Egyszülöttjének örök birtoklása. „Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23).

* *

Mivel a mai Szentlecke szövege – amint a fentiekben mondtuk – jórészt azonos a szeptember 8-i és október 7-i ünnepi részlettel, azért itt a szöveg tartalmát az „**Isten adományai**” szempontja szerint értelmezzük. Tesszük pedig ezt azért, mert a Szent Szűz életének és a mi lelki életünk fénybevonásának is egyik legkiválóbb adománya a Szeplőtelen Szűz Anya kiváltságának előrerendelése. – Ezek szerint folytatjuk a most következő **beszédláncvázlatokat** is.

I. beszédlánc címe: Az örök Bölcsesség

Ez a beszédlánc az Isten örök ajándékát, az Igét magyarázza.

1. beszéd: Az örök Ige

Bev.: Érintsük azt a gondolatot, hogy az isteni Ige világtól független, de a világ Vele teljes függésben él.

1. Léte – a Végtelen.

„A világosság a sötétségben világít, de a sötétség nem fogta föl. Megjelent egy ember, akit Isten küldött. János volt a neve. Azért jött, hogy tanúságot tegyen, tanúságot a világosságról, hogy mindenki higgyen általa” (Jn 1,5-7).

2. Személye – Isten.

„Vértől ázott ruhát viselt. Neve: Isten Igéje” (Jel. 19,13).

Bef.: Megismételendő: a világ pedig Tőle függ. Sőt az ember üdvözülése is.

2. beszéd: Az örök Ige tevékenysége

Bev.: Induljunk azzal a kérdéssel: milyen utat jár a mindenségben a szellem? Ez nem helyváltoztatás, hanem mélyen járó értelmező és alakító.

1. Az örök Ige mindent ismer.

„...Ez volt kezdetben az Istennél. Minden Ő általa lett, és nélküle semmi sem lett, ami lett” (Jn 1,2-3).

2. Valóban az örök Ige – mindent átjár.

„Kezdetben volt az Ige, és az Ige Istennél volt, és Isten volt az Ige” (Jn 1,1).

Bef.: Keményítse a gondolatot ennek a tételnek állítása is: „És nélküle semmi sem lett, ami lett” (Jn 1,3).

3. beszéd: Az örök Ige belső élete

Bev.: A kezdés legyen a létteljesség rövid magyarázata és azután így bontassék ki a tétel:

1. Ő minden tökéletesség hordozója.

„Nem voltak még tengerek, én már fogantattam, még nem törtek elő a vízben dús források...” (Péld. 8,24).

2. Ő a teljes boldogság birtoklója.

„Amikor az eget felállította, már ott voltam...” (Péld. 8,27).

Bef.: Legyen ez az igaz gondolat: Ő az Isten, a Minden!

4. beszéd: Az örök Ige fényessége

Bev.: Induljunk ki hasonlatból, amelyet a reflektoroktól vehetünk. A fényszóró utat mutat...

1. Isten fényét hordozza Magában.

„Az igazi világosság, mely minden embert megvilágosít” (Jn 1,9).

2. Isten fényét szórja Magából.

„Mindannak azonban, aki befogadta, hatalmat adott, hogy Isten fiává legyen” (Jn 1,12).

a) Világnak.

b) Kinyilatkoztatást váró embernek.

Bef.: Valójában Ő az emberi élet megvilágítója és boldogítója.

5. beszéd: Az örök Ige odahajlása a véges személyek felé

Bev.: Induljunk ki ebből a gondolatból: a teremtett életet áthatja a teremtő Isten.

1. Teremtett személy az angyal.

Ezek elesettségükben nem boldogíttatnak. „Hiszen a vétkes angyaloknak sem kegyelmezett Isten, hanem sötét alvilági mélységekbe taszította őket, hogy őrizetben maradjanak az ítéletig” (2Pét. 2,4).

2. Teremtett személy az ember.

Ezek még elesettség után is boldogítandók! Ezért lett történelemmé: „Az Ige testté lett és közöttünk lakott. Láttuk dicsőségét, az Atya Egyszülöttének dicsőségét, akit kegyelem és igazság tölt be” (Jn 1,14).

Bef.: Vedd észre ember, hogy éretted lett emberré az Isten!

*

II. beszédlánc címe: Az isteni Bölcsesség

Itt a mi Urunk Jézus Krisztus Személye emeltetné ki oly módon, hogy az Ő személyes munkája köré fonódjék minden gondolatunk, és emberi alakban jelentkező élete a Szent Szűz személyével is kapcsolódjék.

1. beszéd: Ő az Atyaisten – örök gondolata

Bev.: Legyen kérdésünk megállapítás: egy az Isten.

1. Minden lét valóságos alapja: az Isten.

Okok sorozata, az esetlegesség függő viszonya...

2. Az Ige pedig az: isteni értelem.

Minden tudásnak Tárháza...

Bef.: Legyen vigasztaló gondolat: az Ige az ember számára is jelentkező égi adomány. Ő a Szent Szűzben fogant isteni Gyermeke.

2. beszéd: Ő az Atyának örök Fia

Bev.: Merítsünk abból a bölcséleti tényből, hogy a létnek lényeges jegye a viszonyosság (relatio).

1. Az Ige életgyökérzetében – örök Valóság.

„Kezdetben volt az Ige, és az Ige Istennél volt, és Isten volt az Ige” (Jn 1,1).

2. Belső viszonylatában pedig – öröktől fogva született.

„Ez az én szeretett Fiam, akiben kedvem telik” (Mt 17,5).

Bef.: Magyarázandó misztikus valóságában: az Atya Fia – a vándoreMBER égi Atyja.

3. beszéd: Az isteni háromság külön Személye

Bev.: Csak annyit érintsünk itt a Szentháromságról, hogy az Isten belső élete és valósága a kinyilatkoztatás szent fénylobbanásából tűnik elénk...

1. A második isteni Személy – a Fiú.

Erről szól – ajándékát is közölve – az Írás: „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16).

2. De egylényegű Személy – a Fiú.

Az előző szent szöveg mellett tovább is olvashatjuk az Írást: „Ha nem cselekszem Atyám tetteit, ne higgyetek nekem. De ha azokat cselekszem, és nekem nem akartok hinni, higgyetek a tetteknek, hogy végre lássátok és elismerjétek: az Atya énbenem van és én az Atyában” (Jn 10,37-38).

Bef.: A tételt erősíti az isteni tanítás: És mégis egy az Isten!

*

III. beszédlánc címe: Az isteni Bölcsesség tevékenysége

Ez a beszédlánc az Atya és Fiú tevékenységének jelentkezését akarja fejtegetni.

1. beszéd: Az Ige az Atya örök terveinek a részese

Bev.: Az „isteni élet” tárgya, tartalma érinthető bevezetésül: önbíró, végtelen és önboldogító Szellem.

1. Személy az Ige.

(Jn 1,1)

2. Személyen keresztül tevékenykedik az Atya.

„Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda...” (Jn 3,16). „Amikor az eget felállította, már ott voltam, amikor biztos törvénnyel kört vont a mélység színe fölé... Ott voltam mellette...” (Péld. 8,27 és 30)...

Bef.: „Minden Ő általa lett, és nélküle semmi sem lett, ami lett” (Jn 1,3).

2. beszéd: Az Atya teremtő tevékenységével Tevékenykedő

Bev.: Induljunk ezzel a gondolattal: az egy Isten műve a Szentháromság isteni lényegének valósága.

1. „Cum eo eram cuncta componens”.

„Ott voltam mellette, mindent elrendeztem, és gyönyörködtem nap-nap után; színe előtt játszadoztam mindenkor” (Péld. 8,30).

2. „Et delectabar per singulos dies...”

„Játszadoztam a földje kerekességén, és gyönyörűséggel voltam az emberek fiai között” (Péld. 8,31).

Bef.: Zárjuk ezzel a gondolattal: az isteni értelem az isteni munka teljes részese.

3. beszéd: Az Atya megváltó ígéretének Vállalója

Bev.: Adjon ez a gondolat további ötletet: a Teremtő boldogítója akart lenni az embernek! Indító teremtésben és az elesettség megemelésében egyaránt! – A tárgyalás térjen át egyenesen az Ige földi életére.

1. „És az Ige testté lett” (Jn 1,14).

2. És az Ige Áldozattá lett.

„Vágyva vágytam arra, hogy elfogyasszam veletek ezt a húsvéti vacsorát, mielőtt szenvedek” (Lk 22,15).

Bef.: Érintsük a kérdést: és ennek az isteni Valóságnak áldott részese – a Szeplőtelenül Fogantatott Szent Szűz!

4. beszéd: Az Atya „ígéretének” Megvalósítója

Bev.: Fejtegessük azt a gondolatot, hogy a megváltás ígérete az Atya szeretetének a himnusza. – A tárgyalás támaszkodjék a következő szentírási szövegre:

1. „Úgy szerette Isten a világot...” (Jn 3,16).

2. „Legyen meg a te akaratod” (Mt 6,10).

Bef.: Amit Istenatyánk ígért, azt életté tette Egyszülöttje érettünk! Így: Ő is a Szeretet Istene!

X

IV. beszédlánc címe: Az örök Bölcsesség a földre száll

Ez a beszédlánc arra törekedjék, hogy a megtestesülés tényét értelmezze és gondosan ügyeljen arra, hogy a Szent Szűz istenanyaságának kiemelten való tárgyalása nyomán – a Szeplőtelen Fogantatás dogmáját is érintse.

1. beszéd: Áldottá választott az Anyja

Bev.: Arra hivatkozunk, hogy Isten megváltó tervében helyet talál öröktől fogva a kiválasztott Szent Szűz.

1. Az Ószövetség ígéri.

„Ellenségeskedést vetek közéd és az asszony közé, ivadéka és ivadékod közé: Az széttiporja fejedet, te pedig sarka után leselkedel” (1Móz. 3,15).

2. Gábiel arkangyal valóságát hirdeti.

„Hat hónap múlva elküldte Isten Gábor angyalt Galilea Názaret nevű városába egy szűzhöz. A szűz egy Dávid családjából való férfinak, Józsefnek volt a jegyese és Máriának hívták...” (Lk 1,26-27)...

Bef.: Öröm csendüljön az ajkakon, mert üdvösségünknek történetében szerepet kapott égi Anyánk!

2. beszéd: A Szentlélek árnyékoltja Ő maga

Bev.: Érintsük azt a dogmatikai tényt, hogy Krisztus tökéletes ember!

1. Isten Fia emberré testesül.

„Méhedben fogansz és fiat szülsz. Jézusnak fogod hívni. Nagy lesz ő: a Magasságbelinek Fia. Az Úristen neki adja atyjának, Dávidnak trónját. Uralkodni fog Jákob házában mindörökké” (Lk 1,31-33).

2. A földnek fia – istenivé nemesedik.

„Mindannak azonban, aki befogadta, hatalmat adott, hogy Isten fiává legyen” (Jn 1,12).

Bef.: Magasztaljuk az isteni csodát és a kiválasztott betlehemi Szület!

3. beszéd: Az örök Bölcsesség a föld igazi Fénye

Bev.: Érintsük az Isten belső életében az Értelme személyi jellegét. – Azután értelmezzük a valóban és látható módon közénk lépő Istenembert ilyenképpen:

1. Emberi tudásban mindenkinél nagyobb.

Az örök világból tekint a teremtett életbe.

2. Örök távlatok látásában a Legnagyobb.

„...Még mielőtt Fülöp hívott volna, láttalak a fügefafa alatt” (Jn 1,48).

Bef.: Zárjuk ezzel a gondolattal: „Az igazi világosság, mely minden embert megvilágosít, a világba jött” (Jn 1,9).

4. beszéd: Embereknek Istenhez emelő áldozati Báránya

Bev.: Kezdjük ezzel a gondolattal: az örök Ige a megváltó Áldozat.

1. A megváltást szerző – szent életével és halálával.

„Méltó vagy (Uram), hogy átvedd a könyvet és feltörd pecsétjeit. Hiszen megöltek, de véreddel megváltottál minket Istennek minden törzséből...” (Jel. 5,9).

2. Kegyelemmel telítő – állandó szeretetével.

„Én pedig, ha fölmagasztalnak a földről, mindent magamhoz vonzok” (Jn 12,32).

Bef.: Fogjuk egybe az egészet ezzel a gondolattal: hálás legyen a lelkünk, mert értünk „égő Áldozat” a Mester.

X

V. beszédlánc címe: A megváltottak boldog együttlése

Itt arról lehetne szó, hogy az ember telítse lelkét örömmel abban a tudatban, hogy olyan nagy értéknek tartja őt az Isten, hogy Egyszülöttje él és hal érte a földön. De kapcsolja át arra a dogmatikai tényre is, amely szerint az előrerendeléssel kiválasztott Szűz Anya pedig a boldogok Boldoga a földön és az égen.

1. beszéd: Tudatába lép isteni hivatottsága

(Ebben a Szent Szűz legyen az alany)

Bev.: Mi a Szent Szűz Isten adta hivatása?

1. A Szent Szűz – az Isten Anyja.

„Méhedben fogansz és fiat szülsz. Jézusnak fogod hívni. Nagy lesz ő: a Magasságbelinek Fia. Az Úristen neki adja atyjának, Dávidnak trónját. Uralkodni fog Jákob házában mindörökké” (Lk 1,31-33).

2. Az Isten Anyja – az emberek égi Anyja.

„Mikor Jézus látta, hogy ott áll anyja és szeretett tanítványa, így szólt anyjához: „Asszony, nézd, ő a te fiad!” Aztán a tanítványhoz fordult: „Nézd, ő a te anyád!” (Jn 19,26-27).

Bef.: Zárjuk egybe a Szűz Anya hivatását ebbe a gondolatba: *corredemptrix!***2. beszéd: Tudatomba lép – Istenhez tartozandóságom**

(Itt az ember általában legyen az alany, akiről beszélünk)

Bev.: Mi a mi emberi hivatásunk?

1. A föld uralmában élni.

„...töltétek be a földet és hajtsátok uralmatok alá...” (1Móz. 1,28).

2. Az ég hazájába térni.

„...Hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23).

Bef.: Emeljük ki isteni hivatásunkat és értékünket!

3. beszéd: Tudatába lép – az Isten kegyes leereszkedése

(Itt az ember és a Szent Szűz külön-külön legyen az alany)

Bev.: Hol érezzük az Isten közelségét?

1. Az örök lelki szeretetben érzi minden ember.

„Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örök élete legyen” (Jn 3,16).

2. A megtestesülés kegyelmében érzi a „választott Asszony”.

„Méhedben fogansz és fiút szülsz. Jézusnak fogod hívni” (Lk 1,31).

Bef.: Mindenkiel együtt él az Isten.

4. beszéd: Tudatába lép – az egekbe emelkedés biztos ténye

(Itt az ember és a Szent Szűz – az élet-végcél szemszögéből – külön-külön lehet a beszéd központja)

Bev.: Bolyongunk, elpusztulunk, „hazatérünk”?...

1. Egek világa – embereknek ígért égi kegyelem.

„Én vagyok a föltámadás és az élet: aki bennem hisz, mégha meg is halt, élni fog. Mindaz, aki belém vetett hittel él, nem hal meg sohasem” (Jn 11,25-26).

2. Az egekbe vitel – Szűz Anyánk számára biztosított kivételes kegyelem.

Az Egyház élő tanítása hirdette isteni tett.

Bef.: A föld – indulási állomás, az ég minden ember – végállomása.

*

VI. beszédlánc címe: Az ember bölcsessége

E cím adta vezető szempont diktálja, hogy most ismét más szemszögből szólhatnánk...

1. beszéd: A felfigyelő ember

Bev.: Fülek és lélekfülek felfigyelnek. – De mire?

1. Életünk ütemére.

„Az ember úgy születik nyomorúságra, mint a madár a repülésre” (Jób 5,7).

2. Isten intésére.

„Ma, ha szavát meghalljátok, meg ne keményítsétek szíveteket” (Zsolt. 94,8).

Bef.: Feszülés az élet egyik motorja.

2. beszéd: A hallgató ember

Bev.: Mit hallgatunk?

1. Amit az Isten mond, azt hallja.

„Szólj, Uram, mert hallja szolgád” (1Kir. 3,10).

2. Amit az Isten akar, azt teszi.

„Mert a parancs szövétnek, a tanítás világosság, s a fegyelem feddése az életre vezető út” (Péld. 6,23).

Bef.: Így lesz hűség az ember!

3. beszéd: A követő ember

Bev.: Távolról szól az isteni hang, de lélekben is cseng az isteni szó.

1. Az ember azután az Isten nyomán halad.**2. Az ember azután a lélek szaván halad.**

Bef.: Közelről szól... S mindig az apostol írta tartalommal: „Mert erre vagytok hivatva, minthogy Krisztus is szenvedett értünk, példát hagyván nektek, hogy az ő nyomait kövessétek” (1Pét. 2,21).

4. beszéd: A boldog ember

Bev.: Mi az ember alanyi életcélja? Vizsgáljuk meg kissé!

1. Isten boldogságra teremt.

„Ültette pedig az Úr Isten kezdettől fogva a Gyönyörűség paradicsomát: ebbe helyezé az embert, akit alkotott” (1Móz. 2,8).

2. Isten boldogságra vezet.

Olvasd: Máté 5. fejezetében a „nyolc boldogságot”...

Bef.: Mi tehát az Isten egyik műve? – A boldog ember!

5. beszéd: Az örökké boldogított ember

Bev.: Csak átfutó-e a boldogított ember élete?

1. Boldogsága észlelhető a földi életben.

a) Élvezet-e a boldogság?...

b) Istennel harmonizálás a boldogság. „Boldogok, akik sírnak, majd megvigasztalják őket” (Mt 5,4).

c) Maradandó-e a földi boldogság? Elvesztéssel, elmúlással nem lehet itt végleges boldogság. Egyetlen ember élt itt is már végső boldogságot ízelve: a Boldogságos Szent Szűz, mert ő „kegyelemmel teljes!” (Lk 1,28).

2. De az élet teljessége kivirágzik az örök életben.

„Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, annak örök élete van” (Jn 6,54).

Bef.: Az emberi élet a végnélküli „befejezésben” teljes, tehát boldog!

*

VII. beszédlánc címe: Az örök Bölcsesség földi hordozója

Itt már csupán **címeket** sorolunk fel, amelyek láncot alkotó, de egyenként is használható beszédekké kidolgozható ötletek...

1. beszéd: **Isten az örök Bölcsesség**

2. beszéd: **A Fiúistenről mondja az Írás adta szöveg**

3. beszéd: **A megtestesült Ige a Szűz Anya Fia**
 4. beszéd: **Az Ige hordozója**
 5. beszéd: **A Szent Szűz az „ember” tanítója**
 6. beszéd: **A Szent Szűz az „ember” gondozója**
 7. beszéd: **A Szent Szűz az isteni Bölcsesség hódolatosa**
 8. beszéd: **A Szent Szűz az isteni Bölcsesség állandó kísérője**
 9. beszéd: **A Szent Szűz az isteni Bölcsesség öröme**
 10. beszéd: **A Szent Szűz az isteni Bölcsesség vetítője**

* * *

Függelék

I. rész: „Forgácska” – lelkigyakorlatos tervezet elejéről:

Isten elindítja a Szent Szüzet földi életére
 (1950.XII.8. Budapest)

Bevezető beszéd: Ahogy az Isten terve szötte...

Bev.: Isten tervében az embert így mutatja be a hit: teremti a lelkét, kegyelemmel kíséri életét és testével együtt a végnélküli életben kivirágoztatja összes tehetségét. Születünk, élünk, üdvözülünk – ez az ember története. Isten terve szerint jók vagyunk, legyünk és dicsőségbe jussunk. A jó – döntő!!!
 – Ez az ember képe:

- a) Asszony: conceptio maculata.
- b) Férfi: verejtékes kenyérkeresés.
- c) Közös: in pulverem poverteris.

1. Isten terve örök elgondolásban?

Immaculata vitae in ordine naturae.

- a) Az „ember”-kép – Ádám és Éva...
- b) Istenember-kép – Egyszülöttje.
- c) Édesanyja képe – gratia plena (Ősevangélium híre... művészek márványba vésik... zengik... festik... írják...). – De Isten terve örök terv, és Isten leereszkedése és az ember felemelése is helyet foglal benne. – Istenfiának emberré levése és édesanya Szent Szívén át való születése égi terv.

2. Valóságos életben?

Életjegye: Immaculata in ordine vitae lapsae naturae. Ez az édesanya a kegyelmek Asszonya, mert egyszülöttje – az ég Egyszülöttje is.

- a) „Si dixerimus... mendax...”

- b) Respexit humilitatem mean...

c) Dominus est tecum! – (Tu familiaris – S. Thomas, opus. VIII.). – Reá is áll a három jegy! De **különleges** kiváltsággal. Ennek vizsgálata lesz a három nap tárgya.

Bef.: Per Mariam – ad gloriam...

1. beszéd: A Szent Szűz Isten szemében

Bev.: Őt is előre akarja, látja az Isten.

1. Élettartalma: Isten Anyja.

- a) Földön élő, földi terhet hordozó, de égi, egyedüli hivatású.
- b) Ember is tiszta – képben... De a Szent Szűz tiszta képben is marad. Ez: a **gratia plena**. Fiának ajándéka. Ez: az **amicta sole** (Thomas), amint a nagy dominikánus P. Horváth dalos lanttal énekl.

2. Életjegye: Immaculata.

....

Bef.: Örök „Theophoros”.

II. rész: Felajánló ima (1950. XII. 8., Budapest, KPI)

Emberek Atyja, mindenható Isten! – Hűséges szolgálatot ígérő egyszerű pásztornéped térdel Előtted, hogy szereteted kiadásáért hálát rebejen és jövő életét irányító kegyelmeidért esdekeljen.

Szereteted sugárzó jóságod tiszta lelkűnek gondolta el Ádámban az embert, majd elesettségében is mellette maradtál és a megváltás ígérétevel gazdagítottad gyarló életét és végül elkészítetted számára örök hajléknak égi hazánkat. – Így azután az emberi sorsközösség gyarló zarándoknépe – atyai szereteted irányítása mellett – járja életútját, melynek kiteljesülését **szent kegyelmed biztosította feltámadásunk** teszi boldogsággal telt dicsőséggé.

De atyai szereteted olyan módon gondolt a jövő emberére, hogy égi Fiad legyen Megváltó Vezére és örök hazába kíséző Istenembere. – Ennek az isteni és örök tervnek folyamánya az az időtlen időken élő és a **szeretet bőségében** adta elhatározás, hogy **szepplőtelenül tiszta** legyen a Megváltó Édesanyja, továbbá az örök **Szeretet teljessége** tette csodás valósággá, hogy a Szent Szűzön át érkezék meg e megtestesülés égi ajándéka, és végül a **hazaváró Szeretet** emelte Hozzád a **testi feltámadásban** is **megdicsőült Istenanyát**.

Engedd meg, égi Atyánk, hogy örök színed előtt mi **Édesanyánknak** mondhassuk Egyszülötted Édesanyját, hiszen isteni Mesterünk **testvérévé** magasztosította igénytelen és érdemetlen egyszerűségünket. – Így azután „gyermekeiként” a **Mennybevitett** Istenanya lábaihoz borulunk és „a gyermek jogán” esdeklünk égi palástja védelméért.

Most pedig imádságos lelkünk Hozzád foháskodik égi Atyánk, hogy szent jelenléd tudatában, hallva hallgasd szavunkat, amellyel **Szűz Mária, Egyszülötted Édesanyja védelmébe és szeretetébe ajánljuk magunkat**. A magyar nemzet jövő pásztorai hullanak itt térdre, hogy **Szűz Anyánk** lábai elé helyezék szolgálatkész lelküket és – az „**Assumpta**” diadalát tisztelve – jövő híveiket is a testi feltámadás teljességével az örök dicsőségbe seghethessék.

E szent helyen hálás szívvel emlékezünk meg arról a csodás kegyelemről, amelyet az ostrom idején (1945) a templomunknak és házunknak a tűzvészől való megmentése alkalmával nyertünk. Szerető és segítő anyai lelkedet arra kérjük, hogy **égbeviteled megdicsőülésében** arra segíts, hogy a föld minden táján szétszórta dolgozó, küzdő gyermekeid szintén „hazatérhessenek” és veled együtt dicsérhessék égi Atyánkat.

Jól tudjuk, hogy égből indulunk, földön járunk és égbe törünk. Azt is örömmel hisszük, hogy testünk feltámadásával leszünk az **üdvözült emberek** boldog testvérei. De azt is tudjuk, hogy az ilyen „**isteni emberré**” nemesedést elsősorban Szent Fiad kegyelmének, áldott lelked közvetítő jóságának köszönhetjük. Nagy az Isten, és kevés az emberi munkáldoklás! Tiéd **égi Atyánk** a dicséret és dicsőség, **Szűz Anyánké** – égi Fia érdemeire való tekintettel – az ég minden kegyelme, és így miénk legyen az **áldozatos munkához** szükséges, Szűz Anyánk lelkén át közvetített, lelket emelő égi kegyelmek bősége!

Szűz Anyánk! „Gyermekeid” nevében ajánljuk anyai védelmedbe népünket, házunkat és mindnyájunkat, hogy hűséges szeretetben igaz és igénytelen szolgálid maradhassunk mindörökkön örökké. Amen.

*

(Ide idézzük a Magyarok Nagyasszonya ünnepére (okt.8.) szóló liturgikus beszédekből – az említett tűzvész kitörésekor történeteket:

„...**érezte-e** a nemzet ennek a felfelé törő áhítatnak látható áldását? A feleletet a történelem adja..... Ide kívánczok ez a **tény** is: a mostani ostrom (1945) alatt tüzet fogott az Egyetem és erős szél folytán végveszély fenyegette az Egyetemi templomot is és a Szemináriumot is... A szörnyű bajban ezt az imádkozó sikolyt vitte a sóhajtó ima: Szűz Anyám! Most már **csodát követel a szolgálád!** Segíts, mert elveszünk!... Pár perc múlva jelenti a bunkerben sekrestyés testvérünk: Atyám! A szél megfordult, meg vagyunk mentve! (Sic!)”.

* * *